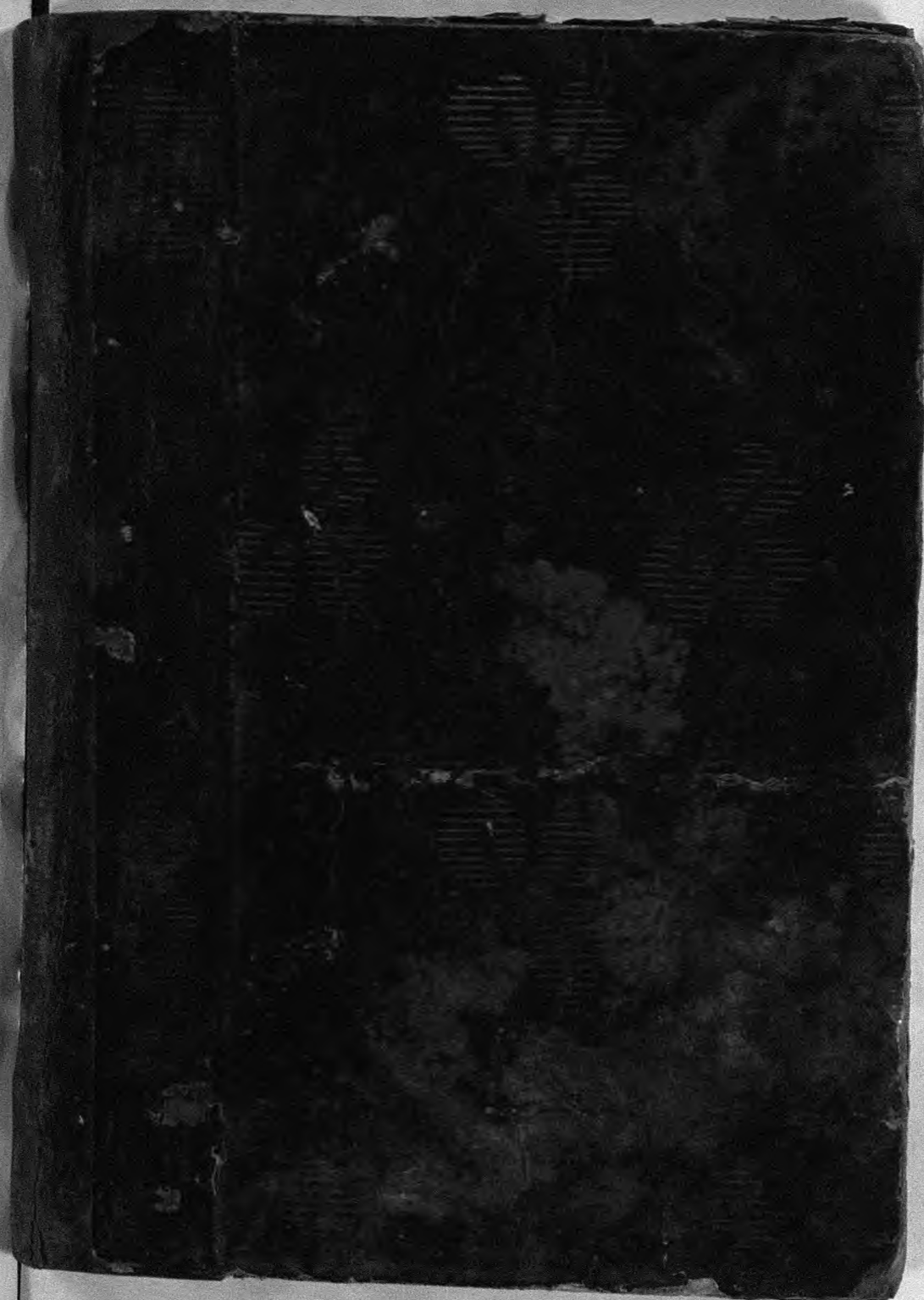

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΣΤΟ 14/18

Ανδριανός Χρυσός 6

Ανδριανός Χρυσός 6

GR12 00723

69

Ὁ Δαφνύριος Μηχανιστής
τῆς Μεταπορείου - Βεργίου

- Τὸ ὁμιλοῦντοί μου
τοῦτο Κειμήριον ἐστὶν Ἐργαζόμενος
ἐκδόσεως ἐκ τῆς ἐτίας 1851

Τὸ ἀφιερῶ
εἰς τὴν Δαφνύριαν Βιβλιοθήκην
Βεργίου διὰ τὰς
ἀπορροῖας τῆς Βεργίου
καὶ τῆς ἀείποτες Τοπικῆς
Ἱστορίας τῆς πόλεως

Βέργου τῆς 14/9/1991
Δαφνύριος

Μ. Αλεξάνδρου 14

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

“Ο Τερτοῦφος”

“Εργον Μολλέρου 17ου αἰῶνος

ἐπὶ Βασιλέως Γαλλίας Λουδοβίκου ΙΔ΄

“Ο Τερτοῦφος” εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν μεταφρασθέν
ἀπὸ τὸν Κοκκινάκη

Τύπος Θεατρικοῦ ἔργου ποιητικός.

Νόημα Γενικὸν θέλει νὰ ἐλευθερώσει τὴν Γαλλίαν ἀπὸ
τούς ὑποκριτάς (Γνώμη Κοραΐ)

‘Ο Πρόλογος (ἀνολυτικός) ἀπὸ Ι. Ίσιδωρίδου - Σκυλίσση

“Ἐκδοσις Σμύρνη 1851

Μολλέρος

Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1620

Ἀπέθανε ῥέξ αἰμορρογίης τὸ ἔτος 1673 μετὰ τὴν
παράδοσιν τῆς κωμωδίας.

Παρουσιάσθη εἰς θέατρον εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ
εἰς ἄλλας πόλεις εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν
ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν (ὡς ἡ παροῦσα
μετάφρασις.)

Δημήτριος Μπογιατζῆς τοῦ Μερκουρίου
Βερροιεύς

Δημήτριος Μ. Μπογιατζῆς 14

ΔΩΡΕΑ

Μαθηματικά - Αλγεβρα

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Αριθμός εισαγωγής 62715

Ημερ/νία εισαγωγής 1-10-91

Ταξινομικός αριθμός 700 Θ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ο
ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ

ΜΟΛΙΕΡΟΥ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ ΕΜΜΕΤΡΩΣ

ΚΑΙ ΜΕΤΕΝΕΧΘΕΙΣΑ ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΘ'ΗΜΑΣ ΗΘΗ

ΥΠΟ

Ι. ΙΣΙΔΩΡΙΔΟΥ ΣΚΥΛΙΣΣΗ.

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ.

Αρ. ΕΙ6 62715

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ.

Διευθυνόμενον υπό Κ. Προκίδου.

1851.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βερόιας

209721

17/11/71

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

α ΑΕΙΑ, ἀρίνουςα τὸ παρὰβυρον.

- » Δὲν ἦλθε, καὶ λεπτὴ βροχὴ μὲ τὴν ἡμέραν πίπτει.
- » Ομίχλη τὸ Κατάστενον πυκνὴ κατακαλύπτει.
- » Τὰ δίζευγα, τὰ τρίζευγα μὲ τάχος ἀλκυόνων
- » Επέρασαν, ἐπέρασαν... ἐκεῖνο μένει μόνον!

Τὰ σταταὶ σόνονες πρὸ τραπέζης, ἔκου εὐρίσκονται ἐν τῷ δοχείῳ ἄνθη, τὰ ὅποια ἐπιφαίνει.

- » Τί λαμπρὰ ἄνθη!

Μετὰ τινα σιγὴν.

» Ἡ Σταρπούλ, καὶ τί καλὸν δὲν ἔχει!

- » Μὲ μύρα εὐωδέστατα ὁ οὐρανὸς τὴν βρέχει,
- » Καὶ μὲ νερὰ κρυστάλλινα ἐκπλύνει τὰ σφυρά της
- » Αἶννας ὁ Βόσπορος. Εἰς τὰ παλάτια της,
- » Οἱ μαργαρίται οἱ βαρεῖς τῆς Ἰνδοστάν, οἱ λίθοι
- » Οἱ τιμαλφεῖς τῆς Φρεγγιστάν, κατακοσμοῦν τὰ στήθη
- » Ἐκείνων τῶν Χανουμισσῶν, ἐκείνων τῶν Οὐρίδων,
- » Τῶν ἐκ τοῦ γένους τῶν μακρῶν καὶ μαύρων βλεφαρίδων.
- » Ημέρας διαδέχονται ἡμέραι, μῆνας μῆνες,
- » Καὶ τὰς χρυσᾶς κιγκλίδας τῶν ὀλίγων μὲν ἀκτίνες
- » Διαπεροῦν, ἄλλ' ἱκαναί.... μὴ θέλουν πλεισιότατες
- » Τὰ νυσταλέα ὄμματα τῶν ἡδονῶν; — Εἰς κέρας
- » Καπνίζει ἐλεφάντινον γλυκὺ ἀλόης ξύλον,
- » Κ' εἰς κλίνην ἀπὸ μαλακὰ πτερὰ στρουθοκαμήλων....»

— Σᾶς παρακαλῶ... Λοιπὸν εἶναι δρᾶμα αὐτό;

— Δρᾶμα, κυρία μου, τοῦ εἶδους τῶν τοῦ Βίκτωρος Οὔγου
καὶ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, τῶν γάλλων. Ἐπιγράφεται *Πεμπὲ*
Χασέ, ἢ ἡ *Θυγάτηρ τοῦ Μουσταφᾶ Α΄*.

— Αὐτοσχέδιον;

— Ὦ; φαίνεται.

— Καὶ τίς τὸ ἐξεπόνησε;

— Εἶναι ἀνώνυμος· ἔβαλε μόνον τρεῖς ἀστερίσκους, καὶ
ὕπ' αὐτοὺς ἐσκεπάσθη· βέβαιος ὅτι, ἂν ἀξίζῃ τὸν κόπον, θέ-
λουν τὸν ἐκκαλύψει ἀναποφεύκτως, εἰδεμῆ...

— Τοῦλάχιστον δὲν θέλει πάθει τὸ τῶν ἀνυπομόνων ἐκεί-

νων, ὅτινες ἐκθέτουσι τὸ ὄνομά των εἰς τὰ πρῶτα αὐτῶν δόκιμια, διὰ νὰ μετανοῶσιν ἔπειτα.

— Κατ' ἐμέ, κυρία μου, πᾶν δρᾶμα αὐτοσχέδιον ἐκδιδόμενον σήμερον εἰς τὸ ἔθνος μας, καὶ ἴσως διὰ πολὺν ἐτι καιρὸν ἐκδοθῆσόμενον, θέλει εἰσθῆναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον δοκίμιον.

. δεινὸν δ' ἐστὶν ἢ μὴ ἡμπερία.

Μὲ μόνην μίαν καρδίαν αἰσθανομένην τὸ καλὸν, καὶ μ' ἓνα δεξιὸν νοῦν, δὲν δύναται τις νὰ δημιουργήσῃ, δρᾶμα μάλιστα, ὅπερ ἐστὶ, κατὰ τοὺς κριτικοὺς, πάντων τῶν παιημάτων τὸ ἐντελεστάτον. Ἐξεδοθησαν δράματα πρωτότυπα παρ' ἡμῖν· ἀλλ' εἶναι ἢ κενὰ καὶ μόνον πομπώδη εἰς λέξεις, ἀνεπιτήδεια δὲ πρὸς παράστασιν, ἢ βρῦντα λυρικῶν παρεκβάσεων, εἰς πολλὰς τῶν ὁποίων εὕρισκει τις μὲν ἀληθῶς καὶ χάριν πολλὴν καὶ ὕψος, ἀλλὰ τί πρὸς τὸ δρᾶμα; Εἰς τὸ δρᾶμα ἀπαιτεῖται δράσις ἀδιάκοπος, εἰκόνες σύντομοι, χαρακτηρισ: ἀναμφήριστοι, ἰδέαι μεσταί, ἀλληλουχία περιπετειῶν βαθμηδὸν σπουδαιότερων. Ὅχι λύρα· εἰς τὴν λύραν ὅταν καταφεύγῃ ὁ δραματοποιὸς δὲν σχηματίζει δρᾶμα πλέον, ἀλλὰ μελοδράμα. Ἡ λύρα εἰς τὸν δραματοποιὸν, κατ' ἐμὴν γνώμην, πάντως προδίδει ἀδυναμίαν, σπάνιν αὐσίας. Οἱ χοροὶ τῶν ἀρχαίων δραμάτων, τεμάχια λυρικά, ἦσαν τὸ περίσσευμα τροποντινῆς τῆς ὕλης τοῦ δραματοποιοῦ, καὶ ὅχι μέρος αὐτῆς· ἀναγκαῖον ἦσαν παραπλήρωμα τῆς ἀναπαύσεως τοῦ δράματος, ἰδίως μάλιστα καλούμενον Μελοποιεῖν, λαμβανόμενον δὲ ὡς ἡδυσμα, ἵνα συγκιρᾷται διὰ τοῦ μέλους τὸ ἐκ τοῦ δράματος κατηγές, καὶ παραμυθῶνται οἱ θεαταί· ἀπαράλλακτον μὲ τὸ λεγόμενον « διαλειπὸν » (enl'acte) τῶν νεωτέρων. Ἡ δραματοποιεῖν εἶναι τέχνη δεινὴ· ἰδιαιτέρα τέχνη. Διὰ νὰ γράψωμεν δράματα, ἔχομεν χρεῖαν θεάτρου, ἔχομεν χρεῖαν καθηγητῶν σοφῶν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως, ἔχομεν χρεῖαν ἐμπειρίας, καὶ, τέλος πάντων, δημοσίου μεμορφωμένην ἔχοντος δραματικὴν κρίσιν.

— Ἀλλὰ πῶς θέλετε νὰ ἔχωμεν θέατρον, ἢ νὰ ἡμορφωθῇ;

δραματική κρίσις εἰς τὸ δημόσιον, ἂν πρῶτον δὲν συγγράψω-
σιν οἱ ἡμέτεροι;

— Οἱ ἡμέτεροι θέλουν μεταφράσει καὶ ὄχι συγγράφει. Ἡ
δὲν συμπεριλαμβάνεται, νομίζετε, καὶ τὸ δραματικὸν μέρος
τῶν γνώσεων τῶν Εὐρωπαίων εἰς τὴν μετακένωσιν περὶ τῆς
ἐλεγεν ὁ γλυκύτατος καὶ πατρικώτατος ἐκείνος Κοραΐς (α);
Ἐπαναλαμβάνω ὅτι, διὰ νὰ σχηματισθῇ τὸ θέατρον παρ' ἡ-
μῖν, δὲν θέλουν συγγράφει ἀλλὰ μεταφράσει οἱ ἡμέτεροι τὰ
ἄριστα τῶν εὐρωπαϊκῶν, ἢ καὶ ἀρχαιοελληνικῶν, δραμάτων,
ὡς ἐπράχθη εἰς τὴν Πρωσσίαν πρὸ τινων ἐτῶν· δράματα δὲ
λέγων ἐννοῶ καὶ τραγωδίας, καὶ κωμωδίας, καὶ τὰ ἐκ τραγι-
κοῦ καὶ κωμικοῦ ἐκείνα σύμμικτα, τὰ κυρίως ἀποκαλούμενα
ὑπὸ τῶν γάλλων *δράματα*, πάντως διαφέροντα τῶν παρὰ τοὺς
ἀρχαίους λεγομένων *σατυρικῶν*.

— Πολὺ καλὰ ὁ Κοραΐς ἐσυμβούλευσε νὰ μετακινώμεν,
ἀλλ' ἔως ἓνα καιρὸν· τώρα μεταφράσαμεν ἄρκετὰ· ἔως ποτε
θέλομεν μεταφράζει;

— Ὀλίγιστα ἀξιόλογα μεταφράσθησαν, ἀπὸ ἐμπείρου με-
ταφραστὰς τοῦλάχιστον. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ δραμάτων,
ποῦ εἶναι αἱ ἀξίαι μεταφράσεις τοῦ Σακεσπήρου, τοῦ Σχιλλέ-
ρου, τοῦ Ἀλφιέρου, τοῦ Μολιέρου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Εὐρι-

(α) « Γεῖτονες τῆς στυγμένης Εὐρώπης, καὶ πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς κατοικοῦν-
τες εἰς αὐτήν, ἐπρεπεν, ἂν δὲν λανθάνωμαι, ν' ἀπῆρτωνεν τὰς ἰδέας τῆς κε-
φαλῆς ἡμῶν νὰ ὠρμησώσι με πλείωτέραν σκέψιν καὶ σπουδῇ, καὶ αὐτὸ αὐ-
τῶν νὰ μετακινώμεν εἰς τοῦ ἔθνους τὰς κεφαλὰς, τὰς ὠρμησάμεναις ἰδέαις
τῶν στυγμένων ἔθνων. Δύο ἐνταυτῷ καλὰ ἤθελε προξενήσῃν ἡ ταυταὶ
μέθοδος· καὶ τοῦ ἔθνους τὴν παιδείαν ἤθελε ταχύνειν, καὶ τοὺς μετακινώ-
νοντας τὴν σορίαν εἰς αὐτὸ γρηγορώτερα φέρειν εἰς κατάστασιν νὰ μὴ ἔ-
χωσι σχεδὸν χρεῖαν μετακινώσεως, ἀλλ' αὐτοὶ αὐτοὶ νὰ διδάσκωσι τὸ
ἔθνος.

» Εἶναι ἀσυλλογισία, ὅταν αὐτοὶ ἡμεῖς οἱ νομιζόμενοι Λόγιοι τοῦ γένους
ἔχωμεν ἀκόμη χρεῖαν Λογικῆς, νὰ ἀπακινώμεν τὸν καιρὸν καὶ νὰ κοιλοπο-
νῶμεν βουνα, διὰ νὰ δεῖξωμεν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς παντικὸν τινα γελοῖον, δυ-
νάμενοι νὰ μετακινώμεν εὐκόλως εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἰδέας· στυγι-
σμένων ἀνδρῶν ἀξιολόγου.... Ἄς προσμενῶμεν ἀκόμη μικρὸν· θέλει ἐλ-
θεῖν καὶ ὁ ἰδικὸς μας καιρὸς νὰ λαμβάνωσι καὶ παρ' ἡμῶν ἰδέας τὰ ἄλλα ἔ-
θνη· ἀλλὰ θέλει ἐλθεῖν, ἂν ἀκολουθήσωμεν τὴν ὁποίαν λέγω μέθοδον· εἰδὲ
μὴ, θέλομεν γυρίζειν πάντοτε εἰς τὸν αὐτὸν κύκλον περιχλεισμένοι, τυφλοὶ
τυφλοὺς ὀδηγούντες καὶ πλανώμενοι μ' αὐτοὺς. » — ΣΤΑΛΟΦΗ ΠΡΟΛΕΓΟ-
ΜΕΝΩΝ ΚΟΡΑΗ, σελίδ. 564, 565...

πίδου, τοῦ Ἀριστοφάνους (α); Ποῦ εἶναι ὁ Ἀμλητος, ὁ Φιέσκης, ὁ Φίλιππος, ὁ Ταρτούφος; Τὰ δύο τελευταῖα, καθὼς καὶ ἄλλα διάφορα, ἀληθῶς, μετεφράσθησαν* πλὴν, ἢ εἰς καιροὺς ὅτε ἡ γλῶσσα ἦτον ἄχαρις, ἢ ἀπὸ μεταφραστὰς πρωτοπείρους (β). Μετεφράσθησαν, ὀλίγον ὅμως ἐννοήθησαν.

— Ν' ἀφίσωμεν λοιπὸν τὴν ἐθνικὴν ὕλην καὶ νὰ ἡδυνώμεθα εἰς ἀλλότρια πράγματα;

— Τὴν ἐθνικὴν ὕλην δὲν τὴν χάνομεν* θέλομεν τὴν πλάσει ἀκολουθῶς, διὰ νὰ πλασθῇ ἐπαξίως αὐτῆς. Οὔτε γενναῖον εἶναι νὰ ὑποδεικνύωμεν ἔργα πρωτοπείρων χειρῶν εἰς ἔθνος ἄπειρον. Δὲν λέγω δὲ νὰ μὴ γράφωσι καὶ αὐτοσχέδια οἱ ἡμέτεροι· ἐξ ἐναντίας, ἀς γυμνάζωνται· ἀλλ' εἰς τὸ θέατρον δὲν θέλουν περσταθῇ εἰμὴ τὰ καλῶς μεταπεφρασμένα, ἅτινα ὀφείλουν πρῶτα νὰ σχηματίσωσι τὴν περὶ ἧς προεῖπα δημόσιον κρίσιν, καὶ νὰ καθυδηγήσωσι τοὺς αὐτοσχέδιους μας.

— Ἡθέλετε νὰ ἐνασχοληθῶσιν εἰς μεταφράσεις καὶ αὐτοὶ οἱ ἀναδειχθέντες ὅτι πράττουσιν τι ἴδιον, καὶ τέως παρ' ἡμῖν διακριθέντες;

— Ὁμολογῶ τὴν ἀξίαν των, καὶ ἐγὼ πρῶτος τοὺς τιμῶ· ἀλλ' ὡσαύτως νομίζω, ὅτι εἰς τούτων μάλιστα τὰς δυνάμεις, εἰς αὐτῶν τὴν ἀνεπτυγμένην ἐμπειροκαλίαν, ἂν ἡ μεταγλώττισις τελείου τινὸς ποιήματος ἀνατίθετο, παρέχοντες ἡμῖν μεταφράσεις ἐφαμίλλους τῶν πρωτοτύπων, ἥθελον μᾶλλον εὐεργετήσῃ τὸ ἔθνος, περιποιήσῃ δὲ καὶ εἰς ἐαυτοὺς κλέος ἀνώτερον τοῦ τὸ ὅποῖον φιλοτίμως θηρεύουσι διὰ τῶν ἰδίων συγγραμμάτων. Σὺς βεβαίῳ! Τόσον μάλιστα ἐκτιμῶ αὐτοὺς, ὥστε φρονῶ ὅτι καὶ τὸν Ὁμηρον ἡδύναντο νὰ μεταφέρωσιν εἰς τὴν καθο-

*α) Αἱ Νεφέλαι μετεφράσθησαν εἰς τὸ γαλλικόν, καὶ ἐπαίχθησαν μετ' ἐπιτυχίας εἰς τὸ ἐν Παρισίοις θέατρον τοῦ Ὡδείου, ὡς καὶ ἡ Ἀντιγόνη, εἰς τοὺς χοροὺς τῆς ὁποίας εἶχεν ἐφαρμοσθεῖ ἡχοὺς καταλλήλους ὁ μελογράφος Μενδελσών, ἐν ἔτει 1844.

(β) Ἡ ὑπὸ τοῦ γέροντος Ρ. Ραγκαβῆ ἑμμετρος μετάφρασις τινῶν ἐκ τῶν περιωνυμοτέρων τραγωδιῶν τοῦ γαλλικοῦ θεάτρον, τῆς Ζαΐρας, τοῦ Κίωνα, κλπ. εἶναι μὲν ἀξιόλογος, τὸ μέτρον ὅμως ἐκεῖνο δὲν ἀπέβη ποτὲ κατάλληλον εἰς τραγῳδίαν.

μιλουμένην με τὰς αὐτὰς τοῦ πρωτοτύπου χάριτας. Σᾶς φαίνεται ἀδύνατον· ὦ! κυρία μου! δὲν φαντάζεσθε τί θαύματα κατορθοῦ ἐπὶ μεταφράσεως καρδία αἰσθανομένη ἐνδομύχως, πνέουσα τὸν συγγραφέα της, ἐκθαλγενομένη ὑπ' αὐτοῦ καὶ εἰς ἑκστασιν ἐρχομένη! Τὴν Ἰλιάδα μετέφρασαν εἰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς διαλέκτους πολλάκις· καὶ ἐθαυμάσθη δὲ ὑπὸ τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης ἴσα με τὸν στίχον,

Bh δ' ἀκείων παρὰ θίνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης

ὁ τοῦ γερμανοῦ Voss

Schweigend ging er am ufer des weit-auf-rausenden meeres.

ὅστις εἶναι ἡ μετάφρασις αὐτοῦ τοῦ στίχου, καθὼς καὶ οἱ ἐξῆς τοῦ γάλλου Rochefort:

Dans sa douleur muette il détourne ses pas

Vers les bords où la mer se brise avec fracas.

Ἀπαιτεῖται πολὺς κόπος βέβαια· τεσσάρων ὥρων σπουδὴ ἐνίοτε εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν στίχον· ἔστω· τίς παρατηρεῖ μόχθους, ὅταν συλλάβῃ εἶδος πάθους! Δὲν γνωρίζω δυσκολίαν, τὴν ὁποίαν ἕως τέλους νὰ μὴ ὑπερνικᾷ ἡ ἐπιμονὴ μεταφραστοῦ φιλοτίμου καὶ νοημόνος.

Καὶ αὗται μὲν εἶναι αἱ σκέψεις· ὑπ' ὧν περιεπολήθη ὁ μεταφραστὴς τῆς ἀναχειράς κωμωδίας, ὅτε ἐβουλεύθη τὴν ἐπιχείρησιν. Ὁ δὲ Ταρτοῦφος δὲν μετεφράσθη σήμερον διότι εἶδεν ὁ μεταφραστὴς ἀνάγκην τινὰ κατεπεύγουσαν νὰ θεατρίσῃ τοῦ· καθ' ἡμᾶς ὑποκριτὰς, ὡς προσέθετο ὁ Μολιέρους διὰ τοῦς περὶ αὐτὸν, ἀσυγκρίτως κινδυνωδετέρους, ὅτε πρὸ δύο σχεδὸν αἰώνων συνέγραψε ταύτην τὴν κωμωδίαν· ἀλλ' ἀπλῶς ἐφιλοτιμήθη νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν γλῶτταν τὴν ὁποίαν ὁμιλοῦμεν, τὸ τοῦ

Ἀριστοφάνους τῶν Γάλλων ἀρισταύρημα. Διὰ τὴν ἐννοηθῆναι δὲ αὐτὸ καὶ τὴν ἐκτιμηθῆναι ἐπαξίως, ὥραιοις τὴν μεταπλασθῆναι κατὰ τὰ ἦθη καὶ τὰς ἐντυπώσεις τῶν τόπων ὅπου λαλεῖται ἡ γλῶσσα εἰς τὴν ὁποίαν μετεφράσθη.

Ὁ σοφὸς Κοραῆς, εἰς τὰ προλεγόμενα αὐτοῦ, τὰ εἰς τὸ Α τῆς Ἰλιάδος (ἐκδόσις Βολισσία, αῖμα', σελίς λ'), ἀναφέρει δύο στίχους ἐκ τοῦ Ταρτοῦφου (α) προσθέτει εἰς ὑπόσημειωσιν, ὅτι τὸ δράμα τοῦτο « ἐσυνέργησε πολὺ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν » Γαλλίαν ἀπὸ τοὺς ὑποκριτὰς τῆς δεκάτης ἐβδόμης ἑκατον- » ταετηρίδος καὶ ἐμπόδισε νὰ γεννηθῶσι νέοι ἄλλοι διάδοχοι » τῶν πρώτων, ἐπεὶ δὲ τὸ πλασμένον κύριον ὄνομα Ταρτοῦφος, » ἐνίκησε νὰ γένῃ προσηγορικόν, καὶ ὡς συνώνυμον τοῦ Ὑπο- » κριτῆς νὰ καταχωρισθῇ εἰς τῆς Ἀκαδημίας τὸ Λεξικόν. Ὅχι » μικροτέραν ὠφέλειαν ἤθελε προξενήσῃν εἰς τὸ γένος, ἂν τὸ » μετέφραζέ τις, ἅς ἦναι καὶ εἰς τὸ πεζὸν τῆς γλώσσης ἡμῶν. »

Ἡ εὐχὴ αὕτη τοῦ Κοραῆ εἶχεν εὖρει ἡχώ εἰς τὴν ἀγαθὴν καρδίαν τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου Κοκκινάκη, ἀνδρὸς πεπαιδευμένου, λίαν φιλογενοῦς, καὶ ἐνὸς τῶν συντακτῶν τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ, ἀξιολόγου περιοδικοῦ, κατ' ἐκείνου τοῦ και- ροῦ ἐκδιδομένου.

Ἀρχὴν ποιούμενος τοῦ μακροῦ καὶ ἐμβριθεστάτου προλόγου τὸν ὁποῖον προτάττει εἰς τὸν Ταρτοῦφον, μεταπεφρασμένον

(α) Οἱ στίχοι οὗτοι εἶναι οἱ ἐξῆς τῆς Πρέξεως α' Σκηνῆς τ' τοῦ Ταρτοῦφου·

B' autant plus dangereux dans leur âpre colère,
Qu' ils prennent contre nous des armes qu'on révere.

τοὺς ὁποίους αὐτὸς ὁ Κοραῆς, ὅστις δὲν ἦτο παντελῶς στιχοῦργος ἐπιτηδεύ- ον ἠδύνετο ὁμῶς εἰς τὰ στιχοῦργημένα, ὡς φαίνεται πολλαχοῦ ἐν τοῖς ἐρ- γοῖς του, μετέφρασεν ὡς ἐπομένως·

Τόσον πλέον κινδυνώδη καὶ φαρμακερὰν χολήν,
Ὅσον πλέον εἰς τὰ ὅπλα χρεωστοῦμεν συστολήν.

Τούτους ἀκολουθῶς μετέφρασεν ἐκ δευτέρου ὁ Κοκκινάκης,

Τόσον πλέον κινδυνώδη τὴν ἀγρίαν των χολήν,
Τόσον πλέον κινδυνώδη, ὅσον εἶναι σεβαστὰ
Πρὸς ἡμᾶς τὰ τοῦτ' ὅπλα καθὼς θεῖα καὶ σεπτὰ.

Οἱ στίχοι οὗτοι ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τοὺς ἐν τῇ σελίδι 24 στίχους κ' καὶ κ' τῆς ἀνακείρας μεταφράσεως.

ὑπ' αὐτοῦ, ὁ Κοκκινάκης ἀναφέρει πῶς, ὅταν ἀνέγνωτε τὴν ἀνω-
τέρω ὑποσημείωσιν, συνέλαβεν εὐθὺς καὶ τὴν ἰδέαν νὰ ἐκπλη-
ρώσῃ τὴν ἐν αὐτῇ εὐχὴν· πῶς ἔπειτα, συλλογισθεὶς ὠριμώτε-
ρον, ἀνέβαλε τὴν ἀπόφασιν, καὶ πῶς τέλος ἐνέδωκεν εἰς τὴν
προτροπὴν φίλου του τινός. Ἐπομένῳ· βραίνει ὁμιλῶν περὶ ἀρχῆς
καὶ προσόδου τῆς Κωμωδίας παρὰ τε τοῖς Ἕλλησι καὶ Ῥω-
μαίοις, καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις ἔθνεσι· περὶ τοῦ ἔργου καὶ τῆς
ὠφελείας, τῆς προστιγνομένης ἐκ τῆς καλῆς κωμωδίας, κτλ.
κτλ.· τέλος δὲ προσθέτει μετριοφρονῶν τὰ ἐπόμενα·

« Εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν προλεγόμενων τούτων ἴδετε, φίλοι Ἕλληνες, ποῖα
αἶψα μ' ἐνεθάρρουναν νὰ μεταφράσω τὴν παρούσαν κωμωδίαν· ἀλλὰ ποτὲ δὲν
τό ὠνειρεύθην ὅτι βέλω καταρθώσῃ μετὰφρασιν ἁλίαν τοιοῦτου πονήματος·
Ἐρῶτον μὲν, διότι τὴν ἔκαμα πάλιν διὰ στίχων· καὶ ὅστις ποτὲ ἐπεχειρίσθῃ
στιχουργίαν ἀπὸ ξένης τινός· διαλέκτου εἰς τὴν μητρικὴν του, βεβαιότατα ἡ-
σθάνῃ πόσον δύσκολον εἶναι τὸ ἐπιχειρήμα, ἐάν θέλῃ νὰ κάμῃ ἀκίβδηλον
μετὰφρασιν διὰ νὰ μὴν ἀδικήσῃ τὸν συγγραφέα· δευτέρον δὲ, διότι εἶναι φύ-
σει ἀδύνατον, ὁ μεταφραστὴς τοῦ πλέον ταπεινοῦ πονήματος νὰ μεταφέρῃ
καταληγῶν καὶ προσφυῶν ὅλους τοὺς ἰδιωτισμούς· καὶ τὰς χάριτας τινὲς ξέ-
νης· γλώσσης· εἰς τὴν ἰδικήν του· ἀλλ' ἀναγκάζεται πολλάκις νὰ μεταχειρίζη-
ται τὰ ὡς ἐγγίστα διὰ παραφράσεων καὶ περιφράσεων καὶ ἄλλων διαφορῶν
τῆς συντάξεως περιπλοκῶν, διὰ νὰ πλησιάσῃ τὴν φύσιν τοῦ πρωτοτύπου. Ἐ-
πρεπε λοιπὸν νὰ ὑποπέσω καὶ ἐγὼ εἰς τὰς αὐτὰς δυσκολίας. Ἐπιλοτιμήθην
ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἀντικρύσω στίχον πρὸς στίχον· ἀλλὰ πολλάκις τὸ ὀλι-
γοσύλλαβον τῶν γαλλικῶν λέξεων, ἀντικείμενον εἰς τὸ πολυσύλλαβον τῶν
ἑλληνικῶν, μ' εἰδίασε νὰ μεταφράσω ἓνα καὶ μόνον στίχον τοῦ πρωτοτύπου
μὲ δύο Ἑλληνικούς (α)· πολλά δὲ σπανίως μ' ἤνάγκασε τὸ ὀλιγοσύλλαβον
τῶν Ἑλληνικῶν νὰ γεμίσω τὸν μὲ τὸν Γαλλικὸν κατ' ἀναλογίαν σύμμετρον
στίχον μου μὲ προσθήκην λέξεων ἢ ὀλοκλήρων νοημάτων, ὡς ἐγγίστα προσ-
φυῶν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ συγγραφέως. »

κτλ. κτλ.

Ὁ πεπαιδευμένος ἀνὴρ ἐκεῖνος εἰργάσθη μετ' εὐλαθείας, ὡς
παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης, καὶ λίαν ἡσθάνετο τὸ βαρὺ τοῦ
ἔργου. Ὁ δὲ ἐπιχειρήσας τὴν ἀναχεῖρας μετὰφρασιν, οὔτε

(α) Εἰς τὸ γαλλικὸν πρωτότυπον ἀπαντῶνται στίχοι 1960· εἰς δὲ τὴν με-
τὰφρασιν τοῦ μακαρίτου Κοκκινάκη, στίχοι 2110.

ἐνθυμούμενος ἂν ὁ Κοραῆς νύχθη που τὴν μετάφρασιν τοῦ Ταρτούφου, οὔτε γνωρίζων εἰμὴ ἐξ ἀκοῆς, ὅτι ὁ Ταρτούφος καὶ ἄλλοτε μετεφράσθη ἐμμέτρως, ἀνέλαβε τὸ ἔργον.

Ἦρουν αὖ μίαν ἡμέραν τὴν βιβλιοθήκην του μεθ' ἐνός λογιῶν Γάλλου (α), ζητήσαντος βιβλίον τι παρ' αὐτοῦ πρὸς ἀνάγνωσιν. Ἐτυχε πρόχειρος ὁ Μολιέρος, καὶ, γενομένου λόγου περὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ,

— Πῶς σὺ δὲν μεταφράζεις ἐμμέτρως τὸν Ταρτούφον; — ἠρώτησε τὴν μεταφραστὴν ὁ ξένος.

Τόσον ἤρκεσεν ἁμέσως καὶ ἡ καρδιά τὸν εἶπε διὰ παλμοῦ της νὰ προσέξῃ εἰς τὴν πρότασιν. Εἶδεν ἐνώπιον αὐτοῦ ποταμὸν πλατὺν τῶνόντι, πλὴν τὸν ἐφάνη γαλήνιος πλησίον τῆς ὄχθης καὶ ἀβυθῆς. Εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐπροχώρησεν εὐτόλμως καὶ μετ' ἐμπιστοσύνης, ὅτε παρετήρησεν ὅτι ὁ ποταμὸς ἐλάμβανε βάθος, τὸ δὲ ρεῖθρον καθίστατο ὀρυμητικώτερον.

— Τί μὲ λέγεις; ἠρώτησε τὸν δόσαντα τὴν ιδέαν τῆς μεταφράσεως, ἀφοῦ ἔφερεν εἰς τέλος τὴν πρώτην Πράξιν.

— Καλὰ, καλὰ ἐμπρός!

Ὁ μεταφραστὴς προέβη, ὅχι ἐπὶ τῶν τεχνικῶν, ὡς οὕτως εἶπεῖν, δυνάμεών του ἐρειδόμενος· συνησθάνετο τὴν μετριότητά των· ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἡθικῶν· ἀλλ' ἐλπίζων εἰς τὸν ζωηρὸν αὐτοῦ ἔρωτα πρὸς τὸ ἀριστούργημα τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν.

Ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος κολυμβητὴς τοῦ Ἑλλησπόντου, εἶχε πολλοὺς τοὺς ἀνωτέρους κατὰ τὴν τέχνην τοῦ κολυμβᾶν, ἀναμφιβόλως· πλὴν, ὡς ἐκ τῆς ἰσχύος τοῦ πάλους τὸ ὁποῖον ὑπέξέκαεν αὐτὸν, ὁ ἀγάρρρος Ἑλλησποντος δὲν εἶχεν ἰδῆ τοιοῦτον ἄλλον αὐθάδη.

Ὅταν εὕρισκετο περὶ τὸ τέλος τῆς τετάρτης Πράξεως ὁ μεταφραστὴς, ὡς ἐκ θαύματος περιέπεσεν εἰς τὰς χεῖράς του ἐν ἀντίτυπον, καὶ τοῦτο κολοβόν, τῆς μεταφράσεως τοῦ μακαρίτου Κοκκινάκη. Ἀνέγνω τὸν πρόλογον, εἶδε τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου τὸν ὁποῖον διέτρεχεν· ὅτι ὑπῆρχον βόθροι πολλοί· πλὴν

(5) Τοῦ κυρίου Bernard, πρώην διδασκάλου τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Σμύρνης Σχολῆν.

δὲν ἡδύνατο πλέον νὰ στραφῇ ὀπίσω. Ἀνθρώπινοι ἀδυναμίας εὐκατανόητοι! ἐφιλοτιμήθη μάλιστα παραδόξως.

Καὶ προέβη λοιπὸν μέχρι τοῦ τέλους, «ἐπὶ τῇ τύχῃ γενόμενος πᾶς. »

Ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει, ὅτι ὁ σημερινὸς μεταφραστὴς εἶχε καὶ πλείονα τὰ ἐφύδια τοῦ πρό πέντε καὶ τριάκοντα ἐτῶν ἐπιχειρήσαντος τὸ αὐτὸ ἔργον· καθ' ὅ,τι ἔκτοτε ἡ γλῶσσα προήχθη, τὰ ἤθη τοῦ καθ' ἡμᾶς δημοσίου ἀνεπτύχθησαν· περιπλέον δὲ, οὗτος μετεχειρίσθη εἰς τὴν στιχουργίαν τὸν τετράμετρον ἱαμβικὸν βραχυκατάληκτον, λεκτικώτερον, νομίζομεν, εἰς τὴν κωμωδίαν, καὶ φυσικώτερον τοῦ καταληκτικοῦ τετραμέτρου, ὃν μετήλθεν ἐκεῖνος, σατυρικωτέρου μὲν ἴσως, ἀλλὰ καὶ μονοτονωτέρου, καὶ ὅχι ποσῶς ἐπιτηδεύει εἰς τὴν κωμωδίαν, πάλιν λέγομεν, ὅπου ἀπαντῶνται καὶ αἰσθηματικά, καὶ σπουδαῖα.

Ἐν παράδειγμα ἐκ τῆς παλαιᾶς μεταφράσεως*

Πάτερ μου! ἂν ἀγαπᾷτε τὸν γνωρίζοντα Θεόν
Τῆς καρδίας μου τὰ βάθη, κ' ἂν εὐρίσκεται τι ὧν
Νὰ κινήσῃ τὴν ψυχὴν σας, εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
Πάτερ μου, σὰς ἐξορκίζω! κάμετέ το 'πιταυτοῦ,
Παραδέποντες ὀλίγον τὴν πατρίαν σας ἰσχυρὴν,
Μὴ βιάζοντες καθόλου τῆς καρδίας μου τὴν εὐχὴν.
Μὴ μὲ τὸν σκληρὸν σας νόμον μ' ἀναγκάζητε ἐνταυτῷ
Καὶ νὰ μέμρωμαι τὸν Πλάστιγν δι' ὅ,τι σὰς χρεωστῶ.
Τὴν ζωὴν δὲ, τὴν ὁποίαν μὲ ἐδώκατε ἐσεῖς,
Μὴ τὴν κάμετε, ὦ πάτερ, δυστυχὴ εἰς τὸ ἐξῆς.
Ἄν ἡ γλυκυτάτ' ἐλπίς μου ἴδω νὰ ματαιωθῇ
Καὶ νὰ μ' ἀρνηθῇ 'ψυχὴ σας, ὅ,τι ἡ ἐμὴ ποθεῖ·
Ἀλλὰ κἂν παρακαλῶ σας, πάτερ μου, γονυπετῶς,
Μὴ ζητῆτε ν' ἀγαπήσω, ὅστις μ' εἶναι μισητός·
Καὶ μὴ με στενοχωρῆτε τέλος εἰς ἀπελπισμὸν
Μὲ τὸν ὅλου τοῦ πατρίου κράτους σας φοβερισμὸν.

Προέβαλε πρὸς σελίδα 85 τῆς ἀναχειῖρας μεταφράσεως.

Ἄλλ' ἂν τὸ ἀναχειῖρας πόνημα, τύχῃ τῆς λευκῆς ψήφου τοῦ δημοσίου, εἰς οὐδὲν ἴσως θέλει χρεωστεῖσθαι ἡ ψήφος αὕτη, ὅσον εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς μεταφράσεως. Τῶνόντι· διὰ νὰ προ-

Ξενηθῶσιν εἰς τὸ περὶ ἡμᾶς δημόσιον αἱ αὐταὶ ἐντυπώσεις· τὰς ὁποίας ὁ Μολιέρω· ἀφῆκεν εἰς τὸ περὶ αὐτὸν, ἰσχυροῦς νὰ ὑποδειχθῶσιν, ὅχι αἱ αὐταὶ εἰκόνες, ἀλλ' ἄλλαι ἀνάλογοι, φυλάττουσαι αὐστηρῶς τὸ αὐτὸ τοῦ πρωτοτύπου σχῆμα. Ἐπὶ τούτῳ καὶ μόνῳ τῷ ὄρῳ ἡδύνατο νὰ καταστηθῇ ἡ ψυχὴ τοῦ συγγραφέως καταληπτῇ. Ἐπομένως, καθὼς μετέβαλεν ὁ μεταφραστὴς τὰ ὀνόματα, οὕτως ἤλλαξε καὶ τοὺς τόπους, ἤμειψε δὲ καὶ τοὺς τρόπους τῶν ἡθῶν, καθάπερ ἐν τῷ δράματι ἀπαιτεῖ τὸ εἶδος, ὅπερ ἐστὶ τὸ πιθανόν καὶ ἡ τῆς τῶν πραγμάτων συστάσεως ἀνάγκη. Ἀλλέως νὰ μεταφρασθῇ μία κωμῳδία εἶναι ἀδύνατον.

Διὰ τοῦτο καὶ δὲν θέλει ἐκπικρανθῇ οὐδεὶς τῶν καθ' ἡμᾶς φιλοθρήσκων κατὰ τοῦ μεταφραστοῦ, βλέπων εἰς τὴν ἀνάπλασιν ταύτην τοῦ Ταρτούφου, ἀπλὴν, ἀληθῶς, φιλογολογικὴν πρόθεσιν.

ὦ! ναί· ὁ μακαρίτης Κοκκινάκης ἐτήρησε τοὺς τόπους τοῦ πρωτοτύπου, ὡς καὶ τὰς ἀλλοτρίας συνηθείας, καὶ τοι μεταβαλὼν τὰ ὀνόματα· καὶ ὅταν ἐκεῖνος ἀπήντησεν ἐν τῷ καιμένῳ τοὺς ἐξῆς στίχους,

Non, il faut qu'une fille obéisse à son père,
Voulût-il lui donner un singe pour époux.
Votre sort est fort beau: de quoi vous plaignez-vous?
Vous irez par le coche en sa petite ville,
Qu'en oncles et cousins vous trouverez fertile,
Et vous vous plairez fort à les entretenir.
D'abord chez le beau monde ou vous fera venir.
Vous irez visiter, pour votre bien-venue,
Madame la baillive et madame l'élué,
Qui d'un siège pliant vous feront honorer.
Là, dans le carnaval, vous pourrez espérer
Le bal et la grand'bande, à savoir deux musettes,
Et par fois Fagotin et les marionnettes;

*Ὅταν, λέγομεν, ὁ Κοκκινάκης ἀπήντησε τοὺς στίχους· τούτους, ἰδοὺ πῶς ἐπροτίμησε νὰ τοὺς μεταφράσῃ·

*Ὅχι· εἰς τὸν πατέρα πρέπει νὰ μὴν ᾗσαι ἀπειθής.

Κ', ἂν μὲ πύθονον θελήσῃ ὁ πατὴρ νὰ ἐνωθῇ,

Εἶναι τύχη. Τί δὲ ἔχεις καὶ νὰ παραπονεθῇς;
 Φεύγετε μ' ἀμάξ' οἱ δύο εἰς μίαν χώραν του μικροῦ ν,
 Ὃπου θεῖους κ' ἐξαδέλφους σωρηδὸν θέλεις εὑρεῖν.
 Τὸ νὰ γίνῃς ἡ τρυφὴ των θέλεις τὸ εὑρεῖν τερπνόν.
 Παρευθὺς θέλουν σὲ φέρεϊ ἔς τὸν χορὸν τῶν εὐγενῶν,
 Ἐπειτα εἰς τῆς κυρίας Βαλλίιδας καὶ Ἑλοῦς (α)
 Χάριν ἐπισκέψεώς των, κ' ὕστερον ἔς ἄλλους πολλούς.
 Κατὰ δὲ τὰς ἀποκρέας βλέπεις καὶ χοροὺς ἐκεῖ
 Καὶ μεγάλας συνωδίας, ὅπου χάρις κατοικεῖ.
 Δύω σάλπιγγες σημαίνουν, καὶ ποτε ὁ Φαγος τὴν
 Καὶ οἱ νευροσπᾶσται παίζουν εἰς αὐτὴν τὴν ἑορτήν.

Χάνεται ὅμως κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ἄλλας, ἡ εἰρωνία ἥτις
 διαλάμπει εἰς τὸ πρωτότυπον. Διὰ τοῦτο, ὁ τὴν ἀναχέϊρας
 μεταφράσιν ἐπιχειρήσας, ἀποσκιρτῶν ὁσάκις ἀπῆντα στίχους
 ὡς τοὺς ἀνωτέρω, τοπικὴν ἔχοντας χάριν, κατέφευγε μᾶλλον
 εἰς τὰ ἀντιστοιχοῦντα ἐν τῷ ἔθνει ἡμῶν πράγματα, θέλων
 νὰ αἰσθανῶσι καλῶς οἱ περὶ αὐτὸν ΤΙ ΕΙΠΕΝ ὁ Μολιέρος.

Ὁ Μολιέρος εἶπε, νομίζομεν, διὰ τῶν ἀνωτέρω στίχων,
 ὅ,τι ἐν τῇ σελίδι 43, στίχῳ 11 καὶ λοιποῖς θέλει ἀπαντήσῃ
 ὁ ἀναγνώστης τῇ παρούσης ἐκδόσεως.

Καὶ πάλιν λέγομεν· ἄλλῶς ἢ μεταφράσι; ἤθελεν εἶσθαι ἄ-
 σκοπος, ψυχρὰ, ἀπίθανος.

Ἄλλ' ἄρά γε ἤθελεν εἶσθαι πιστῆ;

Ἀμφιβάλλομεν. Διότι, πότε εἶναι πιστὴ μιὰ μεταφράσις;
 ὅταν μόνον εἰς τὰς λέξεις τοῦ πρωτοτύπου προσκυλληθῇ, τὴν
 δὲ χάριν αὐτοῦ οὔτε τὸ πνεῦμα δὲν ἀποδώσῃ, ἢ ὅταν συν-
 τρίψῃ μὲν τὴν πέδην τῶν λέξεων, θηρεύσῃ δὲ τὸ πνεῦμα καὶ
 τὴν χάριν τοῦ κειμένου ὁ μεταφραστής; Καὶ εἰς τίνα ἤθελε
 δόσει τὸν ἀσπασμὸν αὐτοῦ πᾶς συγγραφεὺς; Εἰς τὸν μεταφρά-
 ζοντα αὐτὸν κατὰ λέξιν μετὰ φόβου, ἢ εἰς τὸν μεταφράζοντα
 αὐτὸν κατ' ἐννοίαν μετ' ἀγάπης;

Τὴν αὐτὴν μετεχειρίσθη ἐλευθερίαν καὶ ὁ μεταφράσας τὸν

(α) Ὁ ἀγαθὸς Κοκκινάκης ἐξηγεῖ δι' ὑποσημειώσεων τὴν σημασίαν τῶν
 γαλλικῶν τούτων ἐπιθέτων. Εἰς τὸ βιβλίον βέβαια ἐξηγοῦνται δι' ὑποσημειώ-
 σεων, ἀλλ' εἰς τὸ θέατρον;

Φιλάρητρον, ἄλλην κωμωδίαν τοῦ Μολιέρου, ἐκείνην πεζήν· τὴν μετῆνεγκεν εἰς τὰ ἥθη μας, καὶ εἶναι ἐξαίρετος, ἂν ἀφαιρεθῶσι μόνον κακοήθεις τινὲς λέξεις, ἀθῶται μολοντοῦτα. Ὅλοι γνωρίζουν τὸν *Ἐξηγταβελόνην*· ὁ *Ἐξηγταβελόνης*, ὅστις ἐντὸς τοῦ γαλλικοῦ καιμένου ὀνομάζεται *Ἀρπαγὼν*, κατίστη οἰκείος πρὸς τὸ δημόσιόν μας, διότι ἔλαβεν ἐθνικὸν σχῆμα καὶ ὄνομα.

Καὶ ὁ τὴν ἀναχειῖρας μεταφράσιν ἐκπονήσας, ἤθελεν ὡσαύτως μεταβάλλει τὸ ὄνομα *Ταρτοῦρος* εἰς ἄλλο τι οἰκειότερον· ἔπρεπε. Πλὴν ἤτο γνωστὸν ἤδη παρ' ἡμῶν· ὁ Κοκκινάκης τὸ διετήρησε, καὶ εἶχεν ἐπικρατήσει μεταξύ τῶν λογίων μας· τὸ δὲ δημόσιον ἤκουε « *Ταρτοῦρος* » καὶ σχεδὸν εἶχεν ἰδέαν περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐπιθέτου. Διτηρήθη λοιπὸν καὶ εἰς τὴν παροῦσαν μετάφρασιν ἀναλλοίωτον (α).

Εἰς πολλὰ μέρη, διὰ ν' ἀντικαταστήσῃ ὁ μεταφραστὴς οἰκειότερα πρὸς τὸ ἡμέτερον ἔθνος πράγματα καὶ σχήματα, ὥστε νὰ δοθῇ εἰς τὸ δῶρα ἡ ἀπαιτουμένη πιθανότης, ἐξετράπη τοῦ πρωτοτύπου· πρὸ πάντων εἰς τὴν πέμπτην Πράξιν, ὅπου εἰσάγεται τὸ πρόσωπον τοῦ κυρ *Καλογράφου* (ἐν τῷ καιμένῳ *M. Loyal*), καὶ τὸ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς Ὑψηλῆς Πύλης. Μολοντοῦτο, τὰ δύο ταῦτα πρόσωπα φυλάττουσιν, ὅσον εἶναι δυ-

(α) Διηγοῦνται, ὅτι ὁ Μολιέρος, πρὶν ἐτι τελειώσῃ τὴν κωμωδίαν ταύτην, ἤπορε τι ὄνομα νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἥρωα αὐτῆς· ὅτε μίαν τῶν ἡμερῶν, παρευρεθείς εἰς μέρος ὅπου ἦταν συναστρεφόμενοι, ὁ ἐν Παρίσις Νοῦντις· ἡ ἀπεσταλμένος τοῦ Πάπα, μετὰ δύο ἄλλων κληρικῶν, τῶν ὁποίων τὸ ψευδόμενον ἦτο· ἐποῦδαζεν ὁ Μολιέρος κατοπεύων, ὡς αὐτὸ ἐκεῖνο ἀκριβὺς· τὸ ὅποιον προτίθετο νὰ ζωγραφίσῃ, εἶδε τινὰ πωλοῦντα ὕδνα. Τὰ ὕδνα ταῦτα, γαλλιστὶ λεγόμενα *τρούφα* (*truffes*), εἶναι φυτὰ ἐκ τοῦ γένους τῶν κρυπτογάμων, σπογοειδῆ τὴν ὄψιν πλὴν ὑπόσκληρα καὶ μελανὰ, πολυζήτητα εἰς τὴν Γαλίαν διὰ τὰς τραπέζας τῶν τρυφηλῶν, ἐπειδὴ ὀδυλευόμενα ἐξ αὐτῶν τὰ κρέατα, ὡς παρ' ἡμῶν ἐνίοτε ἐκ κασάτων, μεταδίδουσιν καὶ ὀσμὴν τινὰ λίαν εὐάρεστον καὶ ὀρεκτικὴν. Ὁ πωλητὴς τῶν ὕδνων ἐπλησίωσε μετὰ τῆς πραγματείας τοῦ πρὸς τοὺς ἀγίους πατέρας, ὅτε ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν, λαλῶν ὀλίγα ἰταλικά, ὡς ἤκουσε τὴν λέξιν *τρούφα*, καὶ ἔρριψε πρὸς αὐτὰ τὸ βλέμμα, ἀτήσας τὴν ὁποίαν ἐτήρει σιωπὴν ἐξ εὐλαθείας πρὸς τὸν Νούντιον, καὶ ὀληθείς νὰ διαλέγῃ ἱεροπρεπῶς τὰ ὠραιότερα, ἔκραξεν ἰταλίστι γελοῖως πῶς· « *Ταρτόφφαλι, Ταρτόφφαλι, σινιόρ Νοῦντις!* » (ὕδνα, ὕδνα, κύριε Νοῦντις! Ὁ Μολιέρος, ὅστις παρατήρει ὅπου ἂν εὐρίσκειτο τὰ πάντα μετὰ προσοχῆς, ἔλαβεν ἐκ τῆς ἐπιρωνήσεως ταύτης τὴν ἰδέαν νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἥρωα τῆς κωμωδίας του τὸ ὄνομα *Ταρτοῦρος*.

νατὸν, τὰς αὐτὰς ἀναλογίας μετὰ τῶν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ· καὶ ἐκεῖ δὲ ὡσαύτως ἀπευθύνονται ἐν τῷ τέλει ἔπαινοι πρὸς τὸν βασιλέα τοῦ τόπου ὅπου παρίσταται ἡ τοῦ δράματος σκηνή. Ὅτε συνέγραψεν ὁ Μολιέρους, ἔβασίλευεν εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ Λοδοβίκος ΙΔ'.

Ἐπρόσεξεν ὁ μεταφραστὴς τέλος πάντων νὰ καλᾷ φράσεις τινὰς τοῦ γάλλου συγγραφέως τοῦ ΙΖ' αἰῶνος· ἐπὶ τὸ σεμνότερον, χρεωστῶν τοῦτο καὶ εἰς ἑαυτὸν, καὶ εἰς τὸ δημόσιον πρὸς τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ ἐμφανισθῇ.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ *Ταρτούφος*, ἡ ἀρίστη τῶν κωμωδιῶν τοῦ Μολιέρους, τὴν ὁποίαν οἱ κριτικοὶ θέλουν ἀθάνατον, καὶ ἥτις τῶν ὀντι ἐστερέωσε τὴν τοῦ συγγραφέως τὴς δόξαν, πλὴν καὶ πολλοὺς τὸν ἐπροξένησεν εἰς τὴν ἐμφάνισίν της ἐχθροῦς (α).

Τὴν ἑσπέραν καθ' ἣν ἐμελλε νὰ παιχθῇ ὁ *Ταρτούφος* ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸ δεύτερον, ὁ ἀβᾶξ τοῦ θεάτρου, αἱ στοαὶ, τὰ θεωρεῖα, ἐνεπλησθήσαν θεατῶν, κινηθέντων ὑπὸ τῆς μεγίστης περιεργείας. Μεγάλαι τῆς πρωτευούσης τῆς Γαλλίας δέσποιναι μόλις εὗρισκον τόπον νὰ καθήσωσιν εἰς τὰς ἐσχάτας θέσεις. Ἐνῷ δὲ ἀνυπομόνως ἐπρόσμενε τὸ πλῆθος νὰ ἴδῃ τὴν ἄρσιν τοῦ καταπετάσματος, ἦλθεν ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς προσταγὴ ἀπαγορεύουσα τὴν παράστασιν.

Λέγουσιν, ὅτι ὁ Μολιέρους ἐπαρουσιάσθη τότε εἰς τοὺς θεατὰς, καὶ τολμήσας εἶπε πρὸς αὐτοὺς· «Κύριοι, ἐφρονοῦμεν ὅτι σὴν μερον ἠθέλαμεν ἀξιωθῇ τῆς τιμῆς νὰ σᾶς δώσωμεν τὴν δευτέραν παράστασιν τοῦ *Ταρτούφου*· ἀλλ' ὁ κύριος Πρόεδρος » τῆς Βουλῆς δὲν θέλει νὰ ΤΟΝ παιζῶσι (*ne veut pas qu' on » Le joue*).»

Ἐν ταῖς προλεγομένοις εἰς τὸν *Ταρτούφον*, ὁ Μολιέρους,

(α) Αἱ μὲν τρεῖς πρῶται πράξεις τοῦ *Ταρτούφου* ἐπαίχθησαν κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐν Βερσαλλίαις, τὴν 12 μαΐου 1664· ὅλη δὲ ἡ κωμωδία ἐπαίχθη τὴν 29 νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἐπειτα ἐμποδίσθη, καὶ ὁδὲν ἐπαυλῆθη, εἰμὴ τὴν 9 νοεμβρίου 1665 εἰς ἐν τῶν ἐν Ριγκιῶ (Rincé) βασιλικῶν μεγάρων.

ἀναφέρων περὶ τῆς καταδρομῆς ἥτις ἡγέρθη κατὰ τῆς κωμωδίας ταύτης, λέγει τὰ ἐπόμενα·

« Οἱ ὑποκριταὶ ἐξηγρώθησαν, ἐπειδὴ τοῖς ἐφάνη παράδοξον ὅτι ἐτόλμησα νὰ παίξω τοὺς μορφασμούς των. Καὶ ἐννοεῖται ὅτι ἐπρόσεξαν νὰ μὴ κατακρίνωσι τὴν κωμωδίαν μου ὁποῦν αὕτη τοὺς ἐπλήγωνε· διότι δὲν τοῖς ἐσύμπερε τοῦτο· ἀλλὰ, κατὰ τὴν ἀξιεπαῖνον αὐτῶν συνήθειαν, παρέστησαν ὅτι ὁ Ταρτοῦφος καθάπτεται τῶν συμφερόντων τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ καθάπτεται τῶν συμφερόντων αὐτῶν καὶ μόνων. Ὁ Ταρτοῦφος λοιπὸν εἶναι, κατ' αὐτοὺς, δρᾶμα γέμον ἀχρεϊότητος ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους, δρᾶμα ἄξιον πυρὸς· πᾶσα συλλαβὴ ἐν αὐτῷ εἶναι βλασφημία. Εἰς μάτην καθυπεβάλα τὴν κωμωδίαν μου εἰς τὴν πεφωτισμένην κρίσιν διαφόρων φίλων, εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ κόσμου. Αἱ μεταβολαὶ τὰς ὁποίας ἔδυνήθην νὰ ἐπιφέρω· ἡ γνώμη τοῦ βασιλέως· καὶ τῆς βασιλίσσης, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐπαίχθη· ἡ ἐγκρισις τῶν βασιλοπαίδων καὶ τῶν ὑπουργῶν, ἡ ἐγκρισις τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων, θεωρούντων αὐτὴν ὡς ἐπωφελεῖ μάλιστα· ὅλα ταῦτα δὲν ἐχρησίμευσαν.

» Πᾶς ὅστις λάβῃ τὸν κόπον νὰ ἐξετάσῃ εὐσυνειδήτως τὴν κωμωδίαν μου, βεβαίως θέλει ἰδῆ, ὅτι πανταχοῦ ἡ πρόθεσίς μου εἶναι ἀνεπίληπτος, καὶ ὅτι πόρρω ἀπέχω τοῦ νὰ ἐμπαίξω πράγματα πρὸς τὰ ὁποῖα ὀφείλεται πᾶν σέβας· ὅτι ἐγραψα μετὰ πάσης περισκέψεως, ὡς ἀπῆται ἡ ἀθρόα αὕτη ὅλη, καὶ ὅτι κατέβαλα ὅσην ἡδυνάμην τέχνην καὶ προσοχὴν, πρὸς τὸ νὰ διακριθῇ ἔναρως τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποκριτοῦ, τοῦ πρᾶσώπου τοῦ γνησίου εὐλαβοῦς. Δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ προέταξα δύο ὁλας πράξεις, προπαρασκευάσας οὕτως ἐν αὐταῖς τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἀλιτηρίου μου. Οὕτε στιγμήν αὐτὸς δὲν ἀφίνει τὸν θεατὴν ἐμφυρόμενον περὶ τοῦ χαρακτήρος του· ἐκ πρώτης ἀρετηρίας γνωρίζεται ἐκ τῶν σημείων ἅτινα τὸν δίδω· ἐξ ἀρχῆς ἕως τέλους· δὲν προσφέρει λέξιν, οὐτὲ σχῆμα κἄμνει, χωρὶς νὰ διακρίνῃ ὁ θεατὴς τὸν ἀχρεῖον ἀνθρώπον, καὶ χωρὶς ν' ἀντιπαρθέσῃ πρὸς αὐτὸν τὸν ἄλλον ἐκεῖνον ἀληθῆ ἐνάρητον, τὸν ὁποῖον ἔταξα ἐναντίον αὐτοῦ (α).

» Γνωρίζω ὅτι εἰς ἀπάντησιν, αὐτοὶ οἱ κύριοι διατείνονται, ὅτι δὲν εἶναι ἴδιον τοῦ θεάτρου ἡ τοιαύτη ὕλη. Πλὴν, μὲ τὴν ἀδειάν των τοὺς ἐρωτῶ, εἰς

(α) Ὁ Μολιέρους ἐδῶ ἐννοεῖ τὸ πρόσωπον τοῦ Νικάνδρου, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ γὰρ τις ἔξεπερε τὴν ἐπομένην κρίσιν. «Θαῤῥούντως δυνατὰί τι νὰ εἴπῃ, ὅτι ὅσα λέγει ὁ Νικάνδρος, ἐν οἷς ἡ γνησιὰ καὶ πεφωτισμένη ἀρετὴ ἀντιτάσσεται πρὸς τὴν μορᾶν εὐλάβειαν τοῦ Λαμβδίκη, εἶναι, ἂν ὀλίγας τινας· ἐξαιρέσεις· ὁρᾷται· ἡ ἰσχυροτέρα καὶ ἀνθρωποτέρα διδαχὴ, τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἰς τὴν γλῶσσαν μας· καὶ ἴσως μάλιστα οἱ λόγοι οὗτοι ἡρεθίσαν περισσότερο τοὺς ἀνιχνεύον· νὰ χαλῶσιν ἀπὸ τοῦ ἀμύδανος τόσον ἐξοχως, ὅσον ὁ Μολιέρους ἀπὸ τῆς σκηνῆς.»

ποῖαν βάσιν στηρίζουν τὸ ὥραϊον τοῦτο γνωμάτευμά των; Πρέπει νὰ τὸ ἀποδείξωσι. Πρῶτον πάντων γνωρίζουν, ὅτι ἡ κωμωδία τῶν ἀρχαίων ἀρχὴν ἔλαβεν ἐκ τῆς θρησκείας, καὶ ἀπετέλει μέρος τῶν μυστηρίων.

« Ἀν τῆς κωμωδίας ἴδιον ᾖναι τὸ νὰ διορθῶι τὰ τῶν ἀνθρώπων ἀμαρτήματα, δὲν βλέπω διὰ ποῖον λόγον θέλουσι τινα ἐξ αὐτῶν προνομοῦχα. Ἡ ὑποκρισία μάλιστα εἶναι ἀμάρτημα ἔχον συνεπείας κινδυνωδεστέρας ὅλων τῶν ἄλλων· βλέπομεν δὲ ὅτι τὸ θεατρον οὕτω καταβάλλει τὰ ἀμαρτήματα, ὥς ἂν οὐδεμία φιλοσοφικὴ ἢ ρητορικὴ δύναμις. Τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῶνόντι σωφρονίζει τόσον, ὅσον ἡ ἀπεικασία τῶν ἰδίων ἐλαττωμάτων. Μεγάλως κολάζεται ἡ κακία θταν ἐκθέσῃ τις αὐτὴν εἰς τὸν δημόσιον γέλωτα· εὐκόλως ἀνέχεται τις τὴν ἐπίπληξιν· τὸν ἐμπαιγμὸν ὅμως, ὅχι ποσῶς· κακὸς νὰ ᾖναι τις στέργει, ἀλλ' ὅμως γελοῖος ποτε.

« Μὲ ἤλεγξαν, ὅτι εἰς τὸ στόμα τοῦ ἀπατεωνός μου εἶδα λα ἱεροῦς λόγους. Πλὴν πῶς ἄλλως ἡδυνάμην νὰ παραστήσω καλῶς τὸν χαρακτήρα τοῦ ὑποκριτοῦ; --- Ἄλλ' εἰς τὴν τετάρτην πράξιν οὗτος ἐπαγγέλλεται ἠθικὴν τινα λυμαίνουσαν τὰς ψυχάς. --- Ἄλλ' ἡ ἠθικὴ αὕτη δὲν εἶναι παρὰ πᾶσι τετριμμένον τι καὶ κοινόν; παριστᾷ τι νέον ἐν τῇ κωμωδίᾳ μου; πράγματα τὰ ὁποῖα γενικῶς ὁ κόσμος ἀποπτύει, δύνανται ποτε νὰ φανῶσιν ἀξιόμιμητα; νὰ καταστηθῶσι κινδυνώδη, ἐπειδὴ τὰ ἀνευθίστα ἐπὶ τῆς σκηνῆς; νὰ ἀποκτήσωσι τι κύρος ἐκ τοῦ στόματος ἐνὸς λυμεῶνος. Τοιοῦτος φόβος εἶναι πάντη ἀνυπόστατος· καὶ ὀρεῖσιν ἡ νὰ ἐγκρίνωσι τὴν κωμωδίαν τοῦ Ταρτουῦρου, ἢ πᾶσαν ἐν γένει κωμωδίαν νὰ καταψηφίσωσι.»

Ὁκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ νὰ παίζηται ὁ Ταρτουῦρος εἰς τὰ θεάτρα, ἔπαιζαν ἐνώπιον τῆς αὐλῆς κωμωδίαν τινὰ ἐπιγραφομένην ὁ Σκαραμούχος Ἑρμιτης (Scaramouche Hermite)· ἐξερχόμενος δὲ τοῦ θεάματος ὁ βασιλεὺς, εἶπεν εἰς τινα τῶν περὶ αὐτόν· « Ἡθὺλα » νὰ μάθω, διατί αὐτοὶ οἵτινες τόσον σκανδαλίζονται ἐκ τῆς κωμωδίας τοῦ Μολιέρου, δὲν λέγουν τίποτε δι' αὐτὴν τοῦ Σκαραμούχου; » — « Διότι βεβαία, ἀπεκρίθη ὁ ἐρωτώμενος, » ἡ μὲν κωμωδία τοῦ Σκαραμούχου ἐμπαίζει τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ » ἄνω καὶ τὴν θρησκείαν, διὰ τὰ ὁποῖα ποσῶς δὲν φροντίζουν αὐτοὶ οἱ κύριοι· ἀλλ' ἡ τοῦ Μολιέρου ἐμπαίζει αὐτοὺς » τοὺς ἰδίους· πρᾶγμα τὸ ὅπῃον δὲν ἀνέχονται »

Πολλὰς ἄλλας κωμωδίας συνέγραψεν ὁ Μολιέρος, ἐμμέτρους τε καὶ πεζὰς, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀξίας τοῦ συγγρα-

φρέως τοῦ *Ταρτούφου*· τὸν *Φιλάργγυρον* (*Ἐξηνταβελόνην*), τὸν *Μισάνθρωπον*, τὸν *Κατὰ Φαρτασίαν Ἀσθερῆ*, τὰς *Γελοίας Κεράτσας*, τὸ *Σχολεῖον τῶν Ἀνδρῶν*, τὸ *Σχολεῖον τῶν Γυναικῶν*, τοὺς *Φορτικούς* (*Facheux*), κτλ. Γράφων δὲ τὰς κωμωδίας ταύτας, ὁ αὐτὸς καὶ τὰς ἐπαιζεν εἰς τὸ θέατρον, καθὼς οἱ ἀρχαῖοι ἀθηναῖοι δραματοποιοί. Ἀπέθανεν ἐξ αἰμορροχίας, ἥτις τὸν ἤλθεν ἐκ τοῦ στόματος, ὀλίγας τινὰς ὥρας μετὰ τὴν παράστασιν τῆς κωμωδίας τοῦ *Κατὰ Φαρτασίαν Ἀσθενοῦς*, ἐν ἔτει 1673. — Ἐγεννήθη δ' ἐν ἔτει 1620, καὶ εἶχε μάθει τὰ γράμματα πλησίον τῶν Ἰησουϊτῶν.

Ἀλλὰ περὶ τοῦ βίου του δὲν θέλομεν σήμερον ὁμιλήσει, ὅντος ἤδη τοῦ προλόγου τούτου ἀρκετὰ μακροῦ. Ἄν τύχῃ παρὰ τῇ δημοσίῳ χάριτός τινος ἡ παρούσα μετάφρασις, ἴσως, ἐνθαρρυνόμενος ὁ μεταφραστής, ἐπιχειρήσῃ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ ἡμετερον ἰδίωμα καὶ ἄλλην τῶν κωμωδιῶν τοῦ Μολιέρου· θέλει δὲ τότε προτάξει καὶ τὸν βίον τοῦ κλασικοῦ τούτου ποιητοῦ, ἀναπληρῶν τὴν σημερινὴν ἔλλειψιν.

Ἐν Σαίρντ, τὸν Ὀκτώθριον τοῦ 1851.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ, μήτηρ τοῦ Λεμβίκη.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, σύζυγος τῆς Καλλιόπης.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, σύζυγος τοῦ Λεμβίκη.

ΑΛΕΚΟΣ, υἱὸς τοῦ Λεμβίκη.

ΕΛΕΓΚΩ, θυγάτηρ τοῦ Λεμβίκη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, μνηστὴρ τῆς Ἑλέγκως.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, γυναικάδελφος τοῦ Λεμβίκη.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, ψευδευλαβής.

ΔΡΟΣΗ, ψυχοκόρη τοῦ Λεμβίκη.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ, μουχτάρης (ἐπιστάτης) τῆς ἐνορίας.

ΕΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης.

ΛΟΞΗ, θεραπαινὶς τῆς κοκκῶνα Σουλτανιῶς.

Ἡ Σκηρῆ

Εἰς τὸ Φανάριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

Σκηηνὴ Α'.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΕΛΕΓΚΩ,
ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΑΛΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ, ΛΟΞΗ.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

ΠΑΛΕ, Λοξή, κ' ἐγὼ μ' αὐτοὺς τοῦ κάκου μόνον σκάνω.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Σταθῆτε, τόσοι τρέχετε, ποῦ μόλις σᾶς προφθάνω.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Εὐχαριστῶ σας, νύμφη μου· ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, νὰ ζῆτε.

Εἶναι, ψυχὴ μου, περιστὸν νὰ κατακουρασθῆτε.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἐξ ἐναντίας, χρέος μας· πλὴν, τάχα τὴν αἰτίαν,

Μητέρα, τοῦ νὰ φεύγετε ἤγουν μὲ τόσην βίαν.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Ψυχὴ μου, διὰ χάσιμον ἐγὼ δὲν ἔχω φρένας.

Ἐδῶ τὸν μεγαλῆτερον δὲν τὸν ψηφᾷ κανένας·

Καὶ ποῦ φωνή, ἀποκρισὶν νὰ δίδ' εἰς τόσας γλώσσας!

Ἐγὼ δὲν εἶδα σπητικὸ ὥσ' ἂν τὰ σπητικὸ σας!

Βαβυλωνία· ἀρχινᾷς, τοὺς δείχνεις τὴν ἡμέρα·
Καλῆτερα κοπάνιζε εἰς τὸ γουδιῖ αἶρα.

ΔΡΟΣΗ.

Ἄλλὰ...

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Ἐσὺ νὰ σιωπᾷς· ἐσ' εἶσαι ψυχοκόρη,
Κ' εἶσαι πολὺ ἀδινάντροπη· παντοῦ θὰ βάλῃς πλώρη·
Παντοῦ θὰ μ' ἀνακατωθῇς, νὰ 'πῇς καὶ τὰ 'δικά σου.

ἌΛΕΚΟΣ.

Ἦθουν...

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Σιώπαινε καὶ σύ· ἀκοῦς; κ' εἶμαι γιγχιγιά σου.
Ἀνόητε! μόνον πετᾷς ὥσάν τὸ σαμμιαμύθι.
Νὰ ἡ καλὴ ἀνατροφή! νὰ τοῦ συρμοῦ τὰ ἦθη!
Καλὰ ἐγὼ τὸ 'πρόλεγα ἐκείνου τοῦ πατρός σου·
« Παιδί μου, δρόμον ἄσχημον ἐπῆρεν ὁ υἱός σου,
» Καὶ θὰ σὲ φέρῃ ταραχαῖς πολλαῖς εἰς τὸ κεφάλι.»

ΕΛΕΓΚΩ.

Σταθῆτε πλὴν, γιγχιγιάκα μου· νομίζω...

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Νὰ κ' ἡ ἄλλη.

Ἄμῃ! ἡ ἀδελφίτσα του· τ' ἀθῶο θὰ μοῦ κάμῃ!...

Τί δαίμονας εἶσαι κρυφός! Τὸ σιγανὸ ποτάμι

Εἶναι τὸ φοβερώτερο, μᾶς λέγ' ἡ παροιμία.

Σὲ 'ξεύρομεν, σὲ 'ξεύρομεν, ὅσῃα μου Μαρία!

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄλλὰ, μητέρα, δηλαδὴ...

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Νύμφη μου, μὴ πρὸς βάρος,

Ἐσένα βλέπουν ὅλοι τους καὶ παίρνουν τόσον θάρρος.

Ποῦ ἔπρεπε παράδειγμα καθένας των νὰ σ' ἔχῃ.

Ὅχ, ἤρθε μάνδρα ἀνοικτὴ, καὶ τρέχει ὅπως τρέχει.

Ἐξοδα μόνον· ὅλη σου φροντὶς εἶν' ἐδῶ μέσα,

Νὰ 'ξεύρης νὰ ἐνδύνεσαι ὡς μία πριγκιπέσσα.

Ποῦ εἶν' ἐκεῖν' ἡ μάννα των, ν' ἀγιάσῃ ἡ ψυχὴ της!

Τί ἄνθρωπος στοχαστικὸς ἦτον ἡ μακαρίτις!

Μία ποῦ εἰς τὸν ἄνδρα της μόνον ζητεῖ ν' ἀρέσῃ,

Δὲν ἔχει χρεῖαν τόσ' αὐτὰ... καὶ μόδαὶς νὰ φορέσῃ.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἀλλ' ἄ, κυρά μου, σὰς ζητῶ...

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Κύριε ἀδελφέ της,

Ἐγὼ κ' ἡ σκούφια μου, σχεδὸν, σὰς εἶμαι ὑπηρετής,

Σὰς ἀγαπῶ, διάδημα εἴσθε τοῦ κεφαλιοῦ μου,

Ὅμως, ἂν ἤμουν ἄνδρας της εἰς τύπον τοῦ υἱοῦ μου,

Πολὺ, πολὺ, νὰ 'ξεύρετε, θὰ σὰς παρακαλοῦσα,

Ποτὲ 'ς τὴν πατητήρα μου νὰ μὴ σὰς ἀπαντοῦσα.

Τὰ ὅσα τοὺς διδάσκετε, αὐτὰ τὰ ξεσχισμένα,

Δὲν πρέπουν, λογιώτατε, εἰς σπήτιν τιμημένα.

Σὰς ὁμιλῶ ἐλεύθερα, ἀλλ' ἔχω σύστημά μου

Νὰ ἦναι κ' εἰς τὰ χεῖλη μου ὅ,τ' εἶναι 'ς τὴν καρδιά μου.

ΑΛΕΚΟΣ.

Μάλιστα, ὁ Ταρτοῦφός σας εἶναι ὁ μόνος πλέον!

Ὁ κύρ Μανίκας!...

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Μάτιξά μου, τὸ στόμα σου τ' ὠραῖον!

Ὡσὰν νὰ τὸ ἤξεύρετε· ἄνθρωπος εἶν' ἐκεῖνος·

Ἐνάρτεος.

ΑΛΕΚΟΣ.

ὦ! μάλιστα. Σοῦ εἶναι ἓνα κτῆνος!

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Ὁ κύρ Ταρτούφος!

ΑΛΕΚΟΣ.

Ὅχι, τί;

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Θὰ ἦτον εὐτυχία

Μέσα ἐδῶ, ἂν ἤκουαν τὰ λόγια του τὰ θεῖα.

Ἐσὺ, ἐσὺ, παλαιοπαῖδο, ἔξυρεις πῶς μὲ θυμόνεις!

Νὰ κάθεται, τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖ νὰ τὸν σταυρώνης.

Μὲ τὰς ἀντιλογίας σου!

ΑΛΕΚΟΣ.

Αἶ, αἶ, μὴ περαιτέρω.

Ὅχι, ν' ἀκούω θέλετε, καὶ νὰ τὸν ὑποφέρω.

Ἐνα ὑποκριτὴν ἐκεῖ, ὅστις ἐνεθρονίσθη

Ὡς ἄλλος ἐδῶ κύριος, καὶ πλέον ἐθεσπίσθη,

Ἄν ἡ πανεκλαμπρότης του τὴν ἄδειαν δὲν δώσῃ,

Νὰ μὴ διασκεδάσωμεν ποτέ.

ΔΡΟΣΗ.

Ἄς μὴν τὸ σώσῃ!

Ἐκείνου τὴν διάθεσιν ἂν ἤκουε κἀνένας,

Πρέπει νὰ ἔχῃ πάντοτε τὰς χεῖράς του δεμένας,

Διότι, ἀναπόφευκτα, εὐθύς καθὼς τὰ λύσῃ,

Ὅ,τι ἂν κάμ' εἶναι κακόν· « Τὸ πονηρὸν ποιήσῃ! »

Ἀφοῦ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ὅλα τὰ κατακρίνει.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Τ' ἄξια κατακρίσῃς.

ΔΡΟΣΗ.

Τίποτε δὲν ἀφίνει.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΑΤΑΝΙΩ.

Θέλει τὴν σωτηρίαν σας τὴν ψυχικὴν ἐκεῖνος·
 Σᾶς νουθετεῖ, ποῦ ὅλοι σας εἰσθ' ἐδῶ μέσα θρῆνος.
 Καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσετε· ἄχ! πταίει ὁ υἱός μου,
 Ποῦ τοῦτο τὸ ἀμέλησε.

ΑΛΕΚΟΣ.

Πατὴρ οὔτε θεός μου,
 Νὰ σᾶς εἰπῶ, γιὰ γιόκα μου, δὲν θὰ τὸ κατορθώσῃ,
 Μίαν ἀγάπην μέσα μου δυναστικῶς νὰ χώσῃ.

ΔΡΟΣΗ, γελῶσα.

Χά! χά! χά! χά!

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΑΤΑΝΙΩ, χλευάζουσα τὸν γέλωτα τῆς Δροσῆς.

Χά! χά! χά! χά!...

ΑΛΕΚΟΣ.

Εἰλικρινῶς σᾶς λέγω,

Πρὸς τὸ παρὸν μὲν σιωπῶ, παρατηρῶ, συλλέγω.
 Ὅμως φουσκῶνω πρὸ πολλοῦ· προβλέπω μίαν ῥῆξιν
 Κατὰ τοῦ κύρ Ταρτούφου σας φορικτὴν. Σᾶς δίδω νύξιν.

ΔΡΟΣΗ.

Πραγματικῶς· ἤγουν αὐτὸ τῳόντι σκανδαλίζει·
 Ἕνας ἀγνώριστος ἐκεῖ, ὅλους νὰ μᾶς ὀρίζει.
 Ψωριάρης! ποῦ ἔαν ἤλθ' ἐδῶ ἔρωμουσαν αἱ ποδιαῖς του·
 Ποῦ δυὸ παράδες ἤξιζε δὲν ἤξιζ' ὁ τσουπὲς του·
 Ταῖς τρύπαις ταῖς κουντούραις του * ταῖς ἔχω 'ς τὸ ταβάνι, —
 Νὰ γίνη τῶρ αὐθέντης μας, καὶ μ' ὅλους νὰ τὰ βάνη!

* Τὰ πέδιλα ὀνομάζουν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κουντούραις.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Νὰ γίνῃ τώρ' αὐθέντης σας... Εἶθε νὰ ἡμποροῦσε!
Πτωχή! χαρὰ 'ς τὴν μοῦρά σας ἂν σᾶς ἐδιοικοῦσε!

ΔΡΟΣΗ.

Σεῖς τὸν θαρρῆτε ἅγιον, κ' εἶν' ὁλος ἁμαρτία
'Εκεῖνος ὅπου βλέπετε, ἀλλ' ἡ ὑποκρισία...

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Γλωσσοῦ!

ΔΡΟΣΗ.

Ἄν 'πῆτε μάλιστα διὰ τὸν Χριστοφὴ του,
Αὐτὸν τὸν ὑπηρετὴ του, αὐτὸν τὸν μαθητὴ του!

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Διὰ τὸν ὑπηρετὴ του, τί εἶναι δὲν γνωρίζω.
'Εγὼ διὰ τὸν ἴδιον ἐκεῖνον σᾶς ὀρίζω,
Ποῦ ὅλοι τὸν ἐχθρεύεσθε καὶ ὅλοι τὸν μισεῖτε,
Διότι ταῖς ἀλήθειαις σας ν' ἀκοῦτε δὲν 'μπορεῖτε.
'Ο ἄνθρωπος ὀργίζεται κατὰ τῆς ἁμαρτίας.
Σᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἄνω βασιλείας.

ΔΡΟΣΗ.

Ναί· πῶς λοιπὸν, ὅταν ἰδῇ ἐδῶ κἀνένα ξένον,
Γίνεται πρό τινος καιροῦ 'σὺν τὸν δαιμονισμένον;
Τί ἤγουν! μία ἔντιμος ἐπίσκεψις τί ἔχει;!
'Εδῶ ὅπου τὰ λέγομεν, νὰ σᾶς εἰπῶ τί τρέχει;
'Εγὼ θαρρῶ, — ὄχι θαρρῶ, ἀλλ' εἶναι καὶ τῳόντι, —

Δεικνύουσα τὴν Καλλιόπην.

Διὰ τὴν εὐγενίαν της πῶς τὸν πονεῖ τὸ 'δόντι,
Καὶ δι' αὐτὸ, ὅποσον ἰδῇ, ὁ φίλος, τὸν ζηλεύει.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Μέτρα καλὰ...

ΔΡΟΣΗ.

Ζηλεύει· τί!

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΑΤΑΝΙΩ.

Λές ὅ,τι σοῦ κατέβη.

Ὁ ἄνθρωπος, μήπως αὐτὸς σᾶς κατακρίνει μόνος;
 Ὁ κόσμος σᾶς κατηγορεῖ ἀπ' ἔξω ὁμοφώνως.
 Τί εἶν' αὐτός; — Ἐπίσκεψις. — Τί εἶν' ἐκεῖνος; — Σχέσις.
 Ὁ ἄλλος τ' εἶναι; — Τρίβολος... ὁ κύριος Ψωρέσης,
 Ὁ Ντὲ Μονσιου Περίγελως... καὶ ποῦ, καὶ ποῦ ἀκόμη!
 Καίγια ἀδιάκοπα ἀπὸ τὸ Σταυροδρόμι,
 Χορευτικά; ὑπόκλισαι; σαρανταπέντε κάτ' ἔλα...
 Καὶ βέβαια, οἱ γείτονες ἔχουν αὐτὴν καὶ μάτια.
 Ἐγὼ πιστεύω, τίποτε δὲν τρέχει κατὰ βάθος.
 Τὸν κόσμον ὅμως, πείσέ τον ὅτι θὰ ἔχῃ λάθος.
 Εἶναι κακὸν νὰ ὁμιλοῦν.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἄλλὰ, μὲ συγχωρεῖτε,

Ἄν δι' ἡμᾶς νὰ ὁμιλῇ καθεὶς εὐαρεστεῖται,
 Μήπως ἡμεῖς θὰ δέσωμεν τὰς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων;
 Θὰ ἦτο πλέον, μὰ τὸ ναί! ἐκ τῶν πολὺ ἀτόπων,
 Κυρά μου, ἂν τοὺς φίλους του, κἀνεῖς, τοὺς καλητέρους,
 Παρήτει, δίδων προσοχὴν εἰς δέκα ἀβελτέρους.
 Ἄν ὅμως ἀπεφάσιζε καὶ νὰ τοὺς παραιτήσῃ,
 Φρονεῖτε ὅτι ἤθελον καὶ τότε σιωπήσει;
 Οἱ φιλολοῖδοροι ποτὲ θὰ παύσουν τοῦ νὰ λέγουν;
 Ποῖος προσέχει εἰς αὐτούς; Μᾶς ψέγουν· ἄς μᾶς ψέγουν.
 Ἡμεῖς μὲ ἀθωότητα νὰ ζῶμεν κ' εὐκοσμίαν,
 Κ' ἐχέτωσαν οἱ λέγοντες πλήρη ἔλευθερίαν.

ΔΡΟΣΗ.

Ποῖος εὐρίσκει τί κακὸν εἰς τὴν διαγωγὴν μας;
 Κάμμία μας γειτόνισσα; μήπως τὴν πλaxινὴν μας,
 Μὲ τὸν κοντοροβίθη της τὸν ἄνδρα, ἐννοεῖτε;
 Ἀλλοίμονον! ἀλλοίμονον! ἰδῆτε σεῖς, ἰδῆτε·
 Οἱ μᾶλλον καταγέλαστοι καταλαλοῦν οἱ πρῶτοι·
 Προσέχουν ἔχνο; νὰ ἰδοῦν τοῦ Κῶστα ἢ τοῦ Φώτη,
 Διὰ νὰ τρέξουν μὲ χαραῖς νὰ τὸ διαλαλήσουν,
 Καὶ ἄφες πλέον εἰς αὐτοὺς νὰ σὲ τὸ χρωματίσουν.
 « Τοῦτο! κ' ἐκεῖνο! κ' εἶδαμεν! κ' ἐκάμαμεν! καὶ ἦτον!
 » Κ' ἐκρύφθηκα! κ' ἠπόρησα! καὶ ἔφριξα μαζ' ἡ τῶν! »
 Ἐλπίζουν, ἴσως εὐρεθῇ κάμμία ὁμοιότης
 Μὲ ταῖς ὀδικαῖς τῶν ταῖς πομπαῖς, — ματαία ἀθλιότης!
 Καὶ, τὴν κοινὴν κατάκρισιν οἱ καταφορτωμένοι,
 Θαρρῶν πῶς, ἂν τὴν μοιρασθοῦν, ἢ ἢν ἑλαφρωμένοι.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Τί τώρα κάθεσαι καὶ λὲς ἐμένα κολοκύθια!
 Δὲν ἀποβαίνει τίποτε μ' αὐτὰ τὰ παραμύθια.
 Ἡ Σεβαστίτσα τοῦ Γιαννιῶ, γυναῖκα σεβασμία,
 Μία γυναῖκα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἔξεύρετε, ἀγία! —
 Ἀπὸ ἀνθρώπους ἤκουσα, διόλου οὐτ' ἐκείνη
 Τὰ πράγματά σας τὰ ἐδῶ, διόλου δὲν ἐγκρίνει.

ΔΡΟΣΗ.

ὦ! εὐμορφον παράδειγμα! ἡ Σεβαστίτσα· εἶδε;!
 Ἀφοῦ αἱ τῆς νεότητος ἐπέταξαν ἐλπίδες...
 Ναὶ, δὲν σᾶς λέγω, εὐλαβὴς καὶ ἐναρετωτάτη·
 Πλὴν πότε; ἀφοῦ ᾔγρασε· τότε λοιπὸν ἵσπολλάτη.
 Ἐνόσω λάτρας εὕρισκε, καὶ εἶχε κάποια χάρι,

Πολὺ καλὰ τὰ κάλλη της καὶ ὅλα τὰ ἐχάρη·
 Πλὴν, βλήπουσα τὴν λάμπιν της κοντὰ νὰ τὰ πρυμνήσῃ,
 Τὸν κόσμον, ποῦ τὴν παραιτεῖ, λέγει νὰ παραιτήσῃ,
 Καὶ, ἤγουν ἀπὸ ἀρετὴν, νὰ σπάσῃ πλέον θέλει
 Τῆς παλαιᾶς φαρέτρας της τὰ φαγωμένα βέλη.
 Πόσον καλὰ τὰς ἔξυρομεν αὐτὰς τὰς μετανοίας!
 Πικρὸν θὰ ᾔῃαι, βέβαια, εἰς μερικὰς κυρίας,
 Νὰ ἐλείπουν νὰ λειποτακτοῦν οἱ λάτραι, ἕνας, ἕνας,
 Πτηνὰ τὸ χιόνι φεύγοντα, πρὸς χώρας ἀνθισμένας,
 Καὶ, εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν αὐτὴν, παρηγοροῦνται,
 Σεμνὴν πρὸς τὰ ἐγκόσμια ὀργὴν νὰ προσποιοῦνται.
 Τὰ μέμφονται, πλὴν μέμφονται μὲ λύσσαν κρατημένην·
 Ἐκείνην λέγουν ἀναιδῆ, αὐτὴν κατηραμένην,
 Ὅχι ἀπὸ συναίσθησιν αἰδοῦς, ἀλλ' ἀπὸ φθόνον·
 Αὐτὴ κ' ἐκείνη, διατὶ νὰ ᾔῃαι εἰς τὸν θρόνον,
 Ἐνῷ τῆς εὐγενίας των ἐψύχρανε τὴν κλίσιν
 Τῆς ἡλικίας ἡ πνοή, φεῦ! μετὰ τόσῃν χρῆσιν!

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ, πρὸς τὴν Καλλιόπην.

Σὺ ἄκουέ τα, νύμφη μου, καὶ ἑπαῖρνε σημειώσεις·
 Ἐπὶ νῶ τῶρα εἰς αὐτὰ τὸ πεῦκι σου νὰ στρώσῃς.
 Αὐτὰ σ' ἀρέσουν, βέβαια, ἀφοῦ 'ς τὸ σπητικὸ σου
 Μᾶς τὰ διαβάζουν, καὶ τ' ἀκοῦς, καὶ εἴμεθα ἐμπρὸς σου
 Ἀναγκασμέν' εἰς ὅλ' αὐτὰ ἡμεῖς νὰ σιωποῦμεν...

Πρὸς τὴν Δροσὴν.

Εἰπέ ἀκόμη κάμποσα· εἰπέ μας· νὰ ἰδοῦμεν,
 Θ' ἀφίσῃς κ' εἰς ἡμᾶς καιρόν;

ΔΡΟΣΗ.

Ὅρίστε, λέτε, λέτε.

Ἄς ἔχη δόξαν ὁ Θεός!

ΔΡΟΣΗ.

Τφόντι... νὰ μᾶς κλαῖ

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Σᾶς εἶπα καὶ προτήτερα· σᾶς λέγω, ὁ υἱός μου
 Ἐκαμε τὸν ὀρθότερον συλλογισμόν τοῦ κόσμου
 Ἀπὸ Θεοῦ ὤρωτίσθηκε, καὶ εἶδε πῶς συμφέρει
 Τοιοῦτον ἓνα ἄνθρωπον ἔς τὸ σπῆτί του νὰ φέρῃ
 Αὐτὸ νὰ τὸ γνωρίσετε· ὁ οὐρανὸς τὸν στέλλει
 Ἄν τρέχετε ἔς τὸν ὄλεθρον, ἐκεῖνον τί τὸν μὴ φοβέσθαι
 Τὸν μέλει ὅμως· ἐπειδὴ, καὶ ἂν σᾶς ὀνειδίζω
 Σᾶς ἀγαπᾷ, ν' ἀλλάξετε διαγωγὴν πασχίζετε
 Αὐτ' οἱ χοροὶ οἱ φράγκικοι, τὰ φλάουτα, αἱ
 Τοῦ πειρασμοῦ, παιδάκι μου, εἴν' ὅλα ἐφευρέματα
 Κἀνένα λόγον δὲν ἀκοῦς περὶ θεογνωσίας·
 Τίς τραγουδάκι, κάκκανα, μυρίας φλυαρίας
 Κ' ἐν τούτοις ὁ πλησίον σου μαζεύει ἀπ' ὀπίσθου
 Ὅσα μαζεύ' ἢ φροκαλιά... Ἐχῶ νὰ σᾶς ὀρίσω
 Κἀνέναν ἥγουν χρήσιμος αὐτὰ δὲν τὰ σηκόω
 Βάλει ἀκοῦς! νὰ γίνωνται γυναῖκες, ἄνδρες
 Τὶ τυφλομυῖαις, τὶ κρυφτοῦς, μπερλῖνες, δαμάσκηνα
 Πιασίματα, σκουνητήματα, κουρέμματα, ψαλμοὶ
 Ντροπὴ· πά!... Μ' ἔλεγε προχθὲς ὁ Ἅγιος Πέτρος
 Δὲν ἔξέρω πῶς τὸ ἔφερε σειρὰ τῆς ὁμιλίας.

Δεικνύουσα τὸν Νίκανδρον.

Ἡ εὐγενία του γελᾷ... Γελοῦν εἰς τὸ σπητάκι
 Ἐκεῖ γελοῦν... Πλὴν κάθημι καὶ σπάνω τὸ κεφάλι

Πρὸς τὴν Καλλιόπην.

Τὴν ἄδειάν σας, νύμφη μου, τοῦ νὰ σᾶς προσκυνήσω,
Καὶ πλέον, τὸ κατωφλί σας ἂν τὸ μεταπατήσω,
Θαῤῥῶ θὰ ᾔν' ὁ Αὐγουστες ποῦ θὰ φορέσουν γούναις.

Ῥαπίζουσα τὴν Λοξήν.

Ἐμπρὸς, ἀνότη καὶ σὺ, ποῦ χάσκεις ταῖς κουρουναῖς!
Τώρα σοῦ πιάνω τὸ αὐτὶ καὶ σοῦ τὸ ξεῤῥίζόνω.

Ἐμπρὸς· προπάτει, καγκαροῦ!...

Σκηνὴ Β΄.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἐγώ, σὲ βεβαιώνω,

Δὲν τὴν προπέμπω ὡς ἐκεῖ, νὰ μὴ μ' ἐξαναλούσῃ.

Ἄ! τὴν καλὴν γερόντισσαν!

ΔΡΟΣΗ.

Πῶς εἶπετε; Ν' ἀκούσῃ,

Ὅτι τὴν ἐκλαμβάνετε γυναῖκα τάχα γραῖαν,

Πῶ! πῶ!...

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἀλλὰ περίεργον μ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν νέαν,

Πόσον ἐξάπτει· εὐκολα μὲ τὸ μηδὲν, καὶ πόσον

Διὰ τὸν κύρ Ταρτοῦφόν της...

ΔΡΟΣΗ.

Αὐτὴ δὲν εἶναι τόσον·

Σεῖς τὸν υἱὸν της ἔπρεπε νὰ τύχῃ νὰ ἰδῇτε,

Εἶναι χειρότερος πολὺ!... μ' ἐκεῖνον θ' ἀπορῆτε.
 Νὰ βλέπετ' ἓνα ἄνθρωπον μὲ σώας ἐκεῖ φρένας,
 Ὅστις ἐφάν' εἰς τὰ κοινὰ ἀπὸ τοὺς πρώτους ἓνας,
 Νὰ κουρουνιάσῃ!... Ἐγινε μωρὸς σχεδὸν, ἀφότου
 Αὐτὸς; ὁ τρισκατάρτος; ἐμβῆκε 'ς τὸ μυαλό του.
 Τὸν ὀνομάζει ἀδελφόν· τὸν ἔχει ἡ ψυχὴ του
 Πλέον παρὰ μητέρα του, γυναῖκα ἢ παιδί του.
 Εἶναι ὁ μόνος κέτοχος τῶν μυστικῶν του ὧλων.
 Τὸν θεωρεῖ ὡς ἄνθρωπον χωρὶς κἀνένα δόλον·
 Τὸν ἀγκαλιάζει, τὸν φιλεῖ, — τοὺς ἔδλεπα γελῶσα·
 Δι' ἐρωμένην, μὰ τὸ ναί! πολλὰ θὰ ἦτον τόσα.
 Εἰς τὸ φαγεῖ καθήμεθα, — χωρὶς ἀμφιβολίαν
 Θὰ βάλῃ τὸν Ταρτοῦφόν του 'ς τὴν πρωτοκαθεδρίαν.
 Θὰ βλέπῃ τὸ πινακί του, καὶ θὰ παραφυλάττῃ·
 Πρέπ' εἰς αὐτὸν νὰ προσφερῇ τὸ ἐκλεκτὸν κομμάτι.
 Ἄν τὸν δοθῇ τὸ μέτριον, εὐθύς τὸν λέγει· « Στέκα!
 » Στέκα, καλὲ μου! » Καὶ χαρά! πῶς τρώγ' ἔσα μὲ δέκα!
 Σῆς λέγω κἄτι πράγματα! — Κατήντησε μανία
 Ἡ πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον ἀλλόκοτος φιλία.
 Τὸν ἔκαμεν εἰς ὅλα του τὸ δεξιὸν του χερί· —
 Ὁ κύρ Ταρτοῦφος τί φρονεῖ; Παντοῦ τὸν ἀναφέρει·
 Τὰς ἐλαχίστας πράξεις του ὡς θαύματα θαυμάζει,
 Καὶ θεωρεῖ τοὺς λόγους του χρησμούς, καὶ τοὺς δοξάζει.
 Κ' ἐκεῖνος ὁ παμπόνηρος, γνωρίζων ποῖον βάρος
 Ἀπέκτησε πλησίον του, λαμβάνει κάθε θάρρος.
 Προσέχει μόνον πάντοτε αὐτὸν νὰ πασαλείφῃ, —
 Διότι καὶ ποσότητας χρηματικῆς τὸν γλύφει,
 Μὲ πρόφασιν ὅτι χωλοὺς, τυφλοὺς θὰ ἐλεήσῃ, —

Κ' ἡμᾶς τοὺς ἄλλους, καὶ καλὰ ζητεῖ νὰ μᾶς ὀρίσῃ.
 Ἄφου καὶ ἓνα κνώδαλον, ποῦ ἔχει ὑπερέτην,
 Πολλάκις, ὡσὰν ἄλογον μὲ ὠρθωμένην χαίτην,
 Μὲ σκούφον ὡς τὰ φρύδια του, τὰ εὐφλογοκομμένα,
 Ἐμβαίνει εἰς τοὺς κοιτῶνάς μας μὲ μάτζα γλυρωμένα.
 Ἀρπάζει ταῖς πομμάδαις μας, σκόνην δὲν μᾶς ἀφίνει,
 Νερὸν εἰς τ' ἀμουλάκια μας ὅ,τι ἰδῇ, τὸ χύνει,
 Καὶ... φαντασθῆτε τὴν προχθές, εὕρισκε διὐ κορώναις
 Ἀπὸ λουλούδια τεχνητὰ ἐπάνω 'ς ταῖς εἰκόναϊς —
 Τὰς εἶχαν βάλ' εἰς τὸν χορὸν ποῦ ἦτον ταῖς προάλλαις.
 Τὰς παίρνει, τὰς σουρομαδεῖ, κακό! Ἐρυσιαῖς! μεγάλαϊς.
 Πῶς, τάχα τε δὲν ἔχομεν φόβον Θεοῦ διόλου,
 Κ' εἰς τ' ἅγια, ἐβάλαμεν στολίδια τοῦ διαβόλου.
 Ἰδῆτε σεῖς!

Σκηνή Γ΄.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΕΛΕΓΚΩ, ΑΛΕΚΟΣ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ,
 ΔΡΟΣΗ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄ! Νίκανδρε, εἶχες τῳόντι μοῖραν,
 Καὶ δὲν τὴν ἐσυντρόφευσες μαζῇ μας εἰς τὴν θύραν.
 Ὀλόκληρον ἐξάψαλμον ἀκόμη διεξῆλθε. —
 Ἄλλ' ὁ Δεμβίκης ἔρχεται.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ὁ σύζυγός σου; ἦλθε;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ναί· εἶναι πλὴν κατάκοπος, καθὼς καταλαμβάνω,
Καὶ ἀναβαίνω κάλλιον νὰ τὸν δεχθῶ ἐπάνω.
Θέλ' ἴσως νὰ ἀναπαυθῇ.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Λοιπὸν, κ' ἐγὼ προσμένω,
Μίαν στιγμὴν νὰ τὸν ἰδῶ, καὶ ἔπειτα πηγαίνω.

Σκηνὴ Δ'.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΑΛΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΑΛΕΚΟΣ, πρὸς τὸν Νικάνδρον.

Ἀνάφερε τὸν τίποτε, νὰ ζῇς, περὶ τοῦ γάμου
Τῆς ἀδελφῆς μου· ἐπειδὴ, κατὰ τὸ φρόνημά μου,
Κάπως ὁ ἀλιτῆριος Ταρτοῦφος ἐμποδίζει,
Καὶ διὰ τοῦτο ὁ πατὴρ ὅλῳ τὰ τριγυρίζει.
Ενῶ γνωρίζεις, φίλτατε, πόσον μ' ἐνδιαφέρει
Αὐτὸν τὸν γάμον ὁ πατὴρ εἰς τέλος νὰ τὸν φέρῃ.
Ἄν νυμφευθῇ τὸν Στέφανον τῶντ' ἡ ἀδελφή μου,
Τὰ πρὸς τὴν ἐξαδέλφην του εἰς ἄκρον συμπαθεῖ μου
Αἰσθήματα σ' εἶναι γνωστά...

ΔΡΟΣΗ.

Ἔρχεται.

Σκηνή Ε΄.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, πρὸς τὸν Νίκανδρον.

Καλημέρα.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

ὦ! ἤλθετε εἰς τὴν στιγμήν· ἵκνουσα διὰ πέρα.

Πῶς ἤυρετε τὴν ἐξοχὴν; εἶναι τερπνὴ ἡ φύσις;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Δροσή!...

Πρὸς τὸν Νίκανδρον.

Ὀλίγον, Νίκανδρε, περίμεινε, νὰ ζήσης,

Νὰ λείψῃ πρῶτον ἡ φροντίς, ἥτις μὲ ἐνησχάλει.

Πρὸς τὴν Δροσὴν.

Τί κάμνετε; πῶς ἔπερασαν; πῶς εἶναι ἐδῶ ὅλοι;

Τί ἐγίνε; τί ἔτρεξεν αὐτὰς τὰς δυὸ ἡμέρας;

ΔΡΟΣΗ.

Προχθές, ἀφοῦ ἐφύγετε, ἐκεῖ πρὸς τὸ ἐσπέρας,

Τὴν ἤλθε, τὴν ταλαίπωρον κυρίαν Καλλιόπην,

Ζέστη, μὲ κεφαλόπονον σφοδρότατον κατόπιν·

Τόσον σφοδρὸν...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καὶ ὁ... καὶ ὁ... Ταρτοῦφος;

ΔΡΟΣΗ.

Ὁ Ταρτοῦφος,

Χονδραίνει ποῦ τὸν ἰστένευσε ὁ νυχτικὸς τοῦ σκούφου;

Μὲν ὅψις ῥοδωκόκινη, τὰ χεῖλη τοῦ κοράλλι.

2*

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

"Α! τὸν καυμένον!

ΔΡΟΣΗ.

Ἢ πτωχῇ, ἔς τὸ στόμα της νὰ βάλῃ
Διαμάντι δὲν ἠθέλησε τὸ βράδ' εἰς τὸ τραπέζι.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καὶ ὁ Ταρτούφος;

ΔΡΟΣΗ.

Τίποτε· αὐτὰ τὰ περιπαίζει.
Ἐκάθησε μονάχος του κ' ἐδείπνησεν ἐμπρός της,
Κ' ἐνῶ καθεὶς μας ἔτρεχε νὰ γίνῃ ἰατρός της,
Αὐτὸς, κινῶν τὴν κεφαλὴν καὶ λέγων «Τρέξτε παῖδες!»
Ἔφαγεν ἓνα ἀστακὸν καὶ δώδεκα κεφτέδαις.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

"Α! τὸν καυμένον!

ΔΡΟΣΗ.

Τρέμουσα ἐσύρθ' εἰς τὸ κρεββάτι,
Κ' ἐπέρασε τὴν νύκτα της χωρὶς νὰ κλείσῃ ἴμάτι.
Λειποθυμίας, σπάσματα, λόγους ἀσυναρτήτους, —
Ἔως τὰ ἡμερώματα μᾶς εἶχεν ἀκοιμήτους.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καὶ ὁ Ταρτούφος;

ΔΡΟΣΗ.

Νήδυμον περιχυμένος ὕπνον,
Μετέβ' εἰς τὸν κοιτῶνά του εὐθύς μετὰ τὸν δεῖπνον.
Κατόπιν ἠκροάσθηκα, εἰς ὅλας μου τὰς ζάλας,
Κ' ἐρόγγαζεν ἀμέριμνα ἔς τοῦ ὕπνου τὰς ἀγκάλας.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

"Α! τὸν καυμένον!

ΔΡΟΣΗ.

Τὸ πρᾶτ', ἀκόμη δὲν συνῆλθε,

Κ' ἐν αἵμα τὴν διώρισεν ὁ ἰατρός ποῦ ἦλθε.
Τῶνόντ' ἡ σωτηρία τῆς ἦτον αὐτὸ καὶ μόνον.
Εὐθύς παρηκολούθησεν ἀνακωχὴ τῶν πόνων.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καὶ ὁ Ταρτοῦφος;

ΔΡΟΣΗ.

Ἡ χαρὰ τὸν ἐπανῆλθε τόση,
Ποῦ, ὁ καυμένος ἄνθρωπος, διὰ ν' ἀνανεώσῃ
Τὸ αἷμα, ὅσον ἔχασεν ἡ οἰκοδέσποινά του,
Μίαν φιάλην ἔπιε κρασί 'ς τὸ πρόγευμά του.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄ! τὸν καυμένον!

ΑΛΕΚΟΣ.

Μάλιστα. Θὰ σᾶς εἰπῶ, κ' οἱ δύο τῶν
Εἶναι λοιπὸν πολὺ καλὰ, καὶ ἀναβαίνω πρῶτον,
Διὰ νὰ μάθῃ τάχιστα, πρὸς εὐχαρίστησίν τῆς,
Ὅθ' ἄνθρωπος ποῦ λαμβάνετε εἰς τὴν ἀνάρρωσίν της.

Σκηνὴ 2'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἄλλ' ἀδελφέ! ἃ ἀδελφέ! ἃ τσελεπῇ Λεμβίκη!
Ἦγουν αὐτὸ κατήντησε, τῇ ἀληθείᾳ, φρίκη.
Δὲν σε τὸ λέγω δηλαδὴ διὰ νὰ σε ὀργίσω,
Ἄλλὰ τολμῶ ὥς ἀδελφὸς νὰ σε παρατηρήσω,
Ὅτι ἐμπρός σου σε γελᾷ καὶ ἡ Δροσὴ ἀκόμη.
Καὶ δὲν τὴν δίδω ἄδικον. Τί ἐσφαλμένη γινώμη!

Ἄν δίδετ' ἓνας ἄνθρωπος εἰς τόσον νὰ σ' ἐλκύσῃ,
 Ὡστε πᾶν ἄλλο αἶσθημα εἰς σέ νὰ μηδενίσῃ.
 Κ' ἐνῷ ἐπρωτοφόρεσε 'ς τὸ σπῆτί σου γελέκι,
 Νὰ δώσης τόσῃν εἰς αὐτόν...;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Αὐτοῦ καὶ μὴ παρέχει.

Ἄ! Νίκανδρε, αὐτόν ποῦ λές, καὶ λές, δὲν τὸν γνωρίζεις.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἄφου ἡ εὐγενία σου τὸ θέλεις καὶ τ' ὀρίζεις,
 Δὲν τὸν γνωρίζω, πιθανόν· ἀλλ' ἄς τὸν μάθω τώρα.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ναὶ, νὰ τὸν μάθῃς, νὰ εἰπῇς, εὐλογημέν' ἡ ὥρα!
 Αὐτὸς εἶν' ἓνας ἄνθρωπος... τί ἄνθρωπος!... φαντάσου...
 Νὰ λάβουν τὸν κανόνα τοῦ τὰ διαβήματά σου,
 Θὰ αἰσθανθῇς ἀπόλαυσιν, εἰρήνην βαθυτάτην,
 Καὶ τὰ τοῦ κόσμου, σκύβαλα θὰ σέ φανοῦν, κ' εἰς μάτην.
 Ἐγὼ ἀφότου μ' ὀμιλεῖ διόλου μετετράπη·
 Δὲν ἔχω, δὲν αἰσθάνομαι πρὸς τίποτε ἀγάπην.
 Εἰς τόσον τὴν ἀπέσπασεν ἀπ' ὅλα τὴν ψυχὴν μου,
 Ὡστε γυναῖκα, τέκνα μου, μητέρα, ἀδελφήν μου,
 Νεκρά καὶ ἂν τὰ ἔβλεπα ἐμπρὸς μου ἀπλωμένα,
 Τὴν σήμερον δὲν ἤθελα θλιβῇ διὰ κανένα.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Φιλάνθρωπα αἰσθήματα σ' ἐνέπνευσε καὶ ὄντως!
 Βέβαια, τῶν δυνάμεων δὲν εἶναι τοῦ τυχόντος.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τί! πλὴν νὰ ἦσουν ἤθελα ὅταν τὸν εἶδα πρῶτον·
 Καὶ σὺ θὰ τὸν διέκρινες ἐκ τῶν περιστώτων!
 Θὰ τὸν ἡγάπας βέβαια καὶ σὺ ἀπὸ καρδίας.

Τὸν πρωταπῆντησ', ἀδελφε, ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας· —
 Συνέπεσε νὰ ἔχωμεν στασίδι ἓνα πλάγι.
 Τὸν εἶδα, καὶ τὸ πνεῦμά μου τρώντι ἐξεπλάγη,
 Ὅταν ἐμβῆκεν ἑξαφνα, καὶ βλέψας πρὸς τὸ πλῆθος
 Μὲ μισοκάκου εὐλαβοῦς ἀγριωπόν τι ἦθος,
 Ἐκραξεν « Εἰσελεύσομαι! » κ' ἔκαμε τὸν σταυρόν του,
 Ἐνα σταυρόν ποῦ ἤγριζε τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν του!
 Ἐλθὼν εἰς τὸ στασίδι του, μὲ εἶχε χαιρετήσει,
 Χωρὶς ποσῶς τὸ στόμα του τὴν προσευχὴν ν' ἀφίσῃ·
 Ἀλλὰ τὸ κομβολόγι του ἀμέσως ἐκτυλίσας,
 Καὶ πρὸς τὰ ἄνω τ' ὄμμα του, τὰ χεῖλη του ἀνοίξας,
 Τοῦ ψάλτου ἠκολούθησε τὴν φράσιν καὶ τὸ μέλος,
 Κ' οἱ πάντες τὸν ἐπρόσεξαν, κ' ἡρώτων εἰς τὸ τέλος.
 Τὸν εἶδα μίαν, δύο, τρεῖς. Μετὰ τὴν λειτουργίαν
 Μ' ἐπρόσφερεν ἀντίδωρον μὲ τόσῃν θυμηδίαν!
 Εἶχε καὶ ἓνα παραῦιδν καὶ ἔστεκε σιμά του,
 Καθ' ὅλα μιμητὴν αὐτοῦ καὶ ἦτους σεμνοτάτου.
 Τὸν κράζω, ὁ αὐθέντης του τὸν ἐρωτῶ τίς ἦτο·
 Μανθάνω λοιπόν, φίλε μου, καὶ ὅτι ἐστερεῖτο.
 Νὰ σὲ εἰπῶ, τὸν ἐδίδα, ἀλλ' ὅχι ἐλευθέρως·
 Νὰ μ' ἐπιστρέψῃ πάντοτε ἐζήτει ἓνα μέρος.
Πολὺ μὲ εἶναι, μ' ἔλεγε, τὸ ἥμισυ καὶ ζητεῖ.
Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος αὐτοῦ τοῦ οἴκτου μήτε.
 Εἰς δὲ τὸ ἀμετάτρεπτον τῆς διαθέσεώς μου,
 Εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐπήγαινε κ' ἐμοίραζεν ἐμπρός μου.
 Νὰ μὴ σὲ τὰ πολυλογῶ, 'ς τὸ σπῆτι τὸν ἐπῆρα,
 Κ' ἔκτοτε, φίλε μου, χρυσὴ θαρρεῖς μὲ ἦλθε μοῦρα.
 Μαλόνει ὅ,τι ἂν ἰδῇ, προσέχει τὴν τιμὴν μου,

Λαμβάν' εἰς τὴν γυναῖκά μου τὴν ἐπιτήρησίν μου,
 Μὲ δίδει εἰδοποίησιν ἂν κάνεις; τὴν νεύη,
 Καὶ τριπλασίως παρ' ἐμέ, σὲ βεβαιῶ, ζηλεύει.
 Πλὴν, πόσον εἶναι εὐσεβὴς κατάλαβε ἐκ τούτου.
 Προσάπτει ὡς ἀμάρτημα ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του
 Πολλάκις τὴν περιστάσιν τὴν μηδαμινωτέραν.
 Ἰδού· προχθὲς ἐθλίβετο, καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν,
 Διότι, προσευχόμενος, ἔπιασεν ἓνα ψύλλον,
 Καὶ ἤγουν τὸν ἐσκότωσε μὲ αἴσθημα ὀργίλον.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἄλλ', ἀδελφε, ἄρελλάθηκες, καθὼς καταλαμβάνω.
 Τί ἄραις μάραις πράγματα ἀνέλπιστα μανθάνω!
 Μὲ περιπαίζεις, φαίνεται. Ἦγουν μὲ τὰ σωστά σου...;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Μὲ τὰ σωστά μου· ὄχι, τί; τὰ φιλοσοφικά σου;
 Ἐγὼ σὲ λέγω, Νίκανδρε, αὐταῖς ταῖς ἀθεΐαις,
 Αὐτά σου τὰ Καϊρικὰ καὶ ταῖς φαρμασπονδαῖς,
 Νὰ ταῖς ἀφίσσης· εἶδεμὴ, ἐκεραυνοβουλῆης.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἰδού καὶ τῶν ὁμοίων σου οἱ λόγοι οἱ συνήθεις.
 Ὡσὰν αὐτοὺς πᾶς ἄνθρωπος τυφλὸς· νὰ ᾔναι, πρέπει.
 Ἀποκαλεῖται ἄθεος καλῶς ὅποταν ἐλέπη.
 Ὅποταν οὔτε προσκυνεῖ μάταια προσωπεῖα,
 Δὲν ἔχει πίστιν· ἔχασε τὸ σέβας πρὸς τὰ θεῖα.
 Τετέλεσται. — Ἄλλ' ὁ Θεὸς γνωρίζει τὰ ἐντός μου,
 Κ' ἰδού ὁ λόγος, ἀδελφε, τί εἶν' ὁ ἰδικός μου.
 Καθὼς ὑπάρχουν ἄνθρωποι, νὰ εἶπω, ψευδανδρεῖτοι,
 Ὑπάρχουν καὶ ψευδευλαβεῖς, ὑποκριταὶ ἀχρεῖται.

Καὶ ὡς συνήθω; τὸν πολὺν εἰς τὸ πεδῖον κρότον,
 Τὸν κάμνουν ὄχ'οὶ ἀληθῶ; ἀνδρεῖοι ἐκ τῶν πρώτων,
 Ὅμοίως καὶ οἱ ἀληθεῖς οἱ εὐλαβεῖς, δὲν εἶναι
 Ὅσοι τοιοῦτοι φαίνονται διὰ τὸ θεαθῆναι.
 Ἦγουν δὲν κάμνεις, ἀδελφε, διάκρισιν καμμίαν
 Σὺ ἀπὸ τὴν εὐλάβειαν εἰς τὴν ὑποκρισίαν;
 Πρὸς ἀμφοτέρως τὴν αὐτὴν προσφέρεις ἀλουργίδα;
 Καθὼς τιμᾶς τὸ πρόσωπον, τιμᾶς τὴν προσωπίδα;
 Συγχέεις τὸ φαινόμενον μετὰ τῆς ἀληθείας;
 Τάττεις τὴν εἰλικρίνειαν μετὰ τῆς πονηρίας;
 Ἰσα τιμᾶς μίαν σκιὰν μ' ἐν ᾧ ἐμψυχωμένον;
 Κ' ἴσα μ' ἐν νόμισμα καλὸν ἐν παραχαραγμένον;
 Γνώρισε τοῦτο, φίλε μου· οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων
 | Τὰ πάντα μὲ ἀλλόκοτον παραμορφοῦν τρόπον.
 Κάνεις ἐντὸς τῆς φύσεως τῆς ἀκριβοῦς δὲν μένει·
 Στενὴ αὐτὴ τοῦ; φαίνεται καὶ περιωρισμένη·
 Πηδοῦν λοιπὸν τοῦ; ὅρου; τῆς εἰς πάντα χαρακτῆρα,
 Προβαίνουν εἰς ὑπερβολὰς, καὶ, ὀλεθρία μοῖρα,
 Ἰδοῦ, τὰ εὐγενέστερα πολλάκις τῶν πραγμάτων,
 Νοθεύουν, οἱ ἀνόητοι, διὰ τὰ καύκαλά των.
 Αὐτὸ σὲ λέγω, ἀδελφε, καὶ σκέψου ἐπομένως.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ὁ! εἶσαι μέγας· τί δηλοῖ! ὁ δάσκαλος! προκομμένος!
 Ὁλ' ἡ σοφία τοῦ παντὸς ἤλθ' εἰς ἐσένα πλέον.
 Εἶσαι ὁ Σόλων· πῶς τὸν λέν;... καὶ ὁ σοφὸς ὁ Δέων!

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Δὲν εἶμαι, ἀδελφε, σοφός· διδάσκαλος δὲν εἶμαι·
 Οὐδ' ὅλαι ἤλθον εἰς ἐμὲ αἱ γνώσεις κ' ἐπιττῆμαι.

Ἄλλ' ἔχω τὸν ἀρκοῦντα νοῦν τὰ πράγματα νὰ κρίνω,
 Καὶ τὸ ψευδὲς τοῦ ἀληθοῦς καλῶς νὰ διακρίνω.
 Ἄν μ' ἐρωτᾷς, τοὺς εὐλαβεῖς κ' ἐγὼ τιμῶ μεγάλως.
 Ἡ καθαρὰ εὐλάβεια μὲ φαίνεται ὡς ἄλλος
 Ἡρῳῖσμὸς, ἀνώτερος ἐκείνου τῶν ἡρώων,
 Καὶ εὐγενής, καὶ ὑψηλός· ἀλλὰ τὸν θέλω σῶον!
 Ἄλλέως, μυσαρύτερον οὐδὲν τοῦ τεχνασμένου;
 Τοῦ θείου ζήλου τοῦ ψευδοῦς κ' ἐψιμυθιωμένου·
 Ἄλλέως, μυσαρύτερον οὐδὲν αὐτῶν τῶν ὄντων,
 Τῶν παρρησία εὐλαβῶν, κουφίως δ' ἐμπαϊζόντων
 Πᾶν ὅ,τι ἱερώτερον ὑπάρχ' εἰς τοὺς ἀνθρώπους,
 Καταχρωμένων ἀποινεῖ τοὺς παναγίους τόπους.
 Αὐτῶν οἵτινες ἔχοντες ψυχὴν πεπωρωμένην,
 Εἰς τὴν ἰδιοτέλειαν καθυποταγμένην,
 Ἐμπόρευμά των ἔκαμον καὶ βιομηχανίαν
 Τὸ σέβας καὶ τὰ χρέη μας πρὸς τὴν σεπτὴν θρησκείαν.
 Μὲ ζέσιν, ὅχι πάγκοινον, τὴν τύχην κυνηγοῦντες;
 Διὰ τοῦ δρόμου τ' οὐρανοῦ, καὶ τέλος δὲ πλουτοῦντες,
 Τρυφοῦν αὐτοὶ, κροτοῦν, βροντοῦν, ὑποσκελίζουν ἄλλους,
 Ῥαδιουργοῦν ὡς δαίμονες διὰ βαθμοὺς μεγάλους,
 Τοὺς φθάνουν, ἐξαπλόνονται, κείρουν, μαδοῦν, στοιδιάζουν,
 Κ' εὐστόχως μὲ τὰ πάθη των τὰ θεῖα συμβιβάζουν.
 Παμπόνηροι, φιλέκδικοι! δὲν ἔλεοῦν οὐδόλως.
 Ἄν θ' ἀφανίσουν ἄνθρωπον, καλύπτουν ἀσυστόλως
 Μὲ τὸ συμφέρον τ' οὐρανοῦ τὴν ἐχθροπάθειάν των,
 Τόσῳ κινδυνωδέστεροι εἰς τὴν δυσμένειάν των,
 Ὅσῳ λαμβάνουν καθ' ἡμῶν ὅπλα ἡγιασμένα·
 Καὶ μὲ ρομφαίαν ἱερὰν προοῦντες τὰν καθένα,

Κτυποῦν διὰ τὰ τέλη των καὶ κατακερματίζουν,
 Καὶ τοὺς ἐχθροὺς των, ὡς ἐχθροὺς τῆς πίστεως φημίζουν.
 Τοιούτων γέμ' ὑποκριτῶν Ἀνατολὴ καὶ Δύσις. —
 Πλὴν καὶ γνησίους εὐλαβεῖς, ὦ! ἔχομεν ἐπίσης.
 Ἰδὲ τὸν Θεοφύλακτον, ἰδὲ τὸν Πλατωνίδην,
 Τὸν Δῆμον, τὸν Πολύδωρον, τὸν Σώστην, τὸν Τιμίδην·
 Ναί, οὗτοι δικχιότατα ἐξάπαντος τιμῶνται.
 Πλὴν δὲν ἀσκοῦν τὴν ἀρετὴν διὰ τὰ προσκυνῶνται.
 Πλὴν δὲν κομπάζουν φορτικῶς διὰ τὴν δίαιτάν των.
 Πλὴν εἶναι καὶ φιλάνθρωποι εἰς τὴν εὐλάβειάν των,
 Καὶ δὲν ἐνδιαφέρονται εἰς τ' οὐρανοῦ τὰ τέλη
 Μὲ ζῆλον περισσώτερον παρ' ὅσον αὐτὸς θέλει.
 Ἀπέχουν ῥαδιουργιῶν· ἐκ τῶν ἐκτὸς δὲν κρίνουν·
 Μᾶλλον πρὸς κρίσιν ἀγαθὴν ἀπὸ καρδίας κλίνουν·
 Ἀντὶ τοὺς ἀμαρτάνοντας τὰ βλέπουν μὲ κακίαν,
 Αὐτοὺς οἰκτεῖροντες, μισοῦν ἀπλῶς τὴν ἀμαρτίαν.
 Ἐν γένει δὲ τὰς πράξεις μας δὲν τὰς ἐξοβελίζουν·
 Μάλιστα, τοῦτο, ἐπειδὴ ὡς τυφον τὸ νομίζουν,
 Ποσῶς δὲν ἐπαγγέλλονται αὐτοὶ τοὺς διδασκάλους·
 Καὶ τὴν τῶν λόγων ἔπαρσιν ἀφίνοντες εἰς ἄλλους,
 Φεῦ! οἵτινες διδάσκουν μὲν, ἀλλ' εἰς τὴν πράξιν ῥέγχουν,
 Αὐτοὶ διὰ τῶν ἔργων των τὰ ἔργα μας ἐλέγχουν.
 Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες μου· ἰδοὺ οἱ ζωντανοὶ κανόνες
 Τῆς ἀρετῆς· αἱ ἄξιοι μιμήσεως εἰκόνες. —
 Τοιούτος, ὁμολόγησε, ὁ φίλος σου δὲν εἶναι.
 Πολὺ καλὰ· σὲ φαίνεται· τὸ βάθος ὅμως κρίνε·
 Φοβοῦμαι κρύπτει βόρβορον, ἢ βέλη ἰσοῦλα.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Κύριε γυναικάδελφε, τὰ εἶπες ὅλα;

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ὅλα.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ἀπερχόμενος.

Δουλός σας ταπεινότατος.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Σὲ φέρω ὀχληρίαν.

Ἄκουσε· ἄς ἀφίσωμεν αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν. —

Γνωρίζεις ὅτι ἔλαβε τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου,

Νὰ νυμφευθῇ ὁ Στέφανος, νομίζω, τὸ παιδί σου.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ναί.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Κ' ἐπροσδιορίσετε κ' ἡμέραν, πρὸς τοῖς ἄλλοις.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ναῖσχε.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Καὶ διατί λοιπὸν τὸν γάμον ἀναβάλλεις;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τίς αἶδε!

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Μήπως δηλαδὴ μετέλλαξεν ἡ κλίσις;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἴσως.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Καὶ τὴν ὑπόσχεσιν; πῶς! θὰ τὴν ἀθετήσης;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Δὲν λέγω τοῦτο.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Πρόσκομμα κἀνὲν δὲν ἐμποδίζει.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

*Οχι· καθένας τὸ καλὸν τοῦ τέκνου τοῦ πασχίζει.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Τί τὰ κλωθογυρίζωμεν; ὁ Στέφανος μὲ στέλλει·
Τὴν περὶ τούτου γνώμην σου ῥητῶς ν' ἀκούσῃ θέλει.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

*Ας ἔχῃ δόξαν ὁ Θεός!

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Τί νὰ τὸν λέγω τώρα;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Λέγε τον ὅ,τι ἀγαπᾷς.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

*Αλλὰ ἰδοὺ ἡ ὥρα

Νὰ μὲ εἰπῇς τὸ τί φρονεῖς. Τί μελετᾷς;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Νὰ πράξω

*Ο,τ' εἶναι θέλημα Θεοῦ.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Θὰ σκάσω! θὰ φωνάξω!

*Εταξες εἰς τὸν Στέφανον τὴν κόρην σου νὰ δώσῃς·

Θὰ μείνῃς εἰς τὸν λόγον σου, ἢ θὰ τὸν ματαιώσῃς;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πολλὰ τὰ ἔτη.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, μόνος.

Θὰ δοθῇ ὁ ἀρράβων ὀπίσω,

Καὶ τρέχω κἄν, τὸν Στέφανον νὰ προειδοποιήσω.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Σκηνή Α'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΕΛΕΓΚΩ.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

ΕΛΕΓΚΩ!

ΕΛΕΓΚΩ.

Τί, πατέρα μου;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πέρασε· κάτι έχω

ἰδιαιτέρως νὰ σὲ 'πῶ.

ΕΛΕΓΚΩ, πρὸς τὸν Λεμβίκην, παρατηροῦντα εἰς ἓν δωμάτιον.

Τί βλέπετε;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Προσέχω

Μὴ τύχη μέσα ἑξαφνα κάνεις καὶ ἀκροᾷται.

Αὐτὸ τὸ δῶμ' ἀσφάλειαν πολλὴν δὲν ἐγγυᾶται,

Ἀλλὰ... ἡ ὥρα ἡ καλὴ. — Νὰ ἔχῃς τὴν εὐχὴν μου,

Ἐλέγκω, εἶδα πάντοτε μὲ εὐχαρίστησίν μου

Τὴν ἄκραν σου εὐπείθειαν, τὸν πρᾶόν σου τὸν τρόπον,

Διὸ καὶ εἰς τὰ σπλάγχχνα μου κατέχεις μέγαν τόπον.

ΕΛΕΓΚΩ.

Πατέρα, σᾶς εὐγνωμονῶ· τὸ εἶδα, τὸ γνωρίζω.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Εὐγέ σου, κόρη μου, καλὰ. Ὅμως, καθὼς πασχίζω

Διὰ τὴν εὐτυχίαν σου, ὁμοίως ἔχεις χρέος

Καὶ σὺ νὰ μὲ εὐχαριστῇς καθ' ὅλα ἀμοιβαίως.

ΕΛΕΓΚΩ.

Τὴν πᾶσαν προθυμίαν μου πρὸς τοῦτο καταβάλλω.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πολὺ καλὰ! πολὺ καλὰ! Κ' ἐγὼ δὲν ἀμφιβάλλω.—

Τί λές διὰ τὸν ξένον μας, τὸν κύρ Ταρτοῦφον;

ΕΛΕΓΚΩ.

Ποῖος;

Ἐγώ;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ναί· πρόσεξε καλὰ, ν' ἀποκριθῇς ἀξίως.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἐγὼ... ἐγὼ, πατέρα μου... ἀκούω σεῖς τί λέτε,

Καὶ... βέβαια, τί θὰ εἰπῶ;... λέγω πᾶν ὅ,τι θέτε.

Σκηνὴ Β'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΕΛΕΓΚΩ, ΔΡΟΣΗ.

* Ἡ Δροσὴ εἰσέρχεται λαθραίως καὶ ἵσταται πρὸς τὰ ὀπισθεν
τοῦ Λεμβίκου, χωρὶς αὐτὸς νὰ τὴν παρατηρήσῃ.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Φρόνιμα. Λοιπὸν, κόρη μου, εἰπέ με ταῦτοχρόνως,

Ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὁ θαυμαστὸς καὶ μόνος,

Καὶ σὲ ἀρέσει, κ' ἐνταυτῷ εἶναι τῆς κλίσεώς σου,
Ἐξ ἰδικῆς μου ἐκλογῆς νὰ γίνῃ σύζυγός σου.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἄ!

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Τ' εἶναι;

ΕΛΕΓΚΩ.

Τί ὀρίζετε;

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἔσο ζωηροτέρα!

ΕΛΕΓΚΩ.

Θα ῥῶ...

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Πῶς;

ΕΛΕΓΚΩ.

Ποῖος θέλετε νὰ σᾶς εἰπῶ, πατέρα,
Ὅτι μ' ἀρέσει, κ' ἐνταυτῷ εἶναι τῆς κλίσεώς μου,
Ἐξ ἰδικῆς σας ἐκλογῆς νὰ γίνῃ σύζυγός μου;

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Ὁ κύρ Ταρτοῦφος.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ψεύματα, πατέρα, σᾶς ὁμνῶ.
Ὁ ἄνθρωπος οὔτε ζεστό μὲ κάμνει, οὔτε κρύο.
Εἶν' ἓνα πρᾶγμ' ἀνύπαρκτον.

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Δὲν μὲ καταλαμβάνεις;

Ἐγὼ τὸ θέλω τάχα τε· πῶς ὥς ἐκεῖ δὲν φθάνεις;
Τὰ ψεύματα ἀλήθεια ἐγὼ νὰ γίνουν θέλω.

ΕΛΕΓΚΩ.

Σεῖς θέλετε, πατέρα μου...;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ναί, ναί, σὲ παραγίελλω,
 Παιδί μου, νὰ παρατηρῇς τὸν κὺρ Ταρτοῦφον πλέον
 Ὡς σύζυγόν σου μέλλοντα, διότι τελευταῖον,
 Ἐγὼ...

Παρατηρήσας τὴν Δροσὴν.

Τί κάμνεις σὺ αὐτοῦ; Πολλή, τῇ ἀληθείᾳ,
 Ἡ τόση περιέργεια καὶ ἀδιακρισία!

ΔΡΟΣΗ.

Τί!; καλ' ἐγὼ τὸ ἤξευρα αὐτὸ, καὶ σὰς προσθέτω,
 Ὅτ' εἶναι ἔξω πάγκοινον σχεδὸν, ἀλλ' ὑποθέτω,
 Κάμμία θὰ τὸ ἔβγαλε ποῦ ἔπιασε μετὰξί.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πῶς! τὸσον εἶν' ἀπίστευτον ἤγουν;

ΔΡΟΣΗ.

Θεὸς φυλάξοι!

Ἀφοῦ καὶ σὰς τὸν ἴδιον ἀκόμη δὲν πιστεύω.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ὅταν ἐμπράκτως θὰ ἰδῇς νὰ τὸ ἐπαληθεύω,
 Πιστεύεις;

ΔΡΟΣΗ.

Ναῖσχε, κόκκινα.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τὸ βλέπεις.

ΔΡΟΣΗ.

Παραμύθια.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, πρὸς τὴν Ἑλέκω.

Τ' ὅ,τι σὲ λέγω, κόρη μου, πίστευσε, εἶν' ἀληθὲς.

ΔΡΟΣΗ.

Ἐλέγκω, ἀστεῖ, εἶται.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Σὲ λέγω...

ΔΡΟΣΗ.

ὦ! νὰ ζῆτε·

Κάνένα δὲν θὰ πείσετε, καὶ ματαιοπονεῖτε.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πλὴν τέλος πάντων, διάβολε...

ΔΡΟΣΗ.

Λοιπὸν ἄς σᾶς πιστεύσω.

Λοιπὸν αἱ φρένες σας νοσοῦν, καὶ νὰ σᾶς ιατρεύσω.

Ἀκούεις, νὰ συνέλαβε παραλογίαν τόσην,

Ἀνὴρ τρισκαιδεκάπηχus ἐκεῖ! Μὲ ποίαν γνῶσιν

Ζητεῖτε...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἀκουσε, νὰ ζῆς· παραπολὺν ἀέρα

Βλέπω καὶ πρό τινος καιροῦ λαμβάνεις ἐδῶ πέρα.

ΔΡΟΣΗ.

Ἄλλ' ὄχι· μὴ θυμόνετε· συλλογισθῆτε μᾶλλον,

Ἄν εἰς αὐτὸ δὲν θὰ λυθοῦν κ' αἱ γλῶσσαι τῶν ἀλάλων.

Δὲν εἶναι ἡ Ἐλέγκω μας ποσῶς, μὲ συγχωρεῖτε,

Διὰ νὰ γίνη παππαδιὰ. Τί ἤγουν τὴν φρονεῖτε;

Καὶ τέλος, ποῖον ὄφελος θὰ ἔχετε ἐκ τούτου,

Ἀνθ' ὧλων τῶν χαρίτων της καὶ τοῦ καλοῦ της πλούτου,

Νὰ κάμετ' ἓνα ζήτουλα γαμβρόν;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πτωχὸς ἂν ᾔηται, —

Πρὸς τὴν Ἐλέγκω.

Ἐκ τούτου μᾶλλον, κόρη μου, τὴν ἀρετὴν του κοῖνε.

Αὐτ' ἡ πενία τὸν τιμᾶ καὶ τὸν ὑπερυψώνει.
 Τοιοῦτος, ἓνας ἄνθρωπος, τὰ πλούτη τὰ τυφλώνει.
 Εἶχε λαμπρὰν κατάστασιν, ἀλλ' ὁ εὐλογημένος,
 Εἰς τὰ οὐράνι' ἀγαθὰ καθὼς προσηλωμένος,
 Κάμμιάν δὲν ἐλάμβανε βιωτικὴν φροντίδα,
 Καὶ, ἔξυρεις, τὸν κατέφρχαν. Ἄλλ' ἔχω τὴν ἐλπίδα,
 Ἄν τῶρα μὲ τὸ μέσον μου αὐτοῦ, τοὺς κυνηγήσῃ,
 Τὸ ἰδικόν του ἄφρευκτα ἐκ νέου θ' ἀποκτήσῃ.
 Συνίσταται εἰς κτήματα πολλὰ καὶ καρποφόρα.
 Εἶν' ἀπὸ γένος ἄνθρωπος, αὐτὸς ποῦ βλέπεις, τῶρα.

ΔΡΟΣΗ.

Τὸ λέγει· καὶ νὰ σᾶς εἰπῶ, εἰς εὐλαθεῖς ἀνθρώπους,
 Αὐτὰς, τὰς ματαιότητας, τὰς θεωρῶ ἀτόπους.
 Πᾶς ὅστις βίον ἅγιον τῶντι διαιτᾶται,
 Τελείως εἰς τὸ γένος του, νομίζω, δὲν καυχᾶται.
 Τῇ; εὐλαθείας ἀδελφῇ ἡ ταπεινοφροσύνη,
 Αὐτὴν τὴν λάμψιν ἀπαθῶς εἰς ἄλλους τὴν ἀφίνει.
 Ἄλλ' εἶναι ἀδιάφορον· ἄς ἔλειπε τὸ γένος·
 Ἄς ἴδωμεν ὧς ἄτομον τί εἶν' αὐτὸς ὁ ξένος.
 Καλὲ, ἐσυλλογίσθητε ποσῶς τὰς συνεπειάς,
 Τὰς ἀπὸ τὸ ἀνάρμостον τοιαύτης ὑπανδρείας;
 Βοσκέσθητε ἂν μ' ἔρωτα νὰ θεωρῇ ἡμπόρει,
 Τοιοῦτον ἓνα ἄνθρωπον τοιαύτη μία κόρη;
 Τὸ ἐφαντάσθητε αὐτὸ, χωρὶς — εἰς τὴν ζωὴν σας!
 Ἀνιὰρόν τι αἰσθημα νὰ πλήξῃ τὴν ψυχὴν σας;
 Προσέχετε, προσέχετε· εἴαν ποτὲ συνέβῃ
 Τὰ χρέη τῆς φιλότιμος γυνή τις νὰ παρέβῃ,
 Ἄς ἐξετάσουν ἀκριβῶς· προῆλθεν ὁ κρημνός; της

Ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα πρὸ πάντων τοῦ ἀνδρός της·
 Ὡσαύτως ἀπὸ τοῦ ἀνδρός τὸ εἶδος ἐξαρτᾶται,
 Ἄλλη γυνή, ἀκάθεκτος, νὰ μὴν ἀποπλανᾶται.*
 Ναί· οὔτε εἰς τὴν ἡθικὴν, θὰ σᾶς εἰπῶ, συμφέρει
 Ἐνας πατὴρ τὴν κόρην του εἰς ἄνδρα νὰ προσφέρῃ,
 Ὃπου αὐτὴ ἐδελύττεται. Αὐτὸς ὁ παρὰ φύσιν
 Πατὴρ θὰ εἶν' ὑπεύθυνος εἰς τὴν ἐπάνω κρίσιν,
 Καὶ ὄχι ἄλλος!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τὴν ἀκοῦς; εἶδες ἐκαὶ τί γλῶσσα;
 Μὲ δίδει καὶ μαθήματα.

ΔΡΟΣΗ.

Νὰ 'παίρνετε κάμπόσα
 Καλὰ ποῦ θὰ ἐκάμνετε!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Παιδί μου, ὡς πατὴρ σου,
 Σὲ εἶπα ποῖος τοῦ λοιποῦ θὰ ᾔηται ὁ μνηστήρ σου.
 Ναί, εἶχα εἰς τὸν Στέφανον τὸν λόγον μου ταγμένον,
 Ἀλλὰ τὸν ἐλέπω, κόρη μου, πολὺ παραδομένον
 Καὶ εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον, κ' εἰς ἄλλας ἀσωτείας.
 Οὔτε πατεῖ τὸ ἔδαφος ποτὲ τῆς ἐκκλησίας.

* Εἰς τὸ πρωτότυπον οἱ ἀνωτέρω ἑξ στίχοι ἔχουσιν ἄλλως πῶς·

Sachez que d'une fille on risque la vertu,
 Lorsque dans son hymen son goût est combattu;
 Que le dessein d'y vivre en honnête personne
 Dépend des qualités du mari qu'on lui donne;
 Et que ceux dont partout on montre au doigt le front
 Font leurs femmes souvent ce qu'on voit qu'elles sont.
 Il est bien difficile enfin d'être fidèle
 A de certains maris faits d'un certain modèle.

Ἄλλ' ὄφειλον, μ' ὄλην τὴν χάριν των, νὰ κολασθῶσιν ὁπωσούν εἰς τὴν
 καὶ ἡμᾶς γλῶσσαν. Ἡ ἐννοια εἶναι ἡ αὕτη.

ΔΡΟΣΗ.

Ἵς τὸ μέρος ὅπου στέκεσθε τὸν θέλετε νὰ στέκη;
 Ἡ πρέπει, ὅταν ἔρχεται, νὰ σᾶς τραβᾷ τουφέκι,
 Διὰ νὰ τὸν κυττάξετε, καθὼς πολλοὶ πηγαίνουν,
 Καὶ μόνον διὰ νὰ φανοῦν εἰς τὸν ναὸν ἐμβαίνουν;

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Δὲν ἔχω χρεῖαν ἀπὸ σὲ νὰ μάθω τὸ τί τρέχει;

Πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Ὁ ἄλλος ὅμως, κόρη μου, μὲ τὴν ὁποίαν ἔχει
 Φιλίαν μὲ τὸν οὐρανὸν, σὲ φέρει ἓνα πλοῦτον,
 Σὲ βεβαιῶ, δυσσεύρετον εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτον.

Ὡ! θὰ ἰδῇς πλησίον του πόσον καλὰ θὰ ζήσης!
 Πόσας θὰ εὔρης χάριτας, καὶ ἡδονὰς ἐπίσης!—
 Θὰ εἴσθῃ ἀδιάκοπα ἴσάν δύο περιστέρια·

Ἵνάν δύο ἄκακα παιδιὰ ποῦ ἤλθαν εἰς τὰ χέρια.
 Ποτὲ σπουδαίας ἐριδας· βροντὴ δὲν θὰ τὸν κόπτη,
 Καὶ σὺ θὰ κάμνης ὅ,τι θές.

ΔΡΟΣΗ.

Ναί, ναί, θὰ τὸν προκόπτη.

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Τί ἀναισχύντως ὁμιλεῖς;

ΔΡΟΣΗ.

Τί εἶπα;*

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Νὰ ζαρώνης·

* Εἰς τὸ πρωτότυπον, λέγει τι πλειότερον ἢ Δροσὴ.

Je dis qu'il en a l'encolure,
 Et que son ascendant, monsieur, l'emportera
 Sur toute la vertu que votre fille aura.

Καὶ ὅπου δὲν σὲ ἔσπειραν, ἐκεῖ νὰ μὴ φυτρῶνῃς.

ΔΡΟΣΗ.

Διότι τὸ συμφέρον σας λέγω τί εἶναι, σφάλλῳ;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Δὲν θέλω τὸ συμφέρον μου· κοντὸς ψαλμός!... Τί ἄλλο;

ΔΡΟΣΗ.

* Ἄν δὲν σᾶς ἀγαποῦσέ τις...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Νὰ μ' ἀγαποῦν δὲν θέλω.

Ἵσπολλάτῃ τὴν ἀγάπην σου εἰς κόρακας τὴν στέλλῳ.

ΔΡΟΣΗ.

Ἐγ' ὅμως θὰ σᾶς ἀγαπῶ, καὶ σεῖς ἄς μὴν τὸ θέτε.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πά!

ΔΡΟΣΗ.

* Ὅχι τί! θὰ γίνωμεν 'ς τὰ φρόκαλα ἰκέται;

Ἐγὼ, νὰ ταπεινώνεσθε πονῶ.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Θὰ σιωπήσης;

ΔΡΟΣΗ.

Θὰ σιωπήσω, πλὴν αὐτὰς τὰς λέγουν συνειδήσεις.

Δὲν παίρνει τὴν Ἐλέγκω μας ἕνας κανδηλανάφτης.

Θὰ γίνω μέγα πρόσκομμα μιᾶς σφαγῆς τοιαύτης.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Σιώπαινε, βρὲ ὄχενδρα, ποῦ ἔχεις μίαν γλῶσσα...

ΔΡΟΣΗ.

Θυμόνετε, κ' εἰσθ' εὐλαβής!; Καὶ ποῦ λοιπὸν τὰ τόσα...!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

* Ἀφοῦ μεῦ φέρεις τὴν χολὴν, θιάβολε, ἄνω κάτω.

Σιώπαινε! σιώπαινε! ἰδοὺ σὲ διατάττω.

ΔΡΟΣΗ.

Αἶ, ἔστω, ἐσιώπησα· ἀλλ' ὅμως τί μὲ τοῦτο;
 Πάλιν αὐτὰ θὰ σκέπτωμαι καὶ σιωπῶσα οὕτω.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Νὰ σκέπτεσ' ἕως νὰ σὲ 'βγῇ ἀπ' τὰ μυαλὰ τρυπάνι!
 Πλὴν, πρόσεξε μὴν ὁμιλεῖς, διότι... Τόσον φθάνει.—
 Πρὸς τὴν Ἑλένω.

Ὡρίμως ἀπεφάσισα, καὶ θὰ πειθαναγκάσω
 Τὸν κύρ Ταρτοῦφον, κόρη μου, νὰ τὸ δεχθῇ.

ΔΡΟΣΗ, καθ' ἑαυτήν.

Θὰ σκάσω,

Ποῦ δὲν ἔμπορῶ νὰ ὁμιλῶ.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Χωρὶς ἐπ' ἀληθείας

Νὰ ὁμοιάζῃ τοὺς κομψοὺς ἐκείνους νεανίας,
 Ποῦ σειοῦνται καὶ λιγύζονται καὶ γίνονται κουλοῦρι,
 Ὁ κύρ Ταρτοῦφος ἔχει τί...

ΔΡΟΣΗ, καθ' ἑαυτήν.

ὦ! ναι, εὐμορφη μούρη.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ποῦ καὶ κάμμίαν εἰς αὐτὸν ἐὰν δὲν εὖρης χάριν
 Διὰ τὰ προτερήματα τ' ἄλλα του...

ΔΡΟΣΗ, καθ' ἑαυτήν.

Τὸν ψωριάρην!

Ὁ Λεμβίκης στρέφεται πρὸς τὴν Δροσὴν, καὶ, μὲ ἐσταυρωμένας
 τὰς χεῖρας, τὴν ἀκούει καὶ τὴν παρατηρεῖ λέγουσαν.

Ἄν ἤμην εἰς τὴν θέσιν της, νὰ μὲ ὑποχρεώσουν
 Τιοῦτον ἓνα ἄθλιον εἰς ἄνδρα νὰ μὲ δώσουν,
 Καὶ τί δὲν θὰ τὸν ἔκαμνα μετὰ τὸ πανηγῦρι,
 Αὐτόν μου τὸν ταλαίπωρον, τὸν μαῦρον 'νοικοκύρη!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, πρὸς τὴν Δροσὴν.

Σὺ δὲν ἀκούεις τὸ λοιπόν;

ΔΡΟΣΗ.

Καὶ ποῖος σᾶς πειράζει;

Σᾶς ὁμιλῶ;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄρα λοιπόν, τὸ στόμα σου τί βγάζει;

ΔΡΟΣΗ.

Ἐ! ὁμιλῶ μονάχη μου.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καλά.—

Καθ'ἑαυτόν.

Θὰ προσπαθήσω

Ἐν ῥάπισμα ἑξανάστροφον νὰ τὴν ἐκσφενδονίσω,

Ποῦ νὰ τὴν ἔλθῃ ὅσῃ καπνός.

Λαμβάνει θέσιν ὥστε νὰ ῥαπίσῃ τὴν Δροσὴν· εἰς πᾶσαν δὲ λέξιν ἣν ἀπευθύνει πρὸς τὴν θυγατέρα, στρέφεται καὶ ἐλέπει τὴν ψυχοκόρην, ἥτις ἵσταται ἐν τούτοις εὐθεῖα ὡς στήλη καὶ ἄφωνος.

Ναὶ, κόρη μου... σὲ λέγω

Νὰ στέρξης... κ' ἕνας σύζυγος... καθὼς σὲ τὸν ἐκλέγω...

Πρὸς τὴν Δροσὴν.

Δὲν ὁμιλεῖς μονάχη σου;

ΔΡΟΣΗ.

Δὲν ἔχω ἄλλο πλεόν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Εἰπὲ ἀκόμη κάτι τι.

ΔΡΟΣΗ.

Εἶπα τὸ τελευταῖον.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Βέβαια, ἐκατάλαβες ὅτι θὰ σὲ τὴν φέξω.

ΔΡΟΣΗ.

Ναί, ηῦρετε!...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Σὺ, κόρη μου, μὴ βλέπεις τοὺς ἀπ' ἔξω.

Κάνενας δὲν σὲ ἀγαπᾷ καθὼς ἐγὼ, μὲ πόνον·

Εἰς τὴν καλὴν μου ἐκλογὴν νὰ ὑποκλίνης μόνον.

ΔΡΟΣΗ, φεύγουσα δραμαίως.

Καὶ δὲν θὰ σᾶς τὸν ἔπαιρνα, ἓνα ψωρομανώλην!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, χάσας τὸ ράπισμα εἰς τὸν ἀέρα.

Σιμά σου ἔχεις, κόρη μου, μίαν κακὴν πανώλην,

Μὲ τὴν ὁποίαν, μὰ τὸ ναί! εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ζήσω,

Μὲ φαίνεται ἀδύνατον χωρὶς νὰ ἀμαρτήσω.

Μ' ἐσύγχισεν, ὁ διάβολος, εἰς τὴν σειρὰν ἐπάνω

Τοῦ λόγου μου, — κ' ἐξέρχομαι ὀλίγον ν' ἀνασάνω.

Σκηνὴ Γ'.

ΕΛΕΓΚΩ, ΔΡΟΣΗ.

ΔΡΟΣΗ.

* Ἀλλὰ σ' ἐκόπη ἡ φωνή, θέλω νὰ σ' ἐρωτήσω,

Καὶ ἄφισες τὸ μέρος σου ἐγὼ νὰ παραστήσω;

Νὰ σὲ πετοῦν 'ς τὰ σκύβαλα, καὶ νὰ τὸ ὑποφέρης,

Χωρὶς καὶν παρατήρησιν μικρὰν νὰ ἐπιφέρης;

ΕΛΕΓΚΩ.

* Ἀπέναντι ἐνὸς πατρὸς δεσπότη, τί νὰ γίνῃ;

ΔΡΟΣΗ.

Πά! τί νὰ γίνῃ! φρόνιμα ἡ κόρη ἀντιτείνει.

ΕΛΕΓΚΩ.

Πῶς;

ΔΡΟΣΗ.

Εἶναι πράγμα ἄτίθασσον, εἶπέ τον, ἡ καρδιά.
 Δὲν τὴν πτοεῖ προστακτικῶς κάμμία ἐξουσία.
 Δὲν στέργει ὅποιον ἀγαποῦν, ἀλλ' ὅποιον ἀγαπήσῃ.
 (Τὰ λέγεις ὁλοστρύγυλα, διὰ νὰ σ' ἐννοήσῃ.)
 Τοῦ βίου σου τὸν σύντροφον τὸν θέλεις ἀρεστόν σου,
 Διότι σὺ νυμφεύεσαι διὰ τὸν ἑαυτὸν σου.
 * Ἀν βρῇ ὁ Ταρτοῦφος τοῦ χαρίτων δυσσευρέτων,
 * Ἐκεῖνος ἄς τὸν νυμφεύῃ, φιλάττη μου, εἶπέ τον.

ΕΛΕΓΚΩ.

Γνωρίζεις, εἶναι πάντοτε πατήρ, καὶ δὲν ἡπαγαίνει
 Τὸ στόμα νὰ τὸν εἶπῃ τις...

ΔΡΟΣΗ.

* Ἀλλὰ, εὐλογημένη.
 Μνηστήρ σου εἶν' ὁ Στέφανος; Τὸν ἀγαπᾷς, νομίζω;
 * Ἡ μήπως δὲν τὸν ἀγαπᾷς; εἶπέ με, νὰ γνωρίζω.

ΕΛΕΓΚΩ.

Σὺ ταύτην τὴν ἐρώτησιν, Δροσὴ, μὲ ἀπευθύνεις;
 * Ἀν ἀμφιβάλλης, φίλη μου, πολὺ κακῶς μὲ κρίνεις.
 * Ἐπὶ ζωῆς συνέλαβας ἐν πάθος ἐνιαῖον,
 Καὶ θέλει διασώζεσθαι αἰείποτε ἀκμαῖον.

ΔΡΟΣΗ.

Τὸ νὰ τὸ λέγῃς δὲν ἀρκεῖ, ἀγαπητὴ μου φίλη.
 Πολλάκις διεφώνησαν μὲ τὴν ψυχὴν τὰ χεῖλη.

ΕΛΕΓΚΩ.

* Ἰσως, πλὴν τοῦτο εἰς ἐμὲ δὲν θέλεις ἐφαρμόσει.

Αὐτὸς ὁ ἔρως δύναται νὰ μὲ καταναλώσῃ!

ΔΡΟΣΗ.

Τὸν ἀγαπᾷς λοιπόν;

ΕΛΕΓΚΩ.

Δροσὴ, εἶναι σφοδρὰ ἡ κλίσις!

ΔΡΟΣΗ.

Καὶ, κατὰ τὰ φαινόμενα, σὲ ἀγαπᾷ ἐπίσης.

ΕΛΕΓΚΩ.

Πιστεύω.

ΔΡΟΣΗ.

Καὶ ἀμφοτέροι διακαῶς ποθεῖτε

Νὰ ἐνωθῆτε, βέβαια, ὡς τέλους.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἐννοεῖται.

ΔΡΟΣΗ.

Ἐ! ἐννοεῖται. Ἄν λοιπὸν σὲ δώσουν εἰς τὸν ἄλλον;

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἄν μὲ θιάσουν, θάνατον θὰ προτιμήσω μᾶλλον.

ΔΡΟΣΗ.

ὦ! εὐγέ σου! καταφυγὴ λαμπρά, τῇ ἀληθείᾳ.

Δὲν τὴν ἐσυλλογίσθηκα. Ὠραία θεραπεία!

Θάνατον! — Γίνομαι σκυλὶ ν' ἀκούω τὰ τοιαῦτα.

ΕΛΕΓΚΩ.

Πλὴν μὴ θυμόνεις ὥφειλες εἰς τὰ δεινὰ μου ταῦτα

Ψυχῆς νὰ ᾗσαι συμπαθοῦς, καὶ ὄχι ὀξύχολου.

ΔΡΟΣΗ.

Τοὺς ὅσοι λέγουν ἄνοστα δὲν συμπαθῶ καθόλου.

Δὲν ἀγαπῶ τὸν ἄνθρωπον νὰ κάμπτεται ἀκαίρως.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἄλλ' ὅταν εἴμ' ἐκ φύσεως δειλὴ!

ΔΡΟΣΗ.

Ἄλλὰ ὁ ἔρωσ

Θέλει ψυχὴν ἀδίστακτον.

ΕΛΕΓΚΩ.

Καὶ μήπως, ἀδελφὴ μου,
Στιγμὴν διὰ τὸν Στέφανον διστάζ᾽ ἡ ἰδική μου;
Ἄς εὕρῃ τὸν πατέρα μου· ἐκεῖνος ἔχει χρέος.

ΔΡΟΣΗ.

Ἄλλ' εἶναι καὶ φιλότιμος, σημείωσε, ὁ νέος.
Ἄν ἔχ᾽ εἰς τὸν Ταρτοῦφόν του μανίαν ὁ πατήρ σου·
Ἄν ἀναιρῇ τὸν λόγον του, τί πταίει ὁ μνηστήρ σου;

ΕΛΕΓΚΩ.

Πλὴν θέλεις πάλιν, φίλη μου, νὰ ἐπαναστατήσω;
Ὅσον ἂν γίνω εὐτυχής, νὰ λέγουν οἱ ὀπίσω,
Ὅτι παρεῖδα δι' αὐτὸν τὰ υἱικά μου χρῆη,
Καὶ οὕτως ἐκ παρακοῆς ὁ γάμος μᾶς συνδέει;
Τοιαῦτα σχόλια οἰκτρὰ θέλεις νὰ ὑποφέρω;

ΔΡΟΣΗ.

Ὅχι, δὲν θέλω τίποτε, τίποτε. Σὲ συγχαίρω.
Τὸν κύρ Ταρτοῦφον, φίλη μου, τὸν θέλεις, καθὼς βλέπω,
Καὶ εἶχα μέγα ἄδικον νὰ σὲ τὸ ἀποτρέπω.
Τί λόγος! ἡ καρδιά σου πρὸ πάντων τί σὲ λέγει;
Εἶναι γαμβρὸς τρικούβετος καὶ ἡ ματρίτ του φλέγει.
Ἄρχων Ταρτοῦφος εἶν' αὐτός· δὲν εἶναι παῖζε γέλα. —
Κράτει τὸν νοῦν σου δυνατὰ κ' εἰς τὰ σωστά σου ἔλα,
Διότι καὶ τοῦ ἄρχοντος Ταρτοῦφου ἡ γυναικίκα
Πρέπει νὰ ῥεῦρῃ νὰ μετρᾷ παράνω ἀπὸ δέκα.
Δὲν ἀξιώνετ' εὐκόλα ἡ κάθε κουρευμένη

Μαθὰμ Ταρτούφ νὰ λέγεται 'ς τὴν γῆ, 'ς τὴν οἰκουμένην.

ὦ! νὰ τὸν 'πάρης· 'πάρς τον, κάνεις δὲν σ' ἐμποδίζει·

Εἶν' εὐγενής, εἶν' ἔνδοξος τὸ *Γὰ* ὅταν γαρίζῃ,

Εἶν' ἐρπετὸς κ' εὐκίνητος ὡς μία σαλαμάνδρα.—

Θὰ ζήσης χαριέστατα μ' ἓνα τοιοῦτον ἄνδρα.

ΕΛΕΓΚΩ.

Μὲ σφάζεις!

ΔΡΟΣΗ.

Πόσῃν ἄνεσιν θὰ αἰσθανθῇς σιμά του,

Ὅταν ἰδῇς πῶς ἔγινες πλέον ἀρχόντισσά του!

ΕΛΕΓΚΩ.

ὦ! παῦσε, σὲ παρακαλῶ αὐτὴν τὴν εἰρωνίαν.

Κατὰ τοιαύτης συμφορᾶς εὐρέ μου θεραπείαν,

Κ' εἶν' ἡ ψυχὴ μου πρόθυμος, ἰδοῦ, νὰ σὲ ἀκούσῃ.

Κάμνω πᾶν ὅ,τι μὲ εἰπῇς.

ΔΡΟΣΗ.

Ὅχι, νὰ ὑπακούσῃ

Ἡ κόρ' εἰς τὸν πατέρα της ὀφείλει τὸνναντίον,

Καὶ ἂν ἀκόμη πίθηκον τὴν δίδῃ εἰς νυμφίον.

Ἡ τύχη σου εἶναι λαμπρά· εἰς τί παραπονεῖσαι;

Σ τὸ κατσίβελογῶρί του βασίλισσα θὰ ᾔσαι.

Αὐτὸς εἰς τὴν πατρίδα του ἀφεύκτως θὰ σὲ 'πάρῃ.

Σ τὸν τόπον ὅπου κόπτεται τὸ ἴσο τὸ πρινάρι,

Καὶ ὅπου ἔτυχε τ' ἄρνι πολλάκις νὰ σουβλίσῃ,

Ἐκεῖ ἀπαύστως εὐχεται τὰ κόκκαλα ν' ἀφίσῃ.

Κ' ἰδοῦ λοιπόν, κυρία μου, θέλει σὲ παραλάβει

Εἰς ἓν Ἀγιορίτικο νὰ ἔμβετε καράβι,

Νὰ πᾶτε κατευόδιον. Ἐκεῖ, 'ς τὰ πετραδάκια,

Ἐνα ζευγάρι εὐμορφα θὰ βάλης τσαρουχάκια,
 Νὰ τρέχῃς ἀπ' ὀπίσω του, νὰ διῇς τοὺς συγγενεῖς του.
 Τὸν ἕνα, τὸν κεραμιδιᾶ, υἱὸν τῆς ἀδελφῆς του,
 Τὸν ἄλλον, τὸν πεταλωτῆ, τὸν ἄλλον, τὸν μπακάλη, —
 Ἀπὸ τὴν μίαν τὴν χαρὰ θέλεις περνᾶ'ς τὴν ἄλλη.
 Θὰ δώσουν γεῦμα ἔπειτα, ὅπου, κοινὴ ποτίστρα,
 Ἡ πλώσκα περιέρχεται... Ἴδου καὶ ἡ ὀρχήστρα
 Μὲ τὸ τουμπὶ τὸ πράσινο καὶ μὲ τὴν κολοκύθα. —
 Θὰ ἔχῃς καθαλλιέρο σου τὸν καπετὰν Ῥοβίθα,
 Καὶ ἐνταυτῷ ὁ ἄνδρας σου...

ΕΛΕΓΚΩ.

Δροσὴ, μή με παιδεύεις.

Μᾶλλον εἶπέ με, φίλη μου, σὺ τί μὲ συμβουλεύεις;

ΔΡΟΣΗ.

Ἐγὼ σᾶς προσκυνῶ.

ΕΛΕΓΚΩ.

Δροσὴ! μὴ φεύγεις· ἄκουσέ με!

ΔΡΟΣΗ.

Θέλω πρὸς τιμωρίαν σου νὰ γίνῃ· ἄφισέ με.

ΕΛΕΓΚΩ.

Καλή μου φίλη!

ΔΡΟΣΗ.

Τίποτε.

ΕΛΕΓΚΩ.

Πλὴν ποῖος ἀμφιρρέπει;

ΔΡΟΣΗ.

Τελείως· ὁ Ταρτουφός μας πολὺ καλὰ σὲ πρέπει.

ΕΛΕΓΚΩ.

Δὲν σὲ ἡνοίχθη πάντοτε ἡ μαύρη μου καρδιά;

ΔΡΟΣΗ.

Τί λόγος! νὰ ταρτουφωθῇς, νὰ μάθης.

ΕΛΕΓΚΩ.

Δυστυχία!

Ἐφοῦ λοιπὸν ἡ τύχη μου δὲν σὲ ἐξιλεώνει,
Εἰς τὴν ἀπελπισίαν μου ἄφες νὰ μείνω μόνη.
Αὐτὴν ἂν λάβω σύμβουλον, μὲ λέγει ποῖον εἶναι
Ἱατρικὸν ἀλάνθαστον νὰ παύσουν αἱ ὁδοὶναι.

Ἡ Ἑλέγκω κινεῖται νὰ ἀναχωρήσῃ.

ΔΡΟΣΗ.

Ποῦ τρέχεις, ποῦ!... Ἐπίστρεψε καὶ ὁ θυμὸς μ' ἀφίνει.
Ἀνάγκη νὰ σὲ σπλαγχνισθῶ· λυποῦμαι· τί νὰ γίνη!

ΕΛΕΓΚΩ.

Ὅμως αὐτὸ τὸ σχέδιον ἂν δὲν παλινδρομήσῃ,
ὦ! ἀποθνήσκω, γνῶρισε, Δροσή.

ΔΡΟΣΗ.

Τὸ πᾶν θὰ ζήσῃ.

Ἡσύχασε καὶ εἴμεθα νοὸς ἐπιδεξίου.
Δυνάμεθα διὰ τινος ἐντέχνου ἐμποδίου...
Ἀλλὰ ἰδοὺ ὁ Στέφανος.

Σκηνὴ Δ'.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ΕΛΕΓΚΩ, ΔΡΟΣΗ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Τί φήμη τρέχει ἔξω;

Τί πράγματ' ἀπροσδόκητα! Ἄρά γε νὰ προσέξω;

ΕΛΕΓΚΩ.

Τί;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Τὸν Ταρτούφον, ἤκουσα, νυμφεύεσαι, Ἑλένη;

ΕΛΕΓΚΩ.

Τῶντ', εἰς τοῦ πατρὸς τὸν νοῦν τοιοῦτό τι συμβαίνει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Πῶς! ὁ πατήρ σου...

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἦλλαξε πραγματικῶς ιδέαν,

Καὶ μὲ τὴν διεκοίνωσεν ὡς μάλιστα βεβαίαν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ σπουδαίως δηλαδή;

ΕΛΕΓΚΩ.

Σπουδαίως· κατ'ιδίαν

Μ'ἔκραξε, καὶ μ' ἐπρότεινεν αὐτὴν τὴν συζυγίαν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Σὺ δέ, τί λέγεις εἰς αὐτὴν τὴν πρότασιν, φιλάττη;

ΕΛΕΓΚΩ.

Δὲν 'ξεύρω!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ἢ ἀπόκρισις εἶναι χαριστάτη!

Δὲν 'ξεύρεις;

ΕΛΕΓΚΩ.

Ὅχι.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ὅχι;

ΕΛΕΓΚΩ.

Σὺ, τί συμβουλήν μὲ δίδεις;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Εγὼ... σὲ δίδω συμβουλήν, — νυμφεύσου τον.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἐγδίδεις;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ναί.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἀληθῶς;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Καὶ βέβαια! τοιαύτη εὐκαιρία
Δὲν ἀποβάλλετ' εὐκολα.

ΕΛΕΓΚΩ.

ὦ! κύριε!...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Κυρία!...

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἡ συμβουλή σας νὰ πραχθῇ λοιπὸν τοιουτοτρόπως;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Νομίζω, νὰ τὴν πράξετε δὲν θὰ σᾶς εἶναι κόπος.

ΕΛΕΓΚΩ.

Κ' εἰς σᾶς νὰ μὲ τὴν δίδετε ἐπίτης, ἐννοεῖται.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Τὴν δίδω, μὴ ἐπιθυμῶν νὰ δυσαρεστηθῇτε.

ΕΛΕΓΚΩ.

Τὴν ἐκπληρῶ λοιπὸν κ' ἐγὼ, νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.

ΔΡΟΣΗ, ἀποσυρομένη εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου.

Περίεργον τί θ' ἀποβῇ· ἄς τραβιχθῶ ὀπίσω.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Τοιουτοτρόπως ἀγαποῦν λοιπόν· καὶ μετὰ τόσας

Ὁρκωμοσίας ἔρωτος φρικτὰς...

ΕΛΕΓΚΩ.

Παρακαλῶ σας! —

Ἄνυποκρίτως εἶπετε ἄλλῶς νὰ μὴ πράξω,
 Εἰμὴ τὸν προτεινόμενον γαμβρὸν αὐτὸν νὰ δράξω.
 Λοιπὸν νὰ ἦσθε βέβαιος καὶ ὅτι κατὰ γράμμα
 Ἡ φρόνιμός σας συμβουλή θὰ γίνη ἐν τῷ ᾄμα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ὅμως παρεξηγοῦσά με δὲν δικαιολογεῖσθε.
 Τοιαύτης ἀποφάσεως προηγουμένως ἦσθε,
 Πλὴν τώρα σεῖς, ἀρπάζετε τὸν λόγον καθὼς ἤλθε,
 Διὰ νὰ παραστήσετε πῶς ἀπ' ἐμέ προῆλθε.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἐστω· καλὰ τὸ εἶπετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Βέβαια· κ' ἐνδομύχως
 Τὸ αἶσθημά σας πρὸς ἐμέ πάντοτε εἶχε ψυχας.

ΕΛΕΓΚΩ.

Αἶ, εἶχε· τί νὰ γίνωμεν! Φρόνημα ἐσφαλμένον,
 Συγχωρημένον πλὴν εἰς σὰς.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ναὶ, ναί! συγχωρημένον...

Ἄλλ' ἂν καὶ μᾶς παρήτησαν, ὁ κόσμος δὲν ἐχάθη.
 Εἰς τῶν ἐρήμων βέβαια δὲν εἵμεθα τὰ βάθη.
 Θὰ εὐρεθῇ καὶ δι' ἡμᾶς ὑμέναιος καὶ ἔρως,
 Καὶ ἴσως πρὸ τῶν γάμων σας θ' ἀκούσετε τὸ μέρος.

ΕΛΕΓΚΩ.

Δὲν ἀμφιβάλλω· βέβαια... τὰ προτερήματά σας...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Δὲν λέγω προτερήματα, καὶ μὲ τὸ κίνημά σας
 Μάλιστα ἀποδεικνύετε ὅτι ποσῶς δὲν ἔχω·
 Πλὴν εἰς καλὴν τινα ψυχὴν τοῦλάχιστον προστρέχω,

Κ' ὑπάρχει δὲ τοιαύτη τις μὲ ἑτοιμον τὸ πνεῦμα,
 Ἦτις τοῦ πρόσφυγος ἐμοῦ ἐὰν ἰδῇ ἐν νεῦμα,
 Ἀμεριμνῶσα ἂν αὐτὸ θέλει τὴν ταπεινώσει,
 Θὰ κλίνη ὅ,τι ἔχασα νὰ τὸ ἀναπληρώσῃ.

ΕΛΕΓΚΩ.

Πλὴν δὲν ἐχάσατε πολὺ, κ' εὐκόλως ἤμπορεῖτε
 Διὰ τὴν ἀλλαγὴν αὐτὴν νὰ παρηγορηθῆτε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Θὰ προσπαθήσω· μάλιστα. Ὅπόταν ἐρασμία
 Καρδία τις μᾶς λησμονῇ, φιλοτιμίας χρεία· —
 Πρέπει κ' ἡμεῖς ἐξάπαντος αὐτὴν νὰ λησμονῶμεν·
 Ἄν δὲν τὸ κατορθώσωμεν, κἂν νὰ προσποιηθῶμεν,
 Διότι χαμερπέστερον δὲν ἤμπορεῖ νὰ γίνη
 Τοῦ νὰ ἐρωτευώμεθα τὸν ὅστις μᾶς ἐκπλύνει.

ΕΛΕΓΚΩ.

Δόγμα εὐγενικώτατον.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Τοιοῦτον τὸ ἐλπίζω,

Καὶ τὸ ἐγκρίνει κάλλιστα πᾶς ἄνθρωπος, νομίζω.
 Ἢ πῶς! νὰ τρέφω θέλετε εἰς ὅλην τὴν ζωὴν μου
 Τὸ αἰσθημά μου πρὸς ὑμᾶς, τὴν ἀφοσίωσίν μου,
 Καὶ σᾶς νὰ βλέπω χαίρουσαν εἰς ἄλλου τὴν ἀγκάλην,
 Χωρὶς κ' ἐγὼ μετástασιν ψυχῆς νὰ κάμω ἄλλην;
 Μία καρδία ἄχρηστος εἰς σᾶς;

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἐξ ἐναντίας.

Μάλιστα τὸ ἐπιθυμῶ ἐξ ὅλης μου καρδίας· —
 Τὸ θέλω.

4*

Ο ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ναί;... Τὸ κάμνω...

ΕΛΕΓΚΩ.

Πά! καὶ βλέπετε ὀπίσω.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ἐσκήρυνας τὴν προσβολήν, καὶ θὰ σ' εὐχαριστήσω
Εὐθύς, χωρὶς ἀναβολήν!...

Κινεῖται ὡς ἀναχωρῶν.

ΕΛΕΓΚΩ.

Εὐγε!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ἐπανερχόμενος.

Νὰ ἐνθυμῆσαι,

Αὐτοῦ μου τοῦ κινήματος αἰτία σὺ ὅτ' εἶσαι.

Σὺ θέλοντα μὴ θέλοντα εἰς τοῦτο μὲ βιάζεις.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ναί.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, πάλιν ἐπιστρέφων.

Ὅ,τι κάμω αὔριον μὴ με καταδικάζεις.

Μὲ δίδεις τὸ παράδειγμα κ' ἔχω τὸ θέλημά σου.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ναί, ναί..

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ἐξερχόμενος.

Ἐπαγαίνω τὸ λοιπὸν, καὶ εἰς τὰς προσταγὰς σου.

ΕΛΕΓΚΩ.

Καλά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, πάλιν ἐπιστρέφων.

Μὲ βλέπεις;... ἡ φορὰ εἶναι ἡ τελευταία.

ΕΛΕΓΚΩ.

Σωστόν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ἀπὸ τοῦ κατωφλίου σχεδόν.

ΑἹ;

ΕΛΕΓΚΩ.

Τί;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Μ' ἐφώναζες;

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἐγώ; λαμπρά ιδέα!

Θὰ ὀνειρεύεσθε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Λοιπὸν, νὰ ἐξακολουθήσω

Τὸ ἐῆμά μου... Σᾶς προσκυνῶ.

Ἀπέρχεται βραδέως.

ΕΛΕΓΚΩ.

Σᾶς προσκυνῶ.

ΔΡΟΣΗ, πρὸς τὴν Ἐλέγκω.

Ν' ἀφίσω

Ἡθέλησα τοὺς δύο σας νὰ τὰ εἰπῇτε μόνοι,

Πλὴν βλέπω, καὶ ἡ ἔρις σας ἀνάπτει καὶ κορόνει.

Τὴν ιδιοτροπίαν σου δὲν ἐννοῶ· τρελλ' εἶσαι;

Τὰ ἐπακόλουθα λοιπὸν σὺ δὲν τὰ συλλογεῖσαι;—

Κύριε Στέφανε!

Τρέχει καὶ ἐμποδίζει τὸν Στέφανον ἐκ τῆς χειρός.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, προσποιούμενος ἀντιστάσεις.

Δροσὴ, τί θέλεις; ἄφισέ με!

ΔΡΟΣΗ.

Ἐλᾶτ' ἐδῶ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Πλὴν τί ζητεῖς; Νὰ ζῇς! παραίτησέ με·

Ἰ Παγαίνω εἰς τὸ πεῖσμά της νὰ κάμω ὅ,τι θέλει.

ΔΡΟΣΗ.

Σταθῆτε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ὁχι, ἄφισε, ἄφισε· μή σε μέλη.

ΕΛΕΓΚΩ, καθ' ἑαυτὴν, ἀναχωροῦσα.

Ἡ θεά μου τὸν προζενεῖ ἐνόχλησιν μεγάλην,

Καὶ ἄς τὸν ἀπαλλάζωμεν.

ΔΡΟΣΗ, ἀφίνουσα τὸν Στέφανον καὶ τρέχουσα κατόπιν τῆς Ἑλέγκως.

Πά! τῶρα καὶ τὴν ἄλλην.

Ἀκουσ', Ἑλέγκω! ποῦ μοῦ πᾶς;

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἄφες.

ΔΡΟΣΗ.

Ἐδῶ θὰ μείνης.

ΕΛΕΓΚΩ, ἀνθισταμένη.

Ὁχι, Δροσή· ἀδύνατον·—εἰς μάτην δὲν μ' ἀφίνεις.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, καθ' ἑαυτὸν, ἀναχωρῶν.

Βλέπω ἡ παρουσία μου ὅτι τὴν κάμνει κόπον,

Καὶ ἄς ἀφίσω εὐκαιρον καλῆτερα τὸν τόπον.

ΔΡΟΣΗ, ἀφίνουσα τὴν Ἑλέγκω καὶ τρέχουσα εἰς τὸν Στέφανον.

Ὁ ἄλλος!... Σατανάδες!—ὦ! σᾶς δέρνω σᾶς ὀμνύω...

Ἀφίσετε τὰ παίγνια... Ἐλᾶτ' ἐδῶ καὶ οἱ δύο...

Λαμβάνει τὸν Στέφανον καὶ τὴν Ἑλέγκω ἐκ τῆς μιᾶς χειρὸς ἕκαστον,
καὶ τοὺς ἐπαναφέρει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, πρὸς τὴν Δροσὴν.

Αἰ, ἦλθα· τί!

ΕΛΕΓΚΩ, πρὸς τὴν Δροσὴν.

Αἰ, ἔπειτα;

ΔΡΟΣΗ.

Θὰ σᾶς συμφιλιώσω,
Καὶ διὰ τ' ἄλλα βλέπομεν· καὶ θὰ κατορθώσω.

Πρὸς τὸν Στέφανον.

Συγχίζεσθε μὲ τὸ μηδέν; δὲν μᾶς ἀρκοῦν αἱ λύπαι;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Δὲν εἶδες πῶς μὲ ὁμιλεῖ; ἤκουσες τί μὲ εἶπε;

ΔΡΟΣΗ, πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Τρελλή, νὰ συνερίζεσαι καὶ σύ!

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἀλλὰ δὲν εἶδες

Τί τρόπος; πῶς μ' ἐφέρθηκε;

ΔΡΟΣΗ.

Εἶσθε κ' οἱ δύο τσικνίδαίς!]

Πρὸς τὸν Στέφανον.

Αὐτὴ, ἐμὲ ἀκούσετε, ἐπέμεινε πιστὴ σας,
Καὶ μόνην ἔχει συλλογὴν νὰ ἐνωθῇ μαζὶ σας.

Πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Αὐτός; αὐτὸς σὲ ἀγαπᾷ πλέον τοῦ ἑαυτοῦ του,
Καὶ πᾶσάν μου ἐγλύψιν σὲ δίδω περὶ τούτου.

ΕΛΕΓΚΩ.

Πλὴν τί λοιπὸν ἐσήμεινεν ἡ συμβουλή ἐκείνη;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Ἀφοῦ μ' ἐζήτει συμβουλήν! ἦτον αὐτὸ νὰ γίνη;

ΕΛΕΓΚΩ.

Εἶσθε τρελλοὶ κ' οἱ δύο σας.

Ζητοῦσα νὰ συνάψῃ τὰς χεῖράς των.

Τὰ χέρια σας... ἐλάτε.

Κύριε...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, δίδων ὡς ἀκουσίως τὴν χεῖρα εἰς τὴν Δροσὴν.

Τί; τὸ χέρι, τί;... αἶ, τί;...

ΔΡΟΣΗ, πρὸς τὴν Ἑλέγκω, νεύουσα διὰ τὴν χεῖρά της.

Ἄν ἀγαπᾷτε...

ἙΛΕΓΚΩ, δίδουσα ὡσαύτως τὴν χεῖρα.

Πλὴν τί ἀνάγκη ὅλ' αὐτά;

ΔΡΟΣΗ, ἀγωνιζομένη νὰ συνάψῃ τὰς χεῖράς των.

ὦ! κάμετε! σταθῆτε!...

Ἀνταγαπᾶσθε σεῖς πολὺ παρ' ὅσον τὸ θυρρεῖτε.

Ὁ Στέφανος καὶ ἡ Ἑλέγκω ἵστανται διὰ τινὰς στιγμὰς κρατούμενοι ἐν σιωπῇ, καὶ χωρὶς νὰ βλέπωσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, στραφεὶς πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Πλὴν γίνονται τὰ πράγματα μὲ... μὲ... μὲ κόπον, ἴσως.

Τοῦλάχιστον ἰδῆτέ μας χωρὶς διόλου μίσους.

Ἡ Ἑλέγκω στρέφεται καὶ μειδιᾷ πρὸς τὸν Στέφανον.

ΔΡΟΣΗ.

Αὐτόχρομα εἶναι τρελλὸν τῶν ἐραστῶν τὸ γένος!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Ἢχ' ἄδικον νὰ πικρανθῶ;... Ἐγκαταλελειμμένος! —

Εἰπέ με τὴν ἀληθειαν· καὶ σὺ κακὴ δὲν εἶσαι,

Τοιοῦτους λόγους νὰ μέ λές, χωρὶς νὰ μέ λυπῇται;

ΕΛΕΓΚΩ.

Δὲν εἶσαι πλὴν ἀχάριστος καὶ σὺ ὑπὲρ τὸ δέον;...

ΔΡΟΣΗ.

Αὐτὰ, δι' ἄλλην ἐποχὴν ἀφίσετέ τα πλέον.

Τ' ἄλλα νὰ ἐμποδίσωμεν ἄς ἐνασχοληθῶμεν.

ΕΛΕΓΚΩ,

Λοιπὸν, τί μέσα λέγεις σὺ νὰ μεταχειρισθῶμεν;

ΔΡΟΣΗ.

Διάφορα.

Δεικνύουσα τὸ μέτωπόν της.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἐντεῦθεν ἐγεννηθῇ.

Σὺ ἄφες τὸν πατέρα σου νὰ λέγῃ.

Πρὸς τὸν Στέφανον.

Παραμῦθι. —

Πρὸς τὴν Ἐλέγκω.

Συμφέρον εἶναι νὰ φανῇς ὅτι τὸν ὑπακούεις,

Καὶ τὴν οἰκτρὰν ιδέαν τοῦ νὰ μὴ τὴν ἀντικρούης·

Ὡστε ὁσάκις ἔρχεται ὁ κόμπος εἰς τὸ κτένι,

Ὁ γάμος ὁ προκείμενος εἰς μάκρος νὰ παγαίνῃ.

Καιρὸν ὅταν κερδίξῃ τις τὰ πάντα κατορθώνει.

Πότε μικρὰ ἀσθένεια ἑξαφνα σὲ ζαρόνει,

Καὶ πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ὁ γάμος, — ἐννοεῖται.

Πότε κακὸς τις οἰωνὸς κάπως παρατηρεῖται.

Ἕνας καθρέπτης ἔσπασε. Ὡς τὸν δρόμον αἰφνιδίως

Εἶδες νεκρὸν ἀσκέπαστον καὶ σ' ἦλθε φόβος κρύος.

Ἦβρεσε τὸ παπούτσι σου καὶ εὗρέθη ἄνω κάτω.

Ὁ ποντικὸς ἐφώνηξε ὡς ἄλλογο βαρβάτο, —

Τὸ οὐσιῶδες εἶν' αὐτό· καθόλου νὰ μὴ σπεύσουν

Μ' ἐκεῖνον τὸν ὀλέθριον γαμβρὸν νὰ σὲ νυμφεύσουν.

Πλὴν, πρὸς ἐπιτυχίαν μας, νομίζω, καλητέραν,

Πρὸς τὸν Στέφανον.

Φύγετε σεῖς — νὰ μείνετε ὦραν περισσοτέραν,

Θὰ ἔλθουν καὶ θὰ σᾶς ἰδοῦν ὅτι συνομιλεῖτε,

Καὶ δὲν συμφέρει. Τρέξετε, τοὺς φίλους σας ἰδῆτε, —

Νὰ εὗρουν τὸν πατέρα της καὶ νὰ τὸν μεταπείσουν.

Σᾶς ἔδωκε τὸν λόγον τοῦ νὰ τὸν φιλοτιμήσουν.

Δεικνύουσα τὴν Ἑλέγκω.

Ἡμεῖς δὲ μὲ τὸν ἀδελφὸν, καὶ, ἴσως, — νὰ ἰδοῦμεν·
Θὰ ἦναι καὶ ἡ μήτηρ της... κάτι ἐπινοοῦμεν.

Ἡ Παγαίνετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Βίλικρινῶς· θ' ἀγωνισθῶμεν, τρέχω, —
Εἰς σὲ τὴν πλειοτέραν μου ἐλπίδα ὁμῶς ἔχω.

ΕΛΕΓΚΩ.

Δὲν σ' ἐγλυῶμαι ὁ πατὴρ τὸ τί θ' ἀποφασίσῃ,
Πλὴν μόνος ἓνας Στέφανος θέλει μ' ἐμὲ συζῆσει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

ὦ! πόσῃς μὲ πληροῖς χαρᾶς! Ὅσα ἂν σκευωροῦνται...

ΔΡΟΣΗ.

Οἱ ἐρασταὶ νὰ ὁμιλοῦν αἰῶνας δὲν βαρυνοῦνται.

Σᾶς λέγω, φύγετε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. ἐπιστρέφων.

Ἐγώ...

ΔΡΟΣΗ.

Μὲ βίαν θὰ σᾶς 'βγάλω.

Σύρετ' ἀπὸ τὸ μέρος σας.

Πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Καὶ σὺ, ἀπὸ τὸ ἄλλο!

Ἡ Δροσὴ ἀπωθεῖ ἐκάτερον ἐκ τοῦ ὤμου, καὶ τοὺς ἀναγκάζει
ν' ἀποχωρισθῶσι.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

Σκηνή Α'.

ΑΛΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΑΛΕΚΟΣ.

ΝΑ πέση πῦρ ἐξ οὐρανοῦ καὶ νὰ μὲ κεραυνώσῃ,
 Νὰ μὲ ἐμπτύσῃ ὁ καθεὶς καὶ νὰ μ' ἐξουθενώσῃ,
 Ἄν ἐξουσία κάνενὸς ἢ σέβας, τὴν ὁρμὴν μου
 Κρατήσῃ τοῦ νὰ κάμω τί κατὰ τὴν κεφαλὴν μου!

ΔΡΟΣΗ.

Ἄλέκο, μὴ παραφορὰς ἀνθρώπων παραλόγων.
 Ἀκόμη ὁ πατέρας σου εἶπεν ἀπλῶς τὸν λόγον.
 Πολλὰ μὲν σχεδιάζονται καὶ λέγονται, ἀλλ' ὅμως
 Ἔως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν εἶναι πολὺς ὁ δρόμος.

ΑΛΕΚΟΣ.

Ὁ θεομπαίκτης! εἶδες σὺ τί σχέδια χαλκεύει;
 Νὰ μὴν ἀρκῇτ' ἕως ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ νὰ γυρεύῃ...
 Ὡ! πρέπει, πρέπει εἰς τὸ αὐτὶ νὰ τὸν εἰπῶ δυὸ λέξεις.

ΔΡΟΣΗ.

Ὅχι, Ἄλέκο· πρόσεξε, καὶ θὰ τὰ περιπλέξῃς.

Τίποτε· σὺ ἡσύχασε, καὶ οὔτε εἰς ἐκεῖνον,
 Οὔτε εἰς τὸν πατέρα σου μὴν ὁμιλεῖς, ἀφίνων
 Τὴν μητρυιάν σου μόνην της, κ' ἐκεῖνη κατὶ ἔξυρει·
 Ἐλπίζω τοῦ Ταρτούφου σου τὸ νῆμα νὰ τὸ εὔρῃ.
 Αὐτὸς τὴν βλέπει ἴσ' ἂν καλὰ· οὔτε τὴν ἀντιλέγει·
 Μὲ φαίνεται ἡ μαύρη του καρδοῦλα νὰ τὸ λέγῃ...
 Κι' ἂν ᾔν' αὐτὸ, Ἀλέκο μου, ἔς τὸν σάκκον σου τὸν ἔχω! —
 Νὰ τὸν φωνάξω μ' ἔστειλε, κ' ἐδῶ τὸν ἀπαντέχω,
 Διότι, καθὼς ἔμαθα ἀπὸ τὸν παραῦτόν του,
 Διαβάζει τώρα προσευχὴν εἰς τὸ δωμάτιόν του. —
 ἔχει σκοπὸν ἡ μήτηρ σου νὰ τὸν ἐξερευνήσῃ,
 Νὰ μάθῃ τὰς ιδέας του, καὶ νὰ τὸν παραστήσῃ
 Διὰ τὸ συνοικέσιον αὐτοῦ ποῦ τὸν προτείνουν,
 Μὲ τὴν ἑλέγκω δηλαδὴ, ὅτι αὐτὰ νὰ γίνουν
 Δὲν εἶναι ἥγουν πράγματα, καὶ νὰ τραβίξῃ χέρι,
 Διότι ἐπακόλουθα δυσάρεστα θὰ φέρῃ. —
 Πλὴν ἡ γλίγωρα θὰ καταβῇ, ὁ δούλος του μὲ εἶπε,
 Καὶ φῦγε, σὲ παρακαλῶ· καλῆτερα σὺ λείπε.

ΑΛΕΚΟΣ.

Ἄς ᾔμαι καὶ ἐγὼ παρὼν εἰς τὴν συνομιλίαν.

ΔΡΟΣΗ.

Ὅχι· νὰ ᾔναι μόνοι των· μὴ πράγματα μὲ βίαν.

ΑΛΕΚΟΣ.

Πλὴν δὲν τὸν λέγω τίποτε. Κάθημαι εἰς τὴν κώχη.

ΔΡΟΣΗ.

Ὅχ σὲ ἀρπάξῃ ὁ θυμός. Ὅχι, σὲ λέγω, ὅχι!

Φῦγε.

ΑΛΕΚΟΣ.

Δὲν φεύγω· θὰ κρυφθῶ· θὰ βλέπω ἀοράτως.

ΔΡΟΣΗ.

Εὐλογημένε!... Ἔρχεται. Ἰπάγαινε, φύγε... Νά τοι!

Ὁ Ἀλέκος κρύπτεται εἰς δωμάτιόν τι πρὸς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου.

Σκηνή Β'.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, κράζων ἅμα εἶδε τὴν Δροσὴν πρὸς τὸν ὑπηρετὴν του,
εὐρισκόμενον εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ οἴκου.

Εἰς τὴν κανδηλά, Χριστοφῆ, τὸ ἴλαδι μὴ ξεχάσης·

Καὶ βάλε μοσχολίδανον καλὰ νὰ θυμιάσης.

Ἄν ἔλθῃ τις, ἐγὼ κινῶ εἰς τὰ φυλακισμένα

Νὰ δώσω ὅσα ψυχικὰ τοὺς ἔχω συναγμένα.*

ΔΡΟΣΗ, καθ' ἑαυτήν.

Τῆς κομπορρημοσύνης σου καὶ τῆς ὑποκρισίας!

* Ἴδου εἰς τὸ πρωτότυπον οἱ τέσσαρες οὗτοι στίχοι τοῦ Ταρτούφου·

Laurent, serrez ma haine avec ma discipline,
Et priez que toujours le ciel vous illumine.
Si l'on vient pour me voir, je vais aux prisonniers
Des aumônes que j'ai partager les deniers.

Καὶ ἰδού ἡ μετάφρασις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Κοκκινάκου.

Τὸ Κιλίκιον μου τοῦτο καὶ Φραγγέλιον ὁμοῦ
Φύλαξε, Λαυρέντιέ μου, καὶ προσεύχου μετ' ἐμοῦ.
Πρὸς τὸν εὐσπλαγχνόν Θεόν μας μετὰ στεναγμῶν πολλῶν
Πάντοτε νὰ σὲ φωτίζει, νὰ σ' ἐμπνέῃ τὸ κελόν.
Ἐάν δὲ καὶ μὲ ζητήσουν, πὲ τους ὅτι παρενθὺς
Ἐτρέξα νὰ βοηθήσω τοὺς πτωχοὺς πολυπαθεῖς·
Μετ' αὐτῶν καὶ νὰ μοιράσω, ὅσα οἱ Χριστιανοὶ
Μὲ ἐλέησαν ἀφθόνως καὶ μὲ ζῆλον προφανῆ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Μ' ἐζήτησες;

ΔΡΟΣΗ.

Σὰς ἤθελα...

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, ἐξάγων τὸ μανδύγιόν του καὶ ἀποστρέφων τὸ πρόσωπον.

Οὐαί, τῆς ἀμαρτίας!

Παρακαλῶ!... νὰ μὴν ἰδῶ... "ὦ! λάβε τὸ μανδύγι.

ΔΡΟΣΗ.

Πῶς! τί!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Τὰ στήθη — σκέπασε, καὶ ἔπειτα ὁμίλει.

Ἐκ τῶν τοιούτων αἱ ψυχαὶ ἀσθενεῖαν παθαίνουν,

Καὶ εἰς τὸ πνεῦμα στοχασμοὶ σατανικαὶ ἐμβαίνουν.

ΔΡΟΣΗ.

Τόσον λοιπὸν εἶσθ' εὐπαθὲς, καὶ τόσον μᾶς φοβεῖσθε!

Εἶδετε σεῖς ἐντύπωσιν! — Ἄλλ' ἥσυχος νὰ εἴσθε,

Καὶ μ' ὅλον τὸ φιλάσθενον τῶν ἐσωτερικῶν σας,

Σὰς προφυλάττει ἀρκετὰ τὸ ἐξωτερικόν σας.

Ἐγὼ, καὶ ἂν σὰς ἔβλεπα δὲν ζεύρω μὲ τί τρόπον,

Θὰ ἤμην ὁ ψυχρότερος τῶν ζωντανῶν ἀνθρώπων.*

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἄν θέλῃς, μὲ σεμνότητα καὶ μὲ αἰδῶ, εἰπέ με

Τί ἤθελες νὰ μὲ εἰπῇς, ἀλλέως ἄφισέ με.

ΔΡΟΣΗ.

Σταθῆτε· δύο λέξεις μου ἀπλᾶς καὶ σὰς ἀφίνω·

* Vous êtes donc bien tendre à la tentation;
Et la chair sur vos sens fait grande impression!
Certes, je ne sais pas quelle chaleur vous monte;
Mais à convoiter, moi, je ne suis pas si prompte;
Et je vous verrois nud, du haut jusques en bas,
Que toute votre peau ne me tenteroit pas.

Δὲν θέλω περισσότερον νὰ σᾶς παραβαρύνω.

Ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς ἰδῇ ἡ οἰκοδέσποινά σας,

Καὶ εἶπε νὰ προσμείνετε, ἂν ᾔναι θέλημά σας.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἐ, ἔ! ἄς ᾔναι· μάλιστα· καλὰ.

ΔΡΟΣΗ, καθ'ἑαυτήν.

Ἄ! ὁ καυμένος.

Πῶς ἐπραῦνθη παρευθύς!—Δὲν εἶναι λανθασμένος

Θαρόντῳ ὁ ἰδικός μου νοῦς.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Πολὺ θὰ τὴν προσμείνω;

ΔΡΟΣΗ.

Ἄ, ὅχι... Νά την· ἔρχεται, καὶ μόνους σᾶς ἀφίνω.

Σκηνὴ Γ'.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου μας νὰ σᾶς διαφυλάττῃ

Σωματικῶς καὶ ψυχικῶς, καὶ νὰ σᾶς ἀπαλλάττῃ

Ἀπὸ παντοίων θλίψεων, κατὰ τὰς παρακλήσεις

Τοῦ ταπεινοῦ εὐχέτου σας καὶ τὰς θερμὰς δεήσεις.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Σᾶς εἶμαι διὰ τὰς εὐχὰς καθυποχρεωμένη.

Καθήσεται· θὰ εἴμεθα πλέον ἀναπαυμένοι.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, καθήμενος.

Πῶς εἴσθε, σᾶς παρακαλῶ, μὲ τὴν κεφαλαλγίαν;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, καθήμενη.

Πολὺ καλὰ· μ' ἐπέρασε· αἰσθάνομαι ὑγείαν.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Δὲν ἔχουν αἱ δεήσεις μου παράστασιν τοσαύτην,

Ὡστε τὴν χάριν ἄνωθεν νὰ ἐπισύρουν ταύτην,

Πλὴν δὲν ἀνέπεμψα εὐχὴν, χωρὶς τὴν ἱασίν σας

Θερμῶς νὰ ἐπικαλεσθῶ καὶ τὴν ἀνάρρωσίν σας.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ὁ ζῆλός σας ὑπὲρ ἐμοῦ εἶναι πολὺς.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Φιλτάτη,

Τί λόγος! ἡ ὑγεία σας μ' εἶναι τιμαλφεστάτη.

Τὴν ἰδικήν μου ἀντ' αὐτῆς θὰ ἔδωκα προθύμως.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἀλλ' ἡ φιlanθρωπία σας κηρύττεται πανδήμως.

Ἵς τὴν τόσην καλωσύνην σας εὐγνωμονῶ μεγάλως.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἀξιζετε πλειότερον, κοκκῶνα, πλὴν... πῶς ἄλλως!

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄς ᾔηται. Μία μυστικὴ πρόκειται ὁμιλία,

Καὶ χαίρω ὅτι εἴμεθα ἐδῶ ἐν ἀσφαλείᾳ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἀλλ' εἶναι ἄρρητος χαρὰ καὶ εἰς ἐμὲ συγχρόνως,

Ὅτι μὲ σᾶς, κυρία μου, βλέπω νὰ ᾔμαι μόνος.

Ἐγὼ, ζητῶν ἐξ οὐρανοῦ τοιαύτην εὐκαιρίαν,

Διεκαιομένην πρὸ καιροῦ ὑπὸ τὴν προσδοκίαν.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Τὸ κατ'ἐμὲ, παρακαλῶ ἐν πρᾶγμα νὰ μ'εἰπῆτε,
Πλὴν τίποτε μὴ κρύψετε· ἐκ βάθους ν'ἀνοιχθῆτε.

Ὁ Ἀλέκος, χωρὶς νὰ φανῇ, μετανοίγει τὴν θύραν τοῦ δωματίου
ὅπου ἐκρύβη, καὶ δίδει ἀκρόασιν εἰς τὸν διάλογον.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἐγώ; ἀλλ' ἐγὼ μάλιστα θὰ σᾶς παρακαλέσω
Νὰ στέρξετε τὴν ὅλην μου ψυχὴν νὰ σᾶς ἐκθέσω,
Καὶ ἐνταυτῷ νὰ σᾶς εἰπῶ, ἐν βάρει συνειδύτος,
Ἄν βλέπετε νὰ φέρωμαι πολλάκις ἄλλοκότως
Δι' ὅσους ἐδῶ ἔρχονται νὰ τοὺς δεξιωθῆτε,
Δὲν εἶν' ἀπὸ κακίαν μου πρὸς σᾶς, βεβαιωθῆτε·
Πλὴν ζῆλος ἄκρος μὲ κινεῖ εἰς τὸ νὰ δυσχεραίνω,
Ἡ μᾶλλον ἔφεσις ἀπλῆ...

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Αὐτὸ καὶ συμπεραίνω·

Χάριν τῆς σωτηρίας μου φοβεῖσθε πᾶσαν σχέσιν.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, λαμβάνων τὴν χεῖρα τῆς Καλλιόπης καὶ σφίγγων
τοὺς δακτύλους τῆς.

Ναὶ βέβαια, κοκκῶνα μου· καὶ τόσην ἔχω ζέσιν...

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ὦχ! ὦχ! μὲ σφίγγετε πολὺ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἐκ τοῦ πολλοῦ μου ζήλου·

Τὴν τόλμην συγχωρήσετε ἐνὸς ἐνθέρμου φίλου.

Δὲν εἶπα νὰ πονέσετε· μυρία μᾶλλον βέλη

Ἄν μ'ἐτραυματίζαν...

Θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς Καλλιόπης.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἐκεῖ τὸ χέρισας τί θέλεις;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Παρατηρῶ τὸ ὕψοςμα· τί μαλακόν! ἰδῆτε...

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Μὴ, μὴ καὶ γαργαλίζομαι· ἀφίσετε νὰ ζῆτε.

Ἡ Καλλιόπη ὀπισθοχωρεῖ μὲ τὴν καθέδραν, ὃ δὲ Ταρτούφος πάλιν ἔρχεται πλησίον τῆς.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, ἀπτόμενος τοῦ περιστηθίου τῆς Καλλιόπης.

Τί θαυμαστά κεντήματα! εἰν' ἔργον τῶν χειρῶν σας

Αὐτὸ, ἂν δὲν λανθάνωμαι, τὸ περιστηθιόν σας;

Τὸ πᾶν εἰς τὴν ἐντέλειαν κατώρθωσαν νὰ φέρουν.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ναί, ναί· πλὴν τὸ προκείμενον καὶ ὅλ' αὐτὰ ἄς χαίρουν.—

Ὁ σύζυγός μου, ἡ κοινὴ ἡ φήμη παραστήνει,

Ὅτι τὴν θυγατέρα του εἰς γάμον σᾶς προτείνει,

Καὶ νὰ χαλάσ' εἰν' ἔτοιμος τὸν ἄλλον ἀρραβῶνα.

Ἐχουν αὐτὰ τὸν τόπον τῶν; — Εἰλικρινῶς.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Κοκκῶνα,

Μὲ εἶπέ τι παρόμοιον, τῶνόντι, πλὴν... σᾶς τάζω,

Δὲν εἰν' αὐτὸ τὸ ἐφετὸν δι' ὃ ἐγὼ στενάζω.

Τὸ τῆς ψυχῆς μου μέλημα ὑπάρχει ἄλλο, ἄλλο,

Καὶ εἰς αὐτὸ τὴν πᾶσάν μου χαρὰν κ' ἐλπίδα βάλλω.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Γνωρίζω· σεῖς ἀπέχετε ἐκ τῶν τῆς γῆς πραγμάτων.

Πυθεῖτε τὸν οὐράνιον χορὸν τῶν ἀσωμάτων.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Δὲν εἶμαι καὶ εἰς τὰ τῆς γῆς, βεβαιωθῆτε, λίθος.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Σὰς θλίβει τῶν ἀμαρτωλῶν, ὡς φαίνεται, τὸ πλῆθος.
 Πλὴν, λέγω, τὴν καρδίαν σας τὴν θέλγουν μόν' ἐκεῖναι
 Αἱ καλλοναὶ τοῦ οὐρανοῦ...

ΤΑΡΤΟΓΦΟΣ.

Ναὶ, ἀλλ' ἰδοὺ τί εἶναι.

Ὁ ἔρωσ πρὸς τὰς καλλονὰς τοῦ οὐρανοῦ ἐκεῖνας
 Δὲν ἐξαλείφει ἐν ἡμῖν καὶ τὸν πρὸς τὰς γητέας.
 Λαμπρόν τι δημιουργήμα τοῦ Πλάστου ὅταν βλέπουν,
 Προσέλκοντ' αἱ αἰσθήσεις μας κ' εὐκόλως ἐπιρρέπουν.
 Λαμπρὰ δημιουργήματα τοῦ Πλάστου ἀπαντῶνται
 Πρὸ πάντων εἰς τὸ φῶλόν σας, ὅπου ἀντανακλῶνται
 Πολλάκις αἱ μαρμαρυγαὶ τῶν θείων του χαρίτων,
 Καὶ εἰσθε σεῖς ἐν ἐξ αὐτῶν· ἀλλ' εἰσθε κορυφὴ των,
 Καὶ μένουν εἰς τὴν θέαν σας, ὦ καλλονὴ τελεία,
 Τητευμέν' οἱ ὀρθόκλμοι κ' ἐκστατικὴ καρδίᾳ!
 Ἐγὼ τὰς ἐντελείας σας ὁπότεν ἐξετάζω,
 Τὸν Πλάστην εἰς τὸ πλάσμα του, σὰς βεβαιῶ, θαυμάζω,
 Καὶ ἔρωσ, ἔρωσ πρὸς αὐτὸ μοῦ πυρπολεῖ τὸ στῆθος,
 Ὡς πρὸς τὸ ὠραιότερον τῆς καλλονῆς του ἦθος!
 Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐδίστασα, μὴ αὕτη μου ἡ ζέσις
 Τοῦ πειρασμοῦ ὑπέκρυπτε δολίᾳς παραινέσεις,
 Κ' εἶπα νὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ μάλιστα τὰς προάλλας,
 Φρονῶν ὑμᾶς ὡς πρόσκομμα τοῦ νὰ σωθῶ, ὁ τάλκις.
 Πλὴν τέλος ἀνεγνώρισα ὅτ' εἶχα μέγα λάθος·
 Ὅτ' ἤμπορεῖ νὰ φυλαχθῇ σεμνὸν αὐτὸ τὸ πάθος·
 Ὅτ' ἤμπορεῖ ἀνόσιον τελείως νὰ μὴν ᾔνοι,

Καὶ τὴν ψυχὴν παρέδωσα, κ' εἶπα, ψυχὴ μου κλῖνε!
 Γνωρίζω ὅτ' ἡ προσφορὰ μιᾶς πτωχῆς καρδίας
 Ὡσάν αὐτὴν, εἰν' εὐτελῆς, καὶ εἶμαι τολμητίας,
 Ἄλλ' ἐκ τῆς καλωσύνης σας ἐγὼ τὸ πᾶν ἐλπίζω.
 Εἰς τὰς μικρὰς δυνάμεις μου τίποτε δὲν στηρίζω.
 Εἰς σὰς ἐναπετέθησαν ζωὴ, χαρὰ, ἐλπίς μου.
 Εἴν' ἔτοιμος ὁ θάνατος, κ' ἡ νεκρανάστασίς μου.
 Θελήσετε, κοκκῶνα μου*, κ' ἰδοὺ ἐγὼ εὐδαίμων.
 Καὶ πάλιν, σεῖς προστάζετε, καὶ — ὦ! προσμένω τρέμων.

ΚΑΛΔΙΟΝΗ.

Τῶνόντι, ἡ ἐξήγησις εἴν' ἐρωτικωτάτη,
 Ἄλλ' ἐνταυτῷ μὲ φαίνεται καὶ παραδοξωτάτη.
 Σὰς βλέπω καῶπως ἄοπλον, καὶ νὰ θωρακισθῇτε.
 Νομίζω ὅτι ἔπρεπεν ὀλίγον νὰ σκεφθῇτε, —
 Εἰς εὐλαβῆς ὡσάν ὑμᾶς, ποῦ τόσαι καλαὶ φῆμαι...

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Μήπως διότ' εἶμ' εὐλαβῆς καὶ ἄνθρωπος δὲν εἶμαι;
 Ἄ! ὅταν τὰ οὐράνια ἰδῇ τις θέλγητρά σας,
 Δὲν σκέπτεται· δουλόνεται καὶ μὲν' εἰς τὰ δεσμά σας.
 Παράδοξ' αὐτὰ φαίνονται, καὶ ἀπ' ἐμὲ πρὸ πάντων.
 Ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἄγγελος, κοκκῶνα, τέλος πάντων,
 Καὶ ἂν αὐτοὶ οἱ λόγοι μου θεωρηθοῦν μεμπτέοι,
 Δὲν εἶμ' ἐγὼ ὁ ἔνοχος· ἡ καλλονὴ σας πταίει.
 Αὐτὴν, αὐτὴν τὴν καλλονὴν, εὐθύς καθὼς τὴν εἶδα,
 Εὐθύς καὶ τῆς καρδίας μου σὰς εἶδα βασιλίδαν.
 Τῶν ἱλαρῶν ὁμμάτων σας ἡ ἄρρητος γλυκύτης,

* Μεταχειρίζομεθα εἰς τὸ στόμα τοῦ Ταρτούφου τὸ προσηγορικὸν τοῦτο
 μὲ ἄκραν ἡμῶν ἀηδίαν. — Κοκκῶνα!!

Τὴν πᾶσαν κατεπόνεσεν ἰσχύν μου ἀντικρὺ τῆς.
 Τὰ πάντα ἐματαίωσε· νηστείας, παρακλήσεις,
 Δάκρυα, ἀντιστάσεις μου, ἐνίκησεν ἐπίσης.
 ὦ! πρέπει νὰ τὸ ἴδετε ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου,
 Πολλάκις ἀπὸ λέξεις μου καὶ ἀπὸ στεναγμούς μου.
 Προσδέχθητε, κυρία μου, μὲ συμπαθῆ καρδίαν
 Τοῦ ἀναξίου δούλου σας τὴν ἐκτενὴ λατρείαν.
 Μὲ καίει φλόξ ἀένναος· ἂν συγκατατεθῇτε
 Μέχρις ἐμοῦ τοῦ δυστυχοῦς τρελλοῦ νὰ καταβῇτε,
 Μαγεία τῆς ὁράσεως καὶ χάρμα τῆς ψυχῆς μου,
 Θὰ σὰς λατρεύ' ὡς εἰδωλον ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς μου.
 Μ' ἐμὲ δὲν τρέχει κίνδυνον κἀνένα ἢ τιμὴ σας.
 Μὲ εἶν' ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ φίλ' ἢ ὑπόληψίς σας.
 Ὅλοι αὐτοὶ οἱ μάταιοι καὶ κοῦφοι νεανίσκοι,
 Εἰς τοὺς ὁποίους θέλγητρα τὸ φῦλόν σας εὐρίσκει,
 Καυχηματίαι, ἔτοιμοι νὰ διακωδωνίσουν
 Τὴν ἐλαχίστην εὐνοίαν, ἂν τοὺς παραχωρήσουν,
 Τὴν γλῶσσάν των τὴν φλύαρον ἀδιακρίτως λύουν,
 Καὶ ἀτιμάζουν τὸν βωμὸν εἰς τὸν ὁποῖον θύουν.
 Ὡσὰν ἡμᾶς πλὴν ἀνθρώποι, τοιαῦτα μυστικά των
 Τὰ θάπτουν, κ' εἰσθε ἥσυχος διὰ παντὸς σιμὰ των.
 Παρίχει πᾶν ἐχέγγυον ἢ ἄκρα προσοχὴ μας.
 Μὴ προσβληθῇ ἡ φήμη μας· κ' εὐρίσκει τις μαζῇ μας,
 Τὸ ἐναντίον τῶν κομφῶν αὐτῶν ἀθυροστόμων,
 Ἐρωτα χωρὶς σκάνδαλον, καὶ τέρψιν χωρὶς τρόμον·

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Σὺς ἀκροῶμαι λέγοντα, καὶ ἡ ῥητορικὴ σας
 Μὲ φανερόναι ἀρκετὰ τὴν φλόγα τῆς ψυχῆς σας.

Πλὴν δὲν φοβεῖσθε παντελῶς μήποτε μὲ κτυπήσῃ
 Νὰ εἶπω τι ᾽ς τὸν ἄνδρα μου; Τοιοῦτο νὰ γνωρίσῃ,
 Ἐγὼ νομίζω ἤθελε κάμποσον ὀλεθρίως
 Τὴν πρὸς ὑμᾶς φιλίαν του ἀλλάξει αἰφνιδίως.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Γνωρίζω ὅτι ἔχετε πολλὴν ἀγαθωσύνην,
 Καὶ τὴν ἀδυναμίαν μου αὐτὴν τὴν ἀνθρωπίνην,
 Τὴν τολμῶν ἐξ ἧς φαίνεσθε τόσον προσδεβλημένη,
 Θὰ μὲ τὴν συγχωρήσετε. Ἴδου, χαριτωμένη,
 Καθρέπτας ἔχετε πολλούς· τὰ κάλλη σας ἰδῆτε,
 Καὶ ἂν ἀντέχῃ τις ποτὲ, ἄνθρωπος ὢν, εἰπῆτε.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἀλλέως θὰ ἐφέρετο ἴσως ἂν ἦτον ἄλλη,
 Πλὴν ἡ ἐχεμυθία μου ἔστω ὑμῖν μεγάλη.
 Δὲν λέγω εἰς τὸν ἄνδρα μου οὐδὲν ἐξ ὧν τούτων,
 Κ' ἐγὼ πλὴν θέλω ἀπὸ σᾶς, ἀντὶ τοῦ μυστικοῦ των,
 Ἐν πρᾶγμα· νὰ πασχίσετε, χωρὶς ῥαδιουργίαν,
 Ἦγουν μὲ εἰλικρίνειαν, πρὸς ἔνωσιν ταχεῖαν
 Τῆς κόρης τοῦ συζύγου μου μὲ τὸν μελλονύμφον της.
 Ἀφίσετε· δὲν εἶσθε σεῖς διὰ τὸ αἶτομόν της.—
 Προσέτι δὲ νὰ παύσετε μὲ τὴν ἐπιρροήν σας
 Νὰ...

Σκηνή Δ'.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΑΛΕΚΟΣ, ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ΑΛΕΚΟΣ, εξερχόμενος τοῦ δωματίου ὅπου ἦτο κεκρυμμένος.

*Οχι, ὄχι, μήτηρ μου· χωρὶς τὴν εἰδησίην σας

*Ἦμην ἐκεῖ, καὶ ἤκουσα τὰ πάντα καλῇ τύχῃ,
Νὰ ἀληθεύσῃ τὸ ῥητὸν «Ἐχουν αὐτὰ κ' οἱ τοῖχοι.»

Οἱ ὄροι τῶν συμφωνιῶν ἅς μένουν κατὰ μέρος·

Πρέπει νὰ μάθῃ ὁ πατὴρ τὰ πράγματα ἐγκαίρως.

Νὰ καταλάβῃ τὴν ψυχὴν ἐνὸς ἐπονειδίστου

Ἵποκριτοῦ· ἐνὸς ἐχθροῦ ὑπόουλου τῆς τιμῆς του.

Ἀχρεῖον ὑποκείμενον! εἶδες ἀναισχυντίαν!

Τὸν εἶδες τὸν παμπόνηρον τί ἐρωτομανίαν!

Ἐκδίκησιν ἐστέναζα, τὴν ἔχω τελευταῖον.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

*Οχι, Ἀλέκο μου, ἀρκεῖ νὰ βάλῃ γνῶσιν πλέον.

Εἰς τὸ ἐξῆς θὰ τὸν ἰδῇς· θὰ τὸν φιλοτιμήσω.

Τὸν ἐδῶσα ὑπόσχεσιν, ἄφες νὰ τὴν κρατήσω.

Δὲν εἶμαι τοῦ συστήματος νὰ κάμνω ὀμιλίαν

Διὰ τοιαύτης φύσεως οἰκτρὰς ἀνοησίας.

Γελῶσα στρέφει πρὸς αὐτὰς πᾶσα γυνὴ τὰ νῶτα,

Καὶ τοῦ ἀνδρός της πῶποτε δὲν ἐνοχλεῖ τὰ ὦτα.

ΑΛΕΚΟΣ.

*Ἄν ἔχετε τοὺς λόγους σας νὰ φέρεσθε σεῖς οὕτω,

*Ἐχω κ' ἐγὼ τοὺς λόγους μου νὰ μὴ τὸ θέλω τοῦτο.

Ἐνὸς τοιούτου νὰ φεισθῶ! καὶ δὲν θὰ ἤμην γέλωας,

Ὡσὰν αὐτὴν περίστασιν νὰ ἐπιτύχω τέλος,
 Καὶ νὰ μὴ θραύσω τὴν ὀφρὺν ἐνὸς ἀσυνειδήτου,
 Ὅστις μᾶς κατετάραξεν ἐδῶ μὲ τ' ἀναιδῆ του
 Πρὸς τὸν πατέρα σκάνδαλα! Νὰ τὸν ἐξουσιάσῃ
 Τὸν ἄνθρωπον, ὃ ὕπουλος, καὶ τέλος νὰ χαλάσῃ
 Ἐν' ἀρραβῶνα τέλειον, μὲ τὸν ὁποῖον μένει
 Κ' ἡ τύχη τῶν ἐρώτων μου στενωῶς συνδεδεμένη;
 Μεγάλην, ἂν τὸν ἄφινά, εὐήθειαν θὰ εἶχα.

Πρὸς τὸν Ταρτουφον μυκτηριστικῶς.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου μας... Ἄ! σ' ἔκοψα τὸν βῆχα.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄλέκο....

ΑΛΕΚΟΣ.

Εἶν' ἀδύνατον. Ἀφίσετε, νὰ ζητε!

Ὁ τῆς χαρᾶς μου χεῖμαρρος εἰς ὄρους δὲν κρατεῖται.
 Δὲν διδεδ' ἐκδικήσεως ὁρμὴ δικαιότερα,
 Κ' ἰδοῦ, ἰδοῦ καὶ ὁ πατὴρ ἐγκαίρως...

Σκηνὴ Ε'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΑΛΕΚΟΣ, ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ,

ΑΛΕΚΟΣ.

Ἄ! πατέρα!

Θὰ σὰς φιλοδωρήσωμεν μὲ πρόσφατόν τι νέον
 Ἀνήκουστον, ἀπίστευτον καὶ ἀληθῶς γενναῖον.
 Ἰδοῦ· ἡ εὐγενία του, τῷόντι κῆρυγμαίνει
 Εἰς ὅλας τὰς θωπείας σας, καὶ τὰς ἀντιπληρόνει.

Ὁ μέγας ζῆλός του πρὸς σᾶς, πατέρα, εἶχε φθάσει,
 Ὡς θὰ ἰδῆτε, εἰς βαθμὸν τοῦ νὰ σᾶς ἀτιμάσῃ.
 Συνέλαβα τὸν κύριον νὰ ἐξομολογῇται
 Πρὸς τὴν μητέρα ἔρωτα φρικτόν· νὰ ἀπορῇτε!
 Φλόγας, καμίνους, λάζας, οὐ!!! ὥσάν ἀπὸ κρατῆρος.
 Ἡ μήτηρ εἶναι φυσικὰ ἡπίου χαρακτῆρος,
 Καὶ ἤθελεν ἐξάπαντος νὰ σᾶς τὰ σιωπήσῃ,
 Νὰ μοῦ φεισθῇ τῆς μούρης του! Ἄλλ' ἄς μὲ συγχωρήσῃ,
 Κ' ἐνὸς τοιούτου ὕβριστοῦ δὲν φείδομαι τελείως·
 Ἡθέλα τὸν πατέρα μου προσβάλει ἀνοικεῖως.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ναί, εἶμαι γνώμης πάντοτε, ὅτ' ἡ γυνὴ δὲν πρέπει
 Ν' ἀνησυχῇ τὸν ἄνδρα της εἰς ὅ, τι κοῦφον βλέπει.
 Ὅτ' ἡ γνησία ἡ τιμὴ δὲν ἐξαρτᾷτ' ἐκ τούτου·
 Ἀρκεῖ καλὸς νὰ ᾔναι τις φύλαξ τοῦ ἑαυτοῦ του.
 Τοιοῦτο ἔχω φρόνημα, καὶ θὰ ἐσιωποῦσες,
 Ἀλέκο, ἂν τοὺς λόγους μου ὀλίγον ἐμετροῦσες.
 Ἡ Καλλιόπη ἀναχωρεῖ.

Σκηνὴ 3'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΑΛΕΚΟΣ, ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Νὰ τὰ πιστεύσῃ τις αὐτά! ἔχονται ἀληθείας!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ναί, ἀδελφὲ, εἰμ' ἐνοχος· ναί, εἰμ' ἐγκληματίας·
 Εἶμαι φαυλόβιος, κακός, ὁ χεῖριστος τοῦ κόσμου·

Ούτε ὑπάρχει ἄνθρωπος ἁμαρτωλότερός μου.
 Ὁ βίος μου εἶν' ἔμπλεως ἀνομιῶν καὶ ῥύπων.
 Ναί, νὰ πιστεύσης, ἀδελφέ, ὅσα καὶ ἂν σὲ εἶπον.
 Ἡ θεία δίκη βέβαια νὰ μὲ παιδεύσῃ θέλει,
 Κ' ἰδοὺ εἰς τὶ περίστασιν τὴν μάλιστα τῆς στέλλει.
 Τὰ τραύματ' ἀνεχόμενος τῶν σκληροτέρων ψόγων,
 Ἀπέχω τῆς ἐπάρσεως τοῦ ν' ἀντιτάξω λόγον.
 Ναί, νὰ πιστεύσης, ἀδελφέ· ὀργίσου, ἔλεγχέ με,
 Μὲ φρίκην ἐκ τοῦ οἴκου σου εὐθὺς ἀπόβαλέ με·
 Εἰπέ με τὰ χειρότερα, τὰ αἰσχιστα ὀνειδῆ, —
 Ὅτι εἶναι μετριώτερα τῶν ἔργων μου.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, πρὸς τὸν Ἀλέκον.

Ἄ! ὄφιδι·

Τολμᾷ τὴν καθαρότητα λοιπὸν τῆς ἀρετῆς του
 Νὰ ἀμαυρώσῃς δι' ἐνὸς ψεύδους ἐπονειδίστου!

ΑΛΕΚΟΣ.

Πᾶσι ἔχουν ἄρα τὴν ἰσχὺν αἱ πεπονηρευμένοι
 Ἐκφράσεις τοῦ ὑποκριτοῦ...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Σιῶπ', ἀφωρισμένε!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ὀ! ἄφες τὸν νὰ σὲ εἰπῇ· ἀδίκως τὸν ὑβρίζεις.
 Ἄς σὲ εἰπῇ, καὶ πιστεύσει, διότι, — τί γνωρίζεις;
 Δὲν πρόκειται περὶ ἀπλῶν πραγμάτων· ἐπομένως,
 Ὡς εἶσαι εὖνους πρὸς ἐμὲ καὶ προκατειλημμένος,
 Τὸ μέλαν εἰς τὸ πνεῦμά σου λευκὸν τὸ παραστήνεις,
 Μὲ βλέπεις, καὶ, ἀλλοίμονον! ἐκ τῶν ἐκτὸς μὲ κρίνεις.
 Παὶ μὲν, ὡς ἄνθρωπον καλὸν ὁ κόσμος μ' ἐκλαμβάνει,

Τὸν κόσμον ὅμως, ἀδελφε, τὸν κυριεύει πλάνη.

Ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἀλέκον.

Ναί, τέκνον μου, ὁμίλησε· εἶπέ με ἐφθαρμένον,
Φονέα, κλέπτην, ἄτιμον, ἀπάνθρωπον, χαμένον,
Καὶ τούτων στυγερώτερα ἐπίθετ' ἂν μὲ δώτης,
Τ' ἀξίζω, ὦ! ναί, δύνασαι νὰ μὲ ἐξουδενώσης.
Ἐγὼ ἀναπολόγητος τὸ γόνυ μου θὰ κλίνω,
Ν' ἀκούω, φεῦ! τὰ αἴσχη μου καὶ νὰ τὰ καταπίνω.
Λέγε, παιδί μου...

Κλίνει τὸ γόνυ καὶ τὴν κεφαλὴν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, πρὸς τὸν Ταρτοῦφον.

Ἀδελφε, τί κάμνεις!

Πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ·

Ἄ! θηρίον

Ἀνήμερον, τί σπλάγχνα σὺ τὰ ἔχεις!

ΑΛΕΚΟΣ.

Διὰ ποῖον;—

Πατέρα μου, οἱ λόγοι τοῦ αὐτοῦ πιστεύσατέ μου...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Σιῶπα, ἐπονείδιστε!

Ἐγείρων τὸν Ταρτοῦφον.

Σήκω, ὦ ἀδελφε μου!

Τί λόγος!

Πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ.

Ἀχρειέστατε!

ΑΛΕΚΟΣ.

Σᾶς λέγω, προσποιεῖται.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Σιῶπαινε!

Ἐξω, καὶ πλέον κύτταξε, ποτέ σου μὴ τολμήσης,
Κρεμάλα, τὸ κατῶφλί μου νὰ τὸ μεταπατήσης,
Σὲ κάμνω ποῦ νὰ σύρῃσαι!

ΑΛΕΚΟΣ.

Πολὺ καλὰ· θὰ φύγω, —

Πλὴν...

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἐξω ἡ γλίγωρα, σκυλί! σὲ πιάνω καὶ σὲ πνίγω.
Δὲν σὲ γνωρίζω ὡς υἱόν. Ἀπόκληρος μακράν μου,
Παραλυμένος, ἄτιμος, ἔχε τὴν κάταράν μου!

Σκηὴνὴ Ζ'.

ΔΕΜΒΙΚΗΣ, ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄγιον ἓνα ἄνθρωπον νὰ τὸν προσβάλλουν οὕτω!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Θεὶ! καθὼς τὸν συγχωρῶ, ἄφες αὐτῷ.

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Καὶ τοῦτο

Μὲ ἦταν ἀπὸ τ' ἄγραφα.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

* Ἄν ἤξευρες ὁποῖαν

Πληγὴν εἰς τὰ ἐνδόμυχα αἰσθάνομαι καιρίαν,
Ἡὰ βλέπω ὅτι προσπαθοῦν πρὸς ἓνα ἀδελφόν μου
Ἡὰ μ' ἀμαυρώσουν οὕτω πῶς...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

"Αχ! ἐξ ἁμαρτιῶν μου.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Καὶ μόνον κατ' ἰδέαν μου ἀχαριστία τόση,

Μυρίους εἶναι ἱκανὴ θανάτους νὰ μὲ δώσῃ.

"ὦ! τὸ εὐλογημένον μου παιδί! ὦ! θ' ἀρρώστησῃ·

Μὲ κόπτονται τὰ ἥπατα· θαρρῶ θὰ ξεψυχήσω.—

Θεέ μου!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, τρέχων ἐνθακρυσ πρὸς τὴν θύραν ὀπόθεν
ἀπέβαλε τὸν υἱόν του.

Σκύλε ἄπιστε, ὄνειδος τῶν ἀνθρώπων!

Λυποῦμαι ποῦ, ἀπάνθρωπε, δὲν σ' ἄφισα ἔς τὸν τόπον.

Πρὸς τὸν Ταρτοῦφρον.

Μὴ, ἀδελφέ μου, θλίβεσαι· ἡσύχει, μή σε μέλῃ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Πρέπει νὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ· τετέλεσται· τὸ θέλει

Ἡ ἡσυχία, φίλε μου, τοῦ οἴκου σου· — νὰ ζήσης!

Νὰ παύσουν αἱ δυσάρεστοι αὐταὶ ἀμφισβητήσεις.

Ἴδὲ, ἐνόσω κάθημαι, τί ταραχὰς σὲ φέρω.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τί λέγεις! παίζεις, ἀδελφέ;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Νὰ μείνω περαιτέρω,

Ὡς ὅλοι των μ' ἐχθρεύονται, ὁμοῦ θὰ προσπαθήσουν

Τὸ ἄτομόν μου ὑποπτεῖν νὰ σὲ τὸ παραστήσουν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καὶ τί πρὸς σέ, καλότηχε; Εἶδες ἐγὼ νὰ δίδω

Παραμικρὰν ἀκρόασιν;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἄλλ' ἂν ποτὲ τὸ ἴδω;

Ἄνθρωποι εἴμεθ', ἀδελφέ· χωρὶς ἀμφιβολίαν
 Αὐτὰ θὰ ἐπαναληφθοῦν· αὐτοὶ ζητοῦν αἰτίαν.
 Ναὶ, τώρα μὲν τ' ἀπερίψες, ἀλλ' αὔριον, ἀνίσως.
 Πάλιν ἀκούσης τὰ αὐτὰ, θὰ δώσης πίστιν ἴσως.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἐγώ; ἐγώ;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ὦ! ἔχομεν παραδειγμάτων πλήθη,
 Ὅτ' ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα τῆς εὐκόλως μεταπίθεται.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ποτέ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Νὰ φύγω ἄφες με, καὶ, σφάλλουν ἢ δὲν σφάλλουν,
 Νὰ τοὺς κοπῇ πᾶς ἀφορμὴ τοῦ νὰ με διαβάλλουν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ὅχι, θὰ μείνεις· ἔφυγες, πλὴν, μάθε, ἀποθαίνω.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Νὰ ὑποφέρω τὸ λοιπὸν τοιαῦτα καὶ νὰ μένω;
 Τοῦλάχιστον ἂν ἤθελες...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄ!...

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἔστω, ἔστω πλέον.

Πλὴν τοῦτο σὲ παρατηρῶ, κ' εἶναι πολὺ σπουδαῖον.
 Γνωρίζεις ὅτι τὴν τιμὴν μικρὸν τὴν ἀμαυρόνει,
 Καὶ τὴν κηλίδαν ἔπειτα δὲν ἐξαλείφουν χρόνοι.

Λοιπὸν καὶ ἡ φιλία μας τὸ χρέος μ' ἐπιβάλλει,
 Διὰ νὰ παύσουν κ' οἱ ἐδῶ, κ' ἴσως ἀπ' ἔξω ἄλλοι,
 Νὰ ὑποθέτουν ὑπαρξιν πραγμάτων κακουφώνων,
 Θὰ φεύγω τὴν γυναῖκά σου, καὶ θὰ με βλέπει μόνον...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ὅχι· εἰς πείσμα ὅλων των θέλω νὰ τὴν συχνάζης.
 Ἀφοῦ μ' αὐτὸ τὰ ῥάτῃα τους, ὡς φαίνεται, τοὺς βγάζεις,
 Μάλιστα ὥρα καὶ στιγμή δὲν θέλω νὰ περάσῃ,
 Χωρὶς ὁ κόσμος μὲ αὐτὴν νὰ σὲ ἰδῇ, νὰ σκάσῃ.
 Πλὴν τοῦτο μόνον δὲν ἀρκεῖ· διὰ νὰ μείνουν ὅλοι
 Ἐμβρόντητοι, καὶ νὰ ἰδοῦν τί θὰ εἰπεῖ ἀσθάλῃ,
 Σὲ καταστήνω τέλειον καὶ μόνον κληρονόμον,
 Καὶ πάγω τώρα, παρευθὺς, νὰ γράψω κατὰ νόμον,
 Σουρούλλα, μουρούλλα, ἐπάνω 'ς τ' ὄνομά σου
 Ἀκίνητά μου κτήματα καὶ κινητά μου·— στάσου!
 Εἷς φίλος ἐπιστήθιος ποῦ ἔκαμα γαμβρόν μου,
 Μὲ εἶναι προσφιλέστερος συζύγου καὶ παιδῶν μου.—
 Τὴν πρότασίν μου δέχεσαι καθὼς σὲ τὴν κηρύττω;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Τὸ τοῦ Κυρίου θέλημα ἐν πᾶσι γενηθήτω.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄ! τὸν καυμένον. Ἀγωνεῖν τὰ ἔγγραφα νὰ γίνουν,
 Σὺν τοὺς κωφούς τοὺς ἀστακοὺς οἱ φθονεροὶ νὰ μείνουν.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Σκηνή Α'.

ΝΙΚΑΝΑΡΟΣ, ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ΝΙΚΑΝΑΡΟΣ.

ΝΑΙ, ἄλλο δὲν ἀκούς παντοῦ, σὲ βεβαιῶ τιμίως·
 Καί, ὡς κοινῶς τὰ παριστοῦν, δὲν σὲ τιμοῦν τελείως.
 Ὕνεκα τούτου δράττομαι αὐτῆς τῆς εὐκαιρίας,
 Νὰ σὲ εἰπῶ τὸ τί φρονῶ, χωρὶς τροπολογίας.
 Δὲν θέλω εἰς τ' ἀδόξενα ποσῶς νὰ ἐμβαθύνω·
 Ἐν μόνον σὲ παρατηρῶ, καὶ τοῦτο κατακρίνω.
 Ὑπόθεις ὁ Ἀλέξανδρος φρικτὰ ὄτ' ἠπατήθη,
 Καὶ τ' ὄνομά σου παρ' αὐτοῦ ἀδίκως διεβλήθη.
 Σὺ, ὡς καλὸς χριστιανὸς μὴ θέλων ἐκδικήσεις,
 Τὴν ὕβριν ταύτην ἔπρεπε, θαρρῶ, νὰ συγχωρήσης·
 Καὶ ὅχι ἐξ αἰτίας σου νὰ γίνῃ τόση ἔρις,
 Ν' ἀποβληθῇ ἓνας υἱὸς, καὶ νὰ τὸ ὑποφέρῃς.
 Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἀδελφέ, δὲν ἔχει τ' ὁμοίον του·
 Ἀκούει ἔξω ὁ καθεὶς καὶ κάμνει τὸν σταυρόν του.
 Ἐγὼ σὲ λέγω, κύτταξε τὸ πᾶν νὰ εἰρηνεύσης,

Καὶ μὴ ὠθεῖς τὰ πράγματα· θέλησαι νὰ πιστεύσῃς.
 Ἄς γίνῃ εἰς τὸν Ὑψιστον θυσία ἡ ὀργή σου,
 Κ' εἰς τὸν πατέρα τὸν υἱὸν νὰ φέρῃς συλλογίσου.

ΤΑΡΤΟΓΦΟΣ.

Ἐγὼ; ἐγὼ... τί μοῦ περνᾷ! τὸ θέλω κατὰ βᾶθος,
 Διότι, μάρτυς ὁ Θεός, δὲν τὸν φυλάττω πάθος.
 Τὸν συγχωρῶ ἀπὸ ψυχῆς καὶ ἤθελα προθύμως
 Νὰ μεσιτεύσω μάλιστα ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐντίμως!
 Πλὴν τὸ συμφέρον τ' οὐρανοῦ δὲν μὲ τὸ ἐπιτρέπει.
 Αὐτὸς, ἂν ἐπανήρχετο, ἐγὼ νὰ φύγω πρέπει.
 Μετὰ τὴν ἀπερίσκεπτον καὶ ἄτοπὸν του πράξιν,
 Πάλιν ὁμοῦ νὰ εἵμεθα, δὲν ἔρχεται ἔς τὴν τάξιν.
 Καταλαμβάνεις ὁ καθεὶς πῶς θὰ τὸ ἐξηγήσῃ.
 Πολιτικὴν θὰ τὸ εἰπεῖ, καὶ θὰ διαφημίσει,
 Ὅτι, γνωρίζων ἔνοχον ἦγουν τὸν ἑαυτὸν μου,
 Ἐφάνην ἀνεξίκακος πρὸς τὸν κατήγορόν μου.
 Καὶ προσποιῶμαι πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ φιλίαν
 Διὰ νὰ τὸν ὑποχρεῶ εἰς τὴν ἐχεμυθίαν.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Διὰ νὰ τὸν ὑποχρεοῖς* — αὐτὰ εἶναι προφάσεις.
 Καὶ βιασμένης, φίλε μου, ἀπολογίας φράσεις.
 Ὅσον διὰ τὸ τ' οὐρανοῦ συμφέρον, μὴ σε μέλῃ.
 Ὅταν κἀνένα ὁ Θεός νὰ τιμωρήσῃ θέλῃ,
 Ἀνάγκην ἔχει ἀπὸ σέ, καλότυχε, πρὸς τοῦτο,
 Ὡς ἄλλως πῶς τὸ μῖσός του νὰ μὴ ἐξεπληροῦτο;
 Ἄφες ἐκεῖνον τιμωρὸν, καὶ ἄς συλλογισθῶμεν,
 Ὅτ' εἰς ἡμᾶς παρήγγειλε μόνον νὰ συγχωρῶμεν.

Πλὴν τί θὰ λέγουν; — Βράσε τας τὰς κρίσεις τῶν ἀνθρώπων;
 Ὅπόταν τὸν κατὰ Θεὸν σὺ προαιρεῖσαι τρόπον.
 Ὁ φόβος τοῦ τί δύναται ἕκαστος νὰ νομίσῃ
 Τὸ κλέος μιᾶς πράξεως καλῆς; θὰ ἐμποδίσει;
 Τί εἶναι τὸ θεάρεστον; σὺ τοῦτο παρατῇ;
 Τὰ δ' ἄλλα ὅλα μάταια καὶ τοῦ ἀνέμου γύροι.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Σὲ εἶπα, ναί, τὸν συγχωρῶ καὶ μῖσος δὲν φυλάττω
 Αὐτὸ προστάζει ὁ Θεός, αὐτὸ λοιπὸν καὶ πράττω.
 Πλὴν δὲν προστάζει ὁ Θεός, νὰ ζήσω καὶ μαζὶ τοῦ,
 Μετὰ τὸ σκάνδαλόν αὐτὸ καὶ τ' ἄλλα τ' ἀπρεπῆ του.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Καὶ σὲ προστάζει ὁ Θεός, — εἰλικρινῶς ὁμίλει, —
 Νὰ δέσης εὐνύς, κύριε, εἰς τὸ ψιλὸν μανδύλιν
 Ἐνὸς πατρὸς μίαν ἀπλὴν φαντασιοπληξίαν,
 Καὶ νὰ δεχθῇς ἐνὸς πτωχοῦ υἱοῦ κληρονομίαν; —
 Τὴν δράττει;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ὅσοι ἔπειτα τὸν λόγον θὰ γνωρίσουν
 Δί' ὃν εἰς τοῦτο ἔστερξα, ὅλοι θὰ μ' εὐλογήσουν.
 Ποτὲ δὲν ἐπεθύμησα τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου.
 Δὲν μὲ θαμβόν' ἡ λάμψις των, κ' εἶναι ψευδῆς ἐμπρός μου...
 Ἄν ὅσα ὁ πατὴρ αὐτὸς, οἰκεία του θελήσει,
 Εὐηρεστήθῃ εἰς ἐμὲ γενναίως νὰ χάρισῃ
 Διὰ μιᾶς πωλήσεως ἐν τάξ' εἰς τ' ὄνομά μου
 Τὰ δέχομαι, ὦ! πίστευσε, ἰδοὺ τὸ αἶγλημά μου.
 Δὲν ἤθελα τὰ κτήματα αὐτὰ νὰ περιτέσουν
 Εἰς χεῖρας ποῦ προβλέπει τις ὅτι θὰ τ' ἀπωλέσουν.

Ἐσκέφθην ὅτι ἔμελλαν κακὴν κακῶς νὰ 'πάγουν,
Οἱ ἄτιμοι κ' οἱ ἄσωτοι ταχέως νὰ τὰ φάγουν,
Καὶ εἶπα, ὅτι κάλλιον αὐτὰ διὰ χειρός μου
Νὰ χρησιμεύσουν δηλαδὴ, ὡς εἶναι ὁ σκοπός μου,
Εἰς ἐνδεῶν περίθελψιν κ' εἰς δόξαν τοῦ Ὑψίστου.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Τῆς καλοκάγαθίας σας αὐτῆς τῆς ἀνελπίστου
Εἴμεθα καθυπόχρεοι. Ὁ φόβος σας τωόντι
Εἶν' ἓνας φόβος ἅγιος, ὁμῶς κτυπᾷ 'ς τὸ 'δόντι
Τοῦ κληρονόμου, βλέπετε, καὶ πλέον, τί νὰ γίνη!
Τὸ ἰδικόν του εἰς αὐτὸν καλῆτερον ἅς μείνῃ,
Κ' εἰς βάρος του οἱ κίνδυνοι δι' ὅσ' ἀκολουθήσουν,
Παρὰ ἐπὶ σφετερισμῶ νὰ σᾶς κατηγορήσουν.
Τὸ κατ' ἐμέ, βρὲ ἀδελφε, αὐτὸ θαυμάζω μόνον·
Πῶς ἔδραξες τὴν πρότασιν χωρὶς καρδίας πόνον.
Ὁ θεὸς ζῆλος ἄρα γε ἔχει κανένα νόμον
Ν' ἀπογυμνοῖ τις νόμιμον υἱὸν καὶ κληρονόμον;
'Αλλ' ἂν ἐναντιόνωνται οὐράνιοι θελήσεις;
'Ομοῦ μὲ τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ζήσης;
'Ὡς ἄνθρωπος διάκρισις γνωρίζων τί σημαίνει,
'Ὡς ἀνεχώρεις μᾶλλον σὺ, ὁ δὲ υἱὸς νὰ-μένῃ·
Καὶ ὅχι νὰ ἀνέγεςαι, ἀλόγως καὶ ἀδίκως
Νὰ τὸν ἐξώσῃ, διὰ σέ, ὁ πατρικὸς του οἶκος.
'Ἦγουν αὐτὸς ὁ χαρακτήρ... καταλαμβάνεις τώρα, —
Προδίδει...

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Εἶναι, κύριε, τρεῖς καὶ ἡμισὴ ἡ ὥρα.
Μὲ προσκαλεῖ νὰ ἀναβῶ πνευματικόν τι χρέος.

Καὶ σὲ ζητῶ συγχώρησιν ἀφίνων σε ταχέως.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἄχ!

Σκηνὴ Β'.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΕΛΕΓΚΩ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΔΡΟΣΗ, πρὸς τὸν Νίκανδρον.

Ἄχ! κύριε Νίκανδρε, μαζῇ μας ἐνωθῆτε,
 Νὰ σώσωμεν τὴν δυστυχῇ, ποῦ δὲν παρηγορεῖται.
 Τί μοῖρα τὸ ταλαίπωρον ἐπῆγε νὰ τὸ εὕρη!
 Καὶ ὁ πατήρ της, καὶ καλὰ δὲν θέλει νὰ ἤξεύρη.
 Ἀπόψε τὰ συμβόλαια ζητεῖ νὰ ὑπογράψῃ,
 Καὶ αὐρίον, ἀπόφασις· τὸν γάμον θὰ συνάψῃ.
 Τώρα θὰ ἔλθῃ· ὅλοι μας εὐθὺς εἰς τὸν λαιμόν του
 Νὰ πέσωμεν, νὰ φρίψωμεν αὐτὸ τὸ σχέδιόν του,
 Αὐτὸ τὸ μαῦρον σχέδιον ποῦ δὲν μοῦ ἀποβγαίνει.

Σκηνὴ Γ'.

ΔΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΕΛΕΓΚΩ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ,
 ΔΡΟΣΗ.

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄ! χαίρω ποῦ εὐρέθητε ἐδῶ συναθροισμένοι.

Πρὸς τὴν Ἑλέγκω.

Ἰδοὺ, αὐτὸ τὸ ἔγγραφο, τί εἶναι τὸ μαντεύει.

Ἄκουσ', Ἐλέγκω, κόρη μου, διὰ νὰ θριαμβεύης.

ΕΛΕΓΚΩ, γονυπετοῦσα πρὸς τὸν Λεμβίκην.

Πατέρα, διὰ τὸν Θεὸν ὅστις γινώσκει πόση

Ἀκόμη λύπη ἐξαρκεῖ διὰ νὰ μὲ νεκρώσῃ·

Διὰ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἔχ' εἰς τὴν ψυχὴν σας

Συμπάθειαν, ἐκτείνετε τὴν πρὸς ἐμὲ στοργὴν σας,

Τινῶν γονέων τὸν θεσμόν, τὸν σιδηροῦν ἐκείνον

Περὶ τυφλῆς ὑπακοῆς, ἀτέλεστον ἀφίνων.

Νὰ μὴ μὲ ἀναγκάσετε εἰς τὸν Θεὸν νὰ στεῖλω

Ἀθρημονίας οἰμωγὴν δι' ὅ,τι σᾶς ὀφείλω.

Μίαν ζῶην μ' ἐδόσετε· μ' αὐτὴν τὴν ἐξουσίαν

Μὴ μὲ τὴν καταστήσετε, πατέρα μου, ἀθλίαν.

Ἄν μὲ ἀπαγορεύετε ὅ,τ' εἶχα ἀγαπήσει,

Ὅ,τ' εἶχεν ἡ καρδιά μου τολμήσει νὰ ἐλπίσῃ,

Κἂν μὴ με παραδόσετε εἰς ὅ,τι ἀπυστράφην,

Κ' εἰπῆτε ὅτι ζωντανὴ μὲ τοὺς νεκροὺς ἐτάφην.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ἐλεῶν τὴν θυγατέρα.

Ἀνδρίζου, ὦ καρδιά μου, καὶ μὴ ἀδυναμίας.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἀμεριμνῶ δι' ὅλας σας τὰς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας.

Ἄς τὸν δοθοῦν καὶ χρήματα, καὶ σκεύη σας, καὶ οἶκοι.

Ἄν δὲν ἀρκοῦν, ἄς προστεθῇ καὶ ὅ,τι μὲ ἀνῆκει.

Μετὰ χαρᾶς νὰ στερηθῶ πᾶν ὅ,τι ἰδικόν μου.

Μὴ ὁμως προχωρήσετε κ' ἕως τὸ ἄτομόν μου.

Ὑπάρχουν μοναστήρια· ἐκεῖ ἄς δώσω πέρας,

Ἐν προσευχαῖς, εἰς τὰς οἰκτρὰς τοῦ βίου μου ἡμέρας.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Νὰ κ' ἡ συνήθης πρότασις αὐτῶν μου τῶν ὁσίων,

Ὅποταν ἀποτρέπονται ἐρώτων ἀνοικειών. —
 Σήκω ἐπάνω, καὶ κάνεις ἀγανακτεῖ νὰ βλέπη!
 Ὅσον τὸν ἀποστρέφεις, τόσον λοιπὸν σὲ πρέπει.
 Αὐτὸν θὰ ἔχῃς ἄνδρα σου· ἄλλο νὰ μὴν ἐλπίζῃς·
 Δαμάξεις τὰς ὀρέξεις σου μ' αὐτόν. Μὴ μ' ἐρεθίζεις.

ΔΡΟΣΗ.

Πλὴν πῶς! χωρὶς νὰ θέλῃ...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Σὺ γύρευε τὴν δουλειά σου.
 Σὲ εἶναι συμφερώτερον νὰ σιωπᾷς· βουδάσου.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἄν εἶχέ τινα πέρασιν εἰς λόγος ἰδικός μου...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Οἱ λόγοι σας μὲ φαίνονται οἱ κάλλιστοι τοῦ κόσμου·
 Σπουδαῖοι λόγοι, εὐμορφοί, καὶ τοὺς τιμῶ μεγάλως,
 Ἄλλ' ἄς τοὺς πρίττη, φίλτατε, ἐκτός ἐμοῦ πᾶς ἄλλος.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, πρὸς τὸν Λεμβικὴν.

Ἄλλ' ἡ τυφλὴ ἀπάτη σας ἀληθινὰ μ' ἐκπλήττει,
 Κ' εἰς ὅ,τι βλέπω σήμερον εἶναι κάνεις νὰ φρίττη.
 Τοσαύτη πάλιν πρόληψις περὶ τῶν ἀρετῶν του!
 Ὅλοι λοιπὸν ψευδόμεθα κ' εἰς τὸ σημερινόν του;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Μὲ τὸν υἱόν μου σύμφωνος σὺ πάντατε ἐφάνης.
 Γνωρίζω, τὸν παγκάκιστον, πόσον τὸν καλοπιάνεις.
 Τὸν θέλεις φίλον, βέβαια, καὶ πῶς νὰ ἡμπορέσης
 Ἀναφανδὸν τ' ἀχρεῖα του τὰ ψεύδη ν' ἀναιρέσης!
 Ὅταν σᾶς ἤυρα καὶ τοὺς τρεῖς, ἂν ἦσουν πειραγμένη,

Ἀλλέως θὰ ἐφαίνεσο διατεταραγμένη.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Πρέπ' ἡ τιμή μας ἄρά γε ἀλαλαγμούς νὰ θάλλῃ
 Ὅσαί τις ἀνοίκειον ἀνὴρ τις μᾶς προβάλλει;
 Δὲν δίδει τὴν ἀπόκρισιν κάνεις τὴν ἀποχρῶσαν,
 Εἰμὴ μὲ ὄμμα ἄγριον καὶ λοιδοροῦσαν γλῶσσαν;
 Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐγὼ γελῶ τοιοῦτον ὅταν τύχῃ.
 Δὲν μὲ ἀρέσκουν εἰς αὐτὰ οἱ θόρυβοι κ' οἱ ἤχοι.
 Πρέπ' ἡ γυνὴ τὴν γυνῶσίν της ἡπίως νὰ δεικνύῃ,
 Καὶ ὅχι νὰ ἐξάπτεται, τὰς ὕβρεις ν' ἀπολύῃ,
 Νὰ χύνεται 'ς τὸ πρόσωπον ἀμέσως τῶν ἀνθρώπων
 Μὲ δόντια καὶ μὲ νύχια της. Τί χρεῖα τόσων κόπων!
 Τοιαύτην ἐγὼ φρόνησιν δὲν τὴν τιμῶ διόλου.
 Δὲν ἀγαπῶ τὴν ἀρετὴν μὲ σχῆμα διαβόλου.
 Ἡ εὐγενὴς κ' ἐχέμυθος ψυχρότης τὴν ὑψώνει,
 Κ' ἐπίσης ἔχει δύναμιν πρὸς τὸ ν' ἀποστομῶνται.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Μ' αὐτὰ ἐγὼ δὲν πείθομαι.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἴδὲ ἀδυναμίαν!

Ἀλλ' ἂν σᾶς βάλῃ ἑξαφνα εἰς θέσιν ἀρμοδίαν,
 Κ' ἰδῆτε καὶ ὁ ἴδιος αὐτὰ ὅτ' εἶν' ἀλήθεια,
 Τί θὰ εἰπῆτε;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Νὰ ἰδῶ;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ναὶ, ναῖσκε.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Κολοκύθια.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Τί ἄνθρωπος! τί ἄνθρωπος! Πλὴν μὴ παραλογεῖτε·
 Σᾶς λέγω μὲ τὰ ὠτά σας τὰ ἴδια πεισθῆτε.
 Ἐδῶ, ἅς ὑποθέσωμεν, κρύπτεσθε εἰς ἓν μέρος,
 Καὶ μόνος γίνεσθε κριτὴς ἂν ᾗναι τοῦ αἴρος
 Τὰ ὅσα σᾶς ἀνήγγειλαν, καὶ βλέπετ' ἐπὶ τελους,
 Ὅτι ὁ φίλος σας ποσῶς δὲν ἰμοιάζει τοὺς ἀγγέλους·
 Τί θὰ εἰπῆτε;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τίποτε δὲν θὰ εἰπῶ, διότι...

Διότι εἶν' ἀδύνατον αὐτό.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Εἴσθ' ἐν τῷ σκότει.

Ἄλλ' ὅμως, ἀφοῦ ἔφθασα τὰ χεῖλη μου ν' ἀνοίξω,
 Οὔτε τὸ καταδέχομαι νὰ μὴ τὸ ἀποδείξω,
 Καὶ θὰ σᾶς κάμω μάρτυρα αὐτόπτην τῶν πραγμάτων.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἐλα λοιπὸν, καὶ νὰ ἰδῶ τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων
 Αὐτό σου.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, πρὸς τὴν Δροσὴν.

Φώναξέ με τον.

ΔΡΟΣΗ, πρὸς τὴν Καλλιόπην.

Παμπόνηρος εἶν' ὅλος,

Καὶ ἴσως, ὁ κατάρατος, δὲν θὰ πιασθῇ εὐκόλως.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, πρὸς τὴν Δροσὴν.

Ἀπὸ τοῦ ἀγαπᾶ κάνεις εὐκόλως ἀπατάται.

Ἡ φιλαυτία τὸν πλανᾷ ὅτι θ' ἀνταγαπᾶται.

Εἰπέ τον σὺ νὰ καταβῇ.

Πρὸς τὸν Νίκανδρον καὶ τὴν Ἑλέγκω.

Καὶ σεῖς ἀποσυρθῆτε.

Σκηνὴ Δ'.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἐδῶ αὐτὴν τὴν τράπεζαν καὶ ὑπ' αὐτὴν ἐμβῆτε.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πῶς!

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Νὰ κρυφθῆτε βέβαια.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πά! ὑπὸ τὸ τραπέζι;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Διὰ νὰ μὴ σᾶς στοχασθῇ τὸ πρᾶγμ' αὐτὸ δὲν παίξει.

Ἐλᾶτ', ἐλᾶτε. — Κάμετε καθὼς ἐγὼ σᾶς λέγω,

Χριστιανέ!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τί διάβολον! ἔστω, δὲν ἀντιλέγω.

Ἄς γίνῃ ὅπως ἀγαπᾶς, πλὴν... βλέπεις; κύτταξέ με·

Ἄν ὕστερον ἀπ' ὧν αὐτὰ...

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Καλὰ· κρεμάσετέ με.

Πρὸς τὸν Λεμβίκην, ὄντα ὑπὸ τὴν τράπεζαν.

Μόνον αὐτὸ παρακαλῶ, νὰ μὴ σκανδαλισθῇτε
Ποσῶς δι' ὃ, τι τὸν εἶπῶ. Καθὼς παρατηρεῖτε,
Τὸ θέλει ἡ περίστασις. Θ' ἀνοίξω ὁμιλίαν
Ἀληθινὰ παράδοξον, ὅχ' εἰς ἐμὲ οἰκείαν,
Ἀλλ' ἔχω τὴν συγνώμην σας· τὸ κάμνω νὰ σᾶς πείσω.
Μὲ γλυκεροῦς, γνωρίσετε, λόγους θὰ τὸν ἀρχίσω,
Θ' ἀκροασθῶ τὸν πόθον τοῦ μὲ συμπασχούσης τρόπον,
Καὶ εἰς τὰς αὐθαδεΐας τοῦ ἔσως θὰ δώσω τόπον,
Ἐως, κολακευόμενος ἀπὸ αἰσχροῦ ἐλπίδα,
Νὰ ῥίψῃ, ὁ ὑποκριτὴς, χαμαὶ τὴν προσωπίδα·
Καὶ τότε, ἐπειδὴ ἀπλῶς τὸ τέχνασμα θὰ γίνῃ
Διὰ νὰ τὸν γνωρίσετε κ' ἐμβρόντητος νὰ μείνῃ,
Τὰς τόλμας τοῦ ν' ἀνέχωμαι, σᾶς βεβαιῶ, δὲν παύω,
Ἄν ὅτι κατεπείσθητε καλὰ δὲν καταλάβω.
Εἰς σᾶς ἀπόκειται λοιπὸν, ὅταν ἰδῇτε πλέον
Ὅτι τὸ πρᾶγμα εἰς βαθμὸν κατήντησε σπουδαῖον,
[Κ' ἔως ἐκεῖ εἰν' ἄρκετόν, καὶ οὔτε διαφορεῖται,
Τῆς γυναικὸς σας, τῆς πτωχῆς, ἀμέσως νὰ φεισθῇτε,
Χωρὶς νὰ τὴν ἐκθέσετε, εἰμὶ εἰς ὅσον φθάνει
Διὰ νὰ πέσῃ πρόβριζος ἡ σταθερά σας πλάνη.
Σᾶς λέγω. — Εἴσαθε κύριος εἰς τὰ συμφέροντά σας,
Καὶ... Ἐρχονται. Μαζεύσετε καλὰ τὸ φόρεμά σας.

Σκηνή Ε'.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ὁ Λεμβίκης εἶναι κεκρυμμένος ὑπὸ τὴν τράπεζαν.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Μὲ εἶπαν ὅτι ἔχετε καὶ νὰ μὲ εἰπῆτε.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ναί, καὶ μυστικώτατον. Παρακαλῶ, ἰδῆτε
Μήπως τ' αὐτί του πονθενὰ εἶναι κάνεις νὰ στήση,
Κ' ἐκείνην ἐκεῖ σύρετε τὴν θύραν νὰ 'σφαλίσῃ.

Νὰ σὰς εἰπῶ, δὲν ἤθελα νὰ μᾶς συμβῇ καὶ τώρα

Ὅ,τι μᾶς κατετάραξεν, εἶναι ὀλίγη ὥρα.

Τί πρᾶγμα ἀπροσδόκητον, καλὲ, ἦτον ἐκεῖνο!

Ἄ, τί Ἀλέκος! Ἰδρῶσα νὰ τὸν καταπραῦνω.

Δὲν ἤθελα ὁ ἄνδρας μου τελείως νὰ τὰ μάθῃ.

Ἐμπόδισα, ἐμπόδισα, ἀδύνατον ἐστάθη.

Τὰ εἶπε, τὸ παιδάριον, καὶ τόσον ὀρυζήθη

Ὡστε νὰ τ' ἀναιρέσω καὶ αὐτὲ διανοήθη.

Ὅμως, αἱ, χάρις τῷ Θεῷ, τὸ νέφος ἐσκορπίσθη,

Καὶ τώρα περισσότερον τὸ πᾶν ἐξησφαλίσθη.

Σὰς ἔχει εἰς ὑπόληψιν ὁ ἄνδρας μου μεγάλην.

Τῶν ἀδυνάτων διὰ σὰς νὰ λάβ' ἰδέαν ἄλλην.

Ἀφοῦ σὰς κρίνουν μάλιστα τοσοῦτον κακοτρόπως,

Θέλει νὰ εἴμεθα ὁμοῦ, λέγει, ἀδιακόπως.

Ὅθεν ἀφόβως ἤμπορῶ, μὲ σὰς ἐδῶ κλεισμένη,

Ν' ανοίξω τὴν καρδίαν μου...

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ὦ! κεχαριτωμένη....

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Καρδίαν ἴσως σπεύδουσαν πολὺ εἰς τὸ νὰ δώσῃ
Ἀκρόασιν εἰς ὃ,τι πρὶν μὲ εἶχες φανερώσει.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ὁ νοῦς μου δυσκολεύεται νὰ σᾶς κατανοήσῃ.
Μὲ ἄλλο ὕφος πρὸ μικροῦ μὲ εἶχετε λαλήσει.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Καὶ πῶς! σ' ἐπείραξεν αὐτό; ὦ! πόσον τὴν καρδίαν
Τῶν γυναικῶν, πόσον κακῶς γνωρίζεις τὴν ἀθλίαν!
Καὶ πόσον ὀλιγώτατα μαντεύεις πόθεν κλίνει,
Ὅποταν τόσον ἀσθενῶς τὴν βλέπεις ν' ἀντιτείνῃ!
Πάντοτε, μάθε, εἰς αὐτὰς τὰς ὥρας ἡ αἰδώς μας
Ἐγείρεται ἀντίπαλος τῆς διαθέσεώς μας·
Μὲ ὅσον ἐκδοτον ψυχὴν κάνεις ἂν ἀγαπήσῃ,
Αἰσθάνετ' ἐντροπὴν τινὰ νὰ τὸ ὁμολογήσῃ,
Κ' ἐναντιοῦται κατ' ἀρχάς, πλὴν μ' ἓνα τινὰ τρόπον
Μὴ ἀπαιτοῦντα ὄρασιν ὀξυδερκῶν ἀνθρώπων.
Τὸ ὅχι μας γνωρίζεται ὅτ' εἶν' ἐν ὅχι νόθον,
Καὶ ὅτι ἀντιφάσκουσι τὰ χεῖλη πρὸς τὸν πόθον
Ἀπλῶς δι' ἐν φιλότιμον. Σᾶς ἐξομολογοῦμαι.
Μ' ἐλευθερίαν ἀληθῶς πολλήν, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι,
Ἄλλ', ἅπαξ ἀφοῦ ἔτρεξεν ἕως ἐδῶ ἡ γλῶσσα,
Σᾶς βάλλω μάλιστα κριτήν· ἤθελα κάμει τόσα,—
Ἦθελα τόσῃν μέριμναν καὶ ζέσιν καταβάλει
Νὰ πείσω τὸν Ἀλέξανδρον νὰ μὴ σᾶς διαβάλλῃ.

"Ἦθελα μὲ πρόκλητα κ' ὑπομένην τοσαύτην
 Ἀκρασθῇ ἐκ μέρους σας φανέρωσιν τοιαύτην;
 "Εως τὸ τέλος ἤκουσα· ὠργίσθην; διηγέρθην;
 "Ἦθελα, σὲ παρακαλῶ, φερθῇ καθὼς ἐφέρθην,
 Τὸ αἶσθημά σου πρὸς ἐμὲ ἂν δὲν μὲ νύχαρίσται;
 Ἰδοὺ καὶ ἄλλη, κύριε, ἀπόδειξις μεγίστη· —
 Πληροφοροῦμαι πρότασιν ὅτι σὲ κάμνουν γάμου·
 Τὸ εἶδες· σὲ ἀπέτρεψα μ' ὅλα τὰ δυνατά μου.
 Τί ἄλλο ἔπρεπ' ἐξ αὐτοῦ ἄρα νὰ ἐννοήσης,
 Παρ' ὅτι βέβαια πρὸς σὲ ὑπῆρχε μία κλίσις,
 "Ἦτις ποσῶς δὲν ἔστεργε καὶ ἄλλος νὰ μετέχη
 Εἰς στήθος ποῦ ἀκέραιον θέλει αὐτὴ νὰ ἔχῃ;

ΤΑΡΤΟΓΦΟΣ.

Τῇ ἀληθείᾳ, χάνεται εἰς ἡδονῆς ἐκστάσεις,
 Ὡσὰν αὐτὰς, κοκκῶνα μου, ν' ἀκούῃ τις ἐκφράσεις
 Ἀπ' ἓνα χαριτόβρυτον περιλημμένον στόμα.
 Ὡς νέκταρ τι εἰς ὅλον μου κυκλοφορεῖ τὸ σῶμα.
 Ἡ ὑπερτάτη, μάθετε, σπουδὴ μου εἶναι τοῦτο·
 Πῶς νὰ φανῶ ἐράσμιος πρὸς σᾶς. Ἄλλ' ἐντοσούτῳ,
 Ἐνῷ εἰς τὸν παράδεισον οἱ λόγοι σας μὲ φέρουν,
 Κ' οἱ οὐρανοὶ διαγελοῦν ὥσὰν νὰ μὲ συγχαίρουν,
 Ὡ! σᾶς ζητῶ συγχώρησιν, ἂν πάλιν θὰ τολμῇσω
 Διὰ τὴν εὐτυχίαν μου αὐτὴν νὰ δυσπιστήσω.
 Φοβοῦμαι μήπως θέλετε, μὲ λέξεις γλυκυτάτας,
 Ἀπλῶς νὰ μὲ γεμίσετε ἀπὸ χρυσᾶς ἀπάτας,
 Χωρὶς κάμμیان εὐνοϊαν πραγματικὴν νὰ δρέψω,
 Τὸν γάμον τὸν προκείμενον ἕως νὰ ἀνατρέψω.
 Ἰδοὺ τί ὑποπτεύομαι. Σᾶς λέγω ἐλευθέρως,

Δὲν θὰ πεισθῶ ἐκ μέρους σας ὅτι ὑπάρχει ἔρως,
 Ἄν πρῶτον δὲν βεβαιωθῶ δι' ἔργων, ὅτι ὄντως
 Τοὺς πόθους ἐνὸς δούλου σας πληροῖτε ἀποχρώντως,
 Καὶ ἂν δὲν βάλω σταθεράν εἰς τὴν ψυχὴν μου πίστιν,
 Ὅτι μὲ καταδέχεσθε τῶν καλλονῶν σας μύστην.

ΚΑΛΑΙΟΠΗ, ἀπὸ ἔβηξε, διὰ ν' ἀκούῃ ὁ σύζυγός της.

Μὲ τόσον τάχος θέλεις; ἰὼ! τῶνόντι θὰ ζητήσης
 Μιᾶς ψυχῆς τὴν ἔφεσιν εὐθὺς νὰ ἐξαντλήσης;
 Ἐγὼ, διὰ νὰ σ' ἐκφρασθῇ ἡ συμπαθὴς μου γνώμη,
 Ὑπέφερα μαρτύριον, καὶ δὲν ἀρκεῖ ἀκόμη;
 Ἄλλ' εἶναι χρεῖα νὰ ἀρθοῦν κα' οἱ τελευταῖοι ὄροι;
 Τοιοῦτόν τι ὁ ἔρως σου νὰ ἀπαιτῇ ἡμπόρει;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ὅσον ἐν μέγα ἐφετὸν κάνεις δὲν τὸ ἀξίζει,
 Τόσον καὶ δὲν ἀποτολμᾷ οὔτε νὰ τὸ ἐλπίζῃ.*
 Εἰς λόγους μόνον δύσκολα ἐφησυχρῶν οἱ πόθοι.
 Πολλάκις διὰ πράγματα καλὴ ἐλπίς μ' ἐδόθη,
 Πλὴν πάντοτε ἠθέλησα, προτοῦ-νὰ τὰ πιστεύσω,
 Νὰ τὰ ἰδῶ, νὰ τὰ χαρῶ, νὰ τὰ ἐπαληθεύσω.
 Κυρία μου, καὶ διὰ σὰς τωαύτην ἔχω γνῶμην

* Moins on mérite un bien, moins on l'ose espérer.
 Nos vœux sur des discours ont peine à s'assurer;
 On soupçonne aisément un sort tout plein de gloire,
 Et l'on veut en jouir avant que de le croire.

Μετάφρασις τοῦ ἔτους 1815.

Ὅσον ὀλιγώτερόν τις ἀξιοῦται τι καλόν,
 Τόσον βλέπεις τὸν τοιοῦτον ὡς τὰς ἐλπίδας του δειλόν.
 Διὰ τοῦτο αἱ εὐχαί μας εἰς ὑπόσχασιν φιλὴν
 Δὲν εὐρίσκουσιν εὐκόλως βεβαιότητα πολλήν.
 Κα' εἰς τὴν λαμπροτάτην τύχην νὰ πιστεύσῃ δὲν ἔμπορεῖ.
 Ὅθεν πρὶν νὰ δώσῃ πίστιν θέλεις καὶ νὰ τὴν χαρῇ.

Εἶσθε πολλὸν, παρὰ πολλὸν, καὶ σὰς ζητῶ συγ' νόμην
 Νὰ μὴ πιστεύσω τίποτε, ἔαν διὰ πραγμάτων
 Τὴν φλόγα τῶν βαθέων μου δὲν σδύσετε τραυμάτων.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Καλὲ, τί ἔρωσ τύραννος αὐτὸς ὁ ἰδικός σας!
 Πῶς ἄλλοκότως καθιστᾷ τὰς φρένας μου ὀργώσας,
 Καὶ ποῖαν ἐπὶ τῆς ψυχῆς λαμβάνει ἐξουσίαν
 Ἄμεσον, ἀναπόδραστον, ὀλέθριον τελείαν!
 Τὸ ὅ,τι θέλει, θέλει· πῶς; Κ' εὐθύς ἰδοὺ κ' οἱ βρόχοι;
 Καὶ οὔτε ν' ἀνασάνω κἂν καίρῳ μὲ δίδει; Ὅχι;
 ὦ! εἶναι ὅμως ἄτοπον εὐθύς κάνεις νὰ θέλῃ
 Τὰ τῶν ἐλπίδων πράγματα, τὰ τῶν πραγμάτων τέλη·
 Νὰ καταχρᾶται οὕτω πῶς βιάζων τὴν ὁποίαν
 Βλέπει νὰ ἔχουν πρὸς αὐτὸν φοικτὴν ἀδυναμίαν!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἄλλ' ἂν τὴν κλίσιν τὴν αὐτὴν αἰσθάνεσαι νὰ ἔχῃς,
 Πῶς ἄμεσον ἀπόδειξιν λοιπὸν δὲν μὲ παρέχεις;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Πλὴν πῶς εἰς ὅ,τι μὲ ζητεῖς θέλεις νὰ συναινέσω,
 Ἄναποφεύκτως μέλλουσα εἰς τὸν Θεὸν νὰ παίσω,
 Σὺ ὅστις τόσον μάλιστα συχρὰ τὸν ἀναφέρεις;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ἄν μόνον ὡς ἐμπόδιον τὸ τοῦ Θεοῦ μὲ φέρεις,
 ὦ! δι' αὐτὸ μὴ θλίβεσαι· ἐγὼ σὲ ἀπαλλάττω.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ξεύρω κ' ἐγώ! μᾶς παριστοῦν κολάσεις ἄνω, κάτω...

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Χά! χά! γελοῖα φόβητρα καὶ νήπιοι προλήψεις!

Τώρα ἔγω νὰ σὲ εἰπῶ καὶ νὰ τὰ ἐξαλείψῃς,
 Ἄν ταῦτα τὴν καρδίαν σου πραγματικῶς δεσμεύουν.
 Τινὰς τῶν ἀπολαύσεων ναὶ μὲν ἀπαγορεύουν,
 Ὡς πταίσματ' ἀσυγχώρητα, ῥητῶς οἱ θεῖοι νόμοι,
 Πλὴν γίνονται συμβιβασμοὶ καὶ μὲ αὐτοὺς ἀκόμη.
 Ἰδοὺ· κατὰ τὰς χρεῖας τοῦ καθεὶς τὰς διαφοροῦς,
 Τοῦ συνειδότος δύναται νὰ ἀθετῇ τοὺς ὅρους,
 Ὅποτε μὲ τὸ ὅσιον τῆς προαιρέσεώς του
 Ἀγνίζει τὸ ἀνόσιον τοῦ ἀμαρτήματός του.
 Αὐτὴ εἶναι ἡ μέθοδος. Πολλὰ θὰ σὲ διδάξω
 Ὡσὰν αὐτὰ ἀπόκρυφα, ἀλλ' ἄφες με νὰ πράξω,
 Κ' ἔγω ἄς ἀπολογηθῶ. Τόσον δειλὴ μὲν εἶσαι·
 Ἐγὼ τὴν ἀμαρτίαν σου ἄς ἔχω, ἂν φοβῇσαι.

Ἡ Καλλιόπη βήχει δυνατώτερα.

Ἐχεις καὶ βήχα, φῶς μου.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ναί, φρικτόν.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Δὲν δοκιμάζεις

Ὀλίγην μου γλυκὴ ῥίζαν, ἃς δὲν ἀηδιάζεις;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Εὐχαριστῶ· ἐφώλευσε τὸ κρύωμα ἐντός μου,
 Καὶ ὅλαι αἱ γλυκὴ ῥίζαι δὲν ὠφελοῦν τοῦ κόσμου.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Αὐτὸ εἶναι δυσάρεστον.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

ὦ! δὲν ἠξεύρεις πόσον!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Λοιπὸν, τὰ νομιζόμενα μὴ σὲ τρομάζουν τόσον,

Ἄφοῦ θὰ μείν᾽ ἡ σχέσις μας αἰέποτε κρυφία.
Μόνον ὅποτε κηρυχθῇ βλάπτει ἡ ἁμαρτία.
Τὸ πᾶν εἶναι τὸ σκάνδαλον, τὰ δ' ἄλλα ὅλα πλάνη.
Δὲν ἁμαρτάνει τίς ἐὰν κρυφίως ἁμαρτάνῃ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄφοῦ καὶ πάλιν ἐβηξε καὶ ἐπέκρουσε τὴν τράπεζαν.

Λοιπὸν, καθὼς παρατηρῶ, πρέπει ν' ἀποφασίσω
Τὴν πᾶσαν πλεον εὐνοίαν νὰ σὲ παραχωρήσω,
Ἄφοῦ ἀλλέως νὰ πεισθῇς εἶναι τῶν ἀδυνάτων,
Καὶ οὐτ' ἐξιλεόνεσαι εἰμὴ διὰ πραγμάτων.
Τωόντ' εἶναι δυσάρεστον ἕως αὐτοῦ νὰ φθάσω. —
Τί εὐτυχεῖς θὰ ἤμεθα ἂν σὺ δὲν κατεχρᾶσο!
Ἄλλ' εἶσαι τόσον δύσπιστος καὶ τόσον κατεπείγων!
Τῶν λόγων ἡ βεβαίωσις σὲ φαίνεται ὀλίγον.
Ζητεῖς καὶ μαρτυρίας μου ἀξιοχρεωτέρας. —
Ἔστω λοιπὸν, ὁ πόθος σου ἄς λάβῃ πλήρης πέρας,
Καὶ ἂν προστρίβῃ ὄνειδος κἀνὲν ἢ πλήρωσίς του,
Δεικνύουσα τὸν ἴδιον.
Ἰδοὺ ὁ ἀναγκάζων με ἐκ τῆς ἐπιμονῆς του,
Ἄς ἔχῃ τὸ ἁμάρτημα αὐτός.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

ὦ! μὴ σε μέλῃ·

Ἐγὼ τὸ ἀναδέχομαι· ὦ! ναὶ, κἀνείς δὲν θέλει...

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ὅλίγον, σὲ παρακαλῶ, ἄνοιξ' ἐκεῖ τὴν θύραν,
Κ' ἰδὲ μὴν εἶν' ὁ ἄνδρας μου.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ναὶ, εἶδες! μ' ἐξεπῆραν

Αἱ προφυλάξεις δι' αὐτόν. Ἐδῶ 'που ὁμιλοῦμεν,
 'Ξεύρεις ὅτ' εἶναι ἄνθρωπος νὰ τὸν περιπατοῦμεν
 'Απὸ τὴν μύτην· δηλαδὴ, τὸν ἔκαμα νὰ βλέπῃ
 Τὸ πᾶν, καὶ, ὁ καλότυχος, νὰ μὴ πιστεύῃ λέπει.
 'Ἡσύχασε, ἡσύχασε καὶ 'ξεύρω νὰ τὸν παίξω.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

'Ας ᾔναι· παρατήρησε μίαν στιγμὴν ἀπ' ἔξω.

Σκηνὴ 7'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ἐξερχόμενος ὑποθὲν τῆς τραπέζης.

'Α! τὸν ἄχρεϊον ἄνθρωπον! τῶνόντι εἶναι φρίκη.
 Εἶδες τὸν ἀποτρόπαιον!

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Πῶς, τσελεπῇ Λεμβίκη!

Εὐθὺς εὐθὺς ἐξέρχεσθε; ἀκόμη δὰ, σταθῆτε
 Νὰ πληρωθοῦν τὰ πράγματα καὶ νὰ βεβαιωθῆτε.
 Μὴ δίδετε τὴν πίστιν σας εἰς μόνας εἰκασίας·
 Προσμεῖνέτε νὰ λάβετε σωστὰς πληροφορίας.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τοιοῦτον τέρας, μὰ τὸ ναὶ, ἡ κόλασις δὲν ἔχει!

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Τοιοῦτον τέρας! ὄχι δὰ, ἡ γλῶσσά σας προτρέχει.
 'Αφίστατε προτῆτερα τὸ τέλος νὰ ἰδῆτε,
 Μήπως καταδικάσετε κ' ἔπειτα λανθασθῆτε.

'Ἡ Καλλιόπη κρύπτει τὸν Λεμβίκην ὀπισθὲν τῆς.

Σκηνή Ζ'.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, μὴ βλέπων τὸν Λεμβικὴν.

Τὰ πάντα συνωμότησαν πρὸς τέρψιν μου τελείαν.

Εἰς τὰ ἐγγύς δωμάτια δὲν ἄφησα γωνίαν.

Κάνεις δὲν εἶναι πουθενᾶ, ἀλλ' ἐνθους ἡ ψυχὴ μου...

Καθ' ἣν στιγμήν ὁ Ταρτούφος γύνεται με ἀνοιχτά· ἀγκάλας πρὸς τὴν Καλλι-
πην, αὕτη ἀποσύρεται, καὶ ὁ Ταρτούφος βλέπει ἐνώπιόν του τὸν Λεμβικὴν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ἐμποδίζων τὸν Ταρτούφον.

Ἀγάλα. Κάπως ὀλίγωρα μοῦ τρέχεις, ἐραστή μου!

Ὦ! νὰ κουρεύεσαι. Χά! χά! ἡ τύφλα μου ἡ τόση!

Τὸν εἶδες τί ἐβάλθηκε νὰ με καταφορτώσῃ!

Βρέ ἀδελφε, τοῦ Σατανᾶ σὺ μέγας εἶσαι φίλος.

Μὲ καταπλήττει ὁ διπλοῦς ἐπίβουλος σου ζῆλος·

Νυμφεύεσαι τὴν κόρην μου, καὶ, πρὸς τὴν σύζυγόν μου,

Νὰ ρίψῃς εἰς τὸν βόρβορον ζιτεῖς τὸν στέφανόν μου.

ὦραν πολλὴν ἐδίστασα τὰ ὦτά μου τεντόνων.

Ἐπρόσμεινα, ἐπρόσμεινα μήπως ἀλλάξῃς τόνον,

Τὸ πρᾶγμα πλὴν κατήντησε σαφές ὡς ἡ ἡμέρα,

Καὶ οὔτε μὲ χρειάζεται ἡμέρα πληρεστέρα.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, πρὸς τὸν Ταρτούφον.

Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἔκαμνα, ἂν ἦτο κάπως ἄλλως,

Ἀλλ' ὁμως ἡ περίστασις μ' ἐβίωσε μεγάλως.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, πρὸς τὸν Λεμβικὴν.

Κ' ἐπίστευσε...;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τί ἔκαμε; Νὰ μὴ σὲ 'πῶ κρημνίσου,
Μὲ ὅλην τὴν εὐγένειαν σὲ λέγω ξεκουμπίσου.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Εἶχα σκοπὸν...

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

'Ενόησα· ὀλίγωρα, μάζευέ τα,
Καὶ 'πάγαινε 'ς τὸν κλείδωνα, κ' ἐκεῖ αὐτὰ εἰπέ τα.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Σὺ νὰ 'παγαίνης. Ὅμιλεῖς ἐδῶ ὡς νὰ ὀρίζης.
Αὐτὸς ἀνήκει εἰς ἐμέ ὁ οἶκος, ὡς γνωρίζεις·
Καταλαμβάνεις, κύριε; κ' εἰς μάτην μὲ προσβάλλεις,
Νομίζων ὅτι μὲ αὐτὸ καὶ θὰ μεταβάλλεις.
Εἶναι προφάσεις χαμερπεῖς, καὶ θὰ σὲ ἀποδείξω,
Τὰ δίκαιά μου ἐν πρὸς ἐν ἀποῦ ὑποστηρίξω,
"Ὅτι κακὰ τὰ ἔβαλες μ' ἐμέ τοιοῦτοτρόπως,
Καὶ ὅτι ἐκδικούμενος παιδεύω πολυτράπως
Ἐκεῖνον ὅστις τὸν Θεὸν, σπερμολογῶν, ὕβριζει,
Καὶ νὰ μ' ἐκβάλῃ ἀπ' ἐδῶ τολμᾷ νὰ φοβερίζῃ.

Σκηνὴ Η'.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Τί λέγει; τί δηλοῦν αὐτά;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

"Αφες, κ' εἶμαι νὰ σκάσω.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Πῶς!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Βλέπω πόσον ἔσφαλα· ἔπρατα νὰ περάσω
Εἰς τ' ὄνόμα' του ὅλα μου τὰ κτήμματα.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Καὶ τώρα;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καὶ τώρα... ἐτελείωσε. — Ἀνάθεμα τὴν ὥρα!
Ἀνάθεμα τὸν διάβολον! — Ἐν ἄλλο μὲ ταράττει·
Ἐκεῖνο μὲ ἀνησυχεῖ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Τί πράγμα;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄ! φιλτάτη...

Σὲ λέγω. — Ἄλλ' ἄς ἴδωμεν, χωρὶς καιρὸν νὰ χάνω,
Ἄν κάποιον κιβώτιον ἀκόμη ἦν' ἐπάνω.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

Σκηνή Α'.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ποῦ τρέχεις, ποῦ;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Βρὲ ἀδελφὲ, 'ξεύρω κ' ἐγὼ ποῦ τρέχω;
Μή γὰρ εἰς τὸ κεφάλι μου τὸν νοῦν μου πλέον ἔχω!

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Νομίζω εἶν' ἐπάνγκας ἐν πρώτοις νὰ σκεφθῶμεν
Πῶς ἔχομεν νὰ πράξωμεν, καὶ ποῦ ν' ἀναφερθῶμεν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

'Απ' ὅλα τὸ κιβώτιον μὲ φέρει ἄνω κάτω,
Καὶ φόβους εἰς τὸ πνεῦμά μου ἀναριθμήτους πλάττω.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Τί εἶναι τὸ κιβώτιον αὐτό;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἕνας μου φίλος
Φυγὼν κρυφίως ἀπ' ἐδῶ, — γνωρίζεις, — ὁ Ῥωμῦλος,
Ὡς πρᾶγμα μυστικώτατον μὲ τὸ ἐνεπιστεῦθη,

Ἄφου ἄλλου ν' ἀποταθῇ φαίνεται' ἐδυσκολεύθη.

Ἦσαν, μὲ εἶπεν, ἔγγραφα, ἀφ' ὧν ἐπαπειλεῖτο

Καὶ ἡ περιουσία του καὶ ἡ ζωὴ του.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Φρίττω!

Καὶ πῶς λοιπὸν τὰ ἐδίδες εἰς ἄλλον; τίς ἡ χρεία;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἀμφιβολία μ' ἔτρωγε μὴν ἦτον ἀμαρτία,

Καὶ ἡῦρα τὸν προδότην μου νὰ τὸ διακοινώσω.

Τί θέλεις, μὲ κατέπεισε νὰ τοῦ τὰ παραδώσω,

Εἰπὼν, ὅτι μ' ἐσύμφερεν αὐτός; νὰ τὰ φυλάξῃ,

Ὡστε ἂν τύχῃ ἡ ἀρχὴ τοῦ τόπου νὰ μὲ κράξῃ,

Καὶ μ' ἐρωτήσῃ δι' αὐτὰ, νὰ τ' ἀρνηθῶ μεθ' ὅρκου,

Χωρὶς νὰ τρέχω ψυχικῶς τὸν κίνδυνον ψευδοῦρκου.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Κακὰ σὲ βλέπω, ἀδελφε, κακὰ περιπλεγμένον

Μὲ τὸν παμπόνηρον αὐτὸν καὶ κακοῦ θι ξένον.

Νὰ κάμῃς μίαν πώλησιν ἐπάνω του ἐν τάξει,

Καὶ νὰ τὸν δώσῃς κ' ἔγγραφα τοιαῦτα νὰ φυλάξῃ!

Τί παραχώρησις Θεοῦ! Ἄφου τοιουτοτρόπως

Λοιπὸν ἐκεῖνος σὲ κρατεῖ, ποσῶς δὲν ἦτο τρόπος

Ἀνδρὸς φρονίμου ἴδιος τὸ νὰ τὸν ἐρεθίσῃ;

Ἄλλ' ὥφειλες πρῶτον ἐν μέσον νὰ ζητήσῃς.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Εἶδες τί ὕπουλον ψυχὴν, τί μοχθηρὰν καρδίαν

Ὑπὸ τὴν θρῆσκον ἐκρυπτε σεμνὴν του θεωρίαν!

Νὰ τὸν δεχθῶ, ὁ δυστυχὴς, γυμνὸν καὶ πειναλέον...

Τετέλεσται· εἰς τὸ ἐξῆς; νὰ μὴν ἀκούσω πλέον

“Ὅτι ὑπάρχει ἀρετή· ἐπῆρεν ἡ κατάρρα.

Θὰ βλέπω τὸν ἐνάρετον μ’ ἐπτά λογιῶν τρομάρα.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Αἰ, νά το! νά το! ὁ θυμὸς σὲ παίρνει ἐν τῷ ᾄμα.

Σὲ λέγουν ὑπερβολικόν, ἀλλ’ εἶσαι κατὰ γράμμα.

Δὲν βλέπεις ποία ἡ ὁδὸς ἡ μέση καὶ εὐθεΐα,

Τὰ δύο ἄκρα πάντοτε ζητεῖς τὰ ἐναντία.

Ἐγνώρισες τοῦ φίλου σου ὁ θεῖος ζῆλος ὅλος

“Ὅτ’ ἦτο, παρ’ ἐλπίδα σου, ὑπόκρισις καὶ δόλος·

Εἶδες τὴν πλάνην σου αὐτὴν, κ’ ἰδοὺ λοιπὸν ὀφείλεις

Εἰς ἄλλην τώρα χεῖρονα πλάνην νὰ ἐξοκεῖλῃ!

Νὰ βάλῃς τὰ αἰσθήματα παντὸς ἀνδρὸς τιμίου

“Ομοῦ μὲ τὰ ἐνδόμυχα ἐνὸς ἀλιτηρίου!

Διότι ἓνας ὑπουργὸς εὐρέθη νὰ τολμήσῃ

Μὲ μορφασμούς του σοβαροῦς νὰ σὲ ἐξαπατήσῃ,

Ἐξάγεις ὅτι φέρεται πᾶς ἄνθρωπος ὁμοίως,

Καὶ οὐδ’ ὑπάρχουν εὐσεβεῖς ἀληθινοὶ τελείως!

Ἄς τὸ φρονοῦν οἱ ἄθρησκοι, τὰ τέκνα τῆς ἀπάτης. —

Πίστευε εἰς τὴν ἀρετὴν, ὅχ’ εἰς τὸ πρόσχημά της.

Εὐθύς εἰς ἓνα ἕκαστον τὸ σέβας σου μὴ δίδεις,

Ἀλλὰ καὶ δίδων πρόσεχε τὸ μέτρον μὴ παρίδῃς.

Ἵποκριτὴν, εἰ δυνατόν, ποτέ σου μὴ τιμήσῃς,

Πλὴν κ’ ἓνα ὄντως εὐσεβῆ φυλάξου μὴ ὑβρίσῃς.

Ἄν μάλιστα ἐπρόκειτο ἐν ἄκρον νὰ προκρίνης,

Ὡ! μᾶλλον τὸν ὑποκριτὴν τίμα, καὶ μὴ ἐκκλίνῃς.

Σκηνή Β'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΑΛΕΚΟΣ.

ΑΛΕΚΟΣ.

Τί ἤκουσα, πατέρα μου! ὅτι σᾶς φοβερίζει
 Ἕνας ἀγνώμων ἄνθρωπος, ὅστις οὐδὲν λογίζει
 Τὰς τόσας καλωσύνας σας, καὶ ὅτι αἰφνιδίως
 Εἰς ὅπλα ἐναντίον σας τὰς τρέπει, ὁ ἄχρεϊτος;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Παιδί μου, εἶναι ἀληθές, καὶ εἴμ' ἔως θανάτου.

ΑΛΕΚΟΣ.

Ἀφίσετέ με σύρριζα πατέρα μου, τ' αὐτιά του
 Νὰ τοῦ τὰ κόψω καὶ τὰ δυό. Ἄ! δὲν θὰ τὸν ἀφίσω.
 Ἐγὼ, τὸν αὐθαδέστατον, θὰ σᾶς τὸν σωφρονίσω.
 Αὐτὸν τὸν πρέπει σκότωμα.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἄλλ' ὁμιλεῖς ὡς νέος.

Τὰ πράγματα δὲν γίνονται καθὼς φρονεῖς βιαίως.
 Τὰς τόσον καταστρεπτικὰς μετρίασε ὁρμάς σου.
 Ζῶμεν ὑπὸ κυβέρνησιν καὶ εἰς καιροῦς, στοχάσου,
 Καθ' οὓς δὲν κάμνουν τίποτε τὴν βίαν ὅσοι θέλουν.

Σκηνή Γ'.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ,
 ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΕΛΕΓΚΩ, ΑΛΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Τί τρέχει; τί μυστήρια φρικτὰ μὲ ἀναγγέλλουν;

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἔλα ν' ἀκούσης πράγματα· τέλος ἐδεσθαιώθην.
 Διὰ τὰς καλωσύνας μου ὥραϊα ἐπληρώθην. —
 Εὐρίσκω ἓνα ἄνθρωπον πτωχὸν καὶ ἄγνωστόν μου·
 Τὸν βάλλω εἰς τὸν οἶκόν μου, τὸν κάμνω ἀδελφόν μου,
 Παντοίως τὸν εὐεργετῶ, τὸν θάλλω, τὸν συντρέχω,
 Τὸν δίδω καὶ τὴν κόρην μου καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔχω·
 Καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν, ὁ ἄτιμος, ὁ σκύλος,
 Τῆς γυναικὸς μου τρυφερὸς ζητεῖ νὰ γίνῃ φίλος.
 Δὲν ἀρκεῖ τόσον, ἀλλ' ἰδοὺ τολμᾷ νὰ προχωρήσῃ
 Τῆς ιδιοκτησίας μου αὐτῆς νὰ μὲ στερήσῃ.
 Πᾶν ὅ,τι τὸν ἀπένειμε μωρὰ μου καλωσύνη
 Εἰς ὄπλον ἐναντίον μου ζητεῖ νὰ κατευθύνῃ.
 Γυμνὸν ἀπὸ τὸν οἶκόν μου αὐτὸς νὰ μὲ ἐξώσῃ,
 Ἐνῶ ἐγὼ ἐντὸς αὐτοῦ γυμνὸν τὸν εἶχα σώσει.

ΔΡΟΣΗ.

Ἄ! τὸν καυμένον!

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Πά! πά! πά! δὲν θὰ πεισθῶ ποτέ μου,
 Ὅτι αὐτὰ ὅπου μὲ λές εἶν' ἀληθῆ, υἱέ μου.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τί!

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Πάντοτε οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀγαθοὶ φθονοῦνται.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Κ' οἱ λόγοι σου, μητέρα μου, αὐτοὶ πῶς ἐξηγοῦνται;

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Πῶς βλέπουν ἐξανάστροφα 'ς τὸ σπῆτί σου, παιδί μου.

Ἐνωρίζω, καὶ τὸ μῖσός των, καὶ ὅλα των, ψυχὴ μου!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καλά! τί ἔχει πρὸς αὐτὰ τὸ μῖσός των νὰ κάμῃ;

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Ναὶ, ναί· ἐγὼ σὲ βεβαιῶ νὰ μὴ πιστεύσης δράμι.

Πολλαῖς φοραῖς σὲ εἶχα 'πεῖ, μικράκι ὅταν ἦσουν·

Δὲν γίνεται ἐνάρετον ποτὲ νὰ μὴ φθονήσουν.

Παύουν νὰ ζοῦν οἱ φθονεροὶ, ὁ φθόνος ὁμως μένει.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄλλὰ μὲ τὰ σημερινὰ αὐτὰ, εὐλογημένη,

Τί σχέσιν ἔχουν ὅσα λές;

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Θὰ σ' ἔπλασαν χιλίους

Ἀτόπους μύθους.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Αἰ, καλά! εἶδα μὲ τοὺς ἰδίους

Τοὺς ὀφθαλμούς μου.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Τῶν κακῶν ἡ πονηρία ὁμως,

Καὶ μάλιστα τὴν σήμερον, εἶναι, παιδί μου, τρόμος.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Μητέρα, ἔξυρεις πῶς μὲ σκᾶς; Σὲ λέγω μὲ τ' αὐτιά μου

Ἐγνώρισα τὰς φρίκας του, καὶ μὲ τὰ ὅμματά μου.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Αἱ κακαὶ γλῶσσαι πάντοτε τὸ φαρμακάκι χύνουν.

Δὲν εἶναι πρᾶγμα εἰς τὴν γῆν νὰ μὴ τὸ κατακρίνουν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Πλὴν δὲν συνεννοούμεθα, ᾧ τοῦ Θεοῦ γυναῖκα!

Τὸν εἶδα μὲ τὰ 'μάτια μου, κατάλαβε ῥωμαῖκα.
 Τὸν εἶδα· νὰ, — ὁ ἴδιος τὸν εἶδα. Νὰ ζητήσω
 Τρουμπέττα θέλεις, φαίνεται, καὶ νὰ σὲ τὸ σαλπίσω.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Τὰ 'μάτια ἀπατοῦν συχνά· ποτέ του νὰ μὴ κρίνῃ
 'Απ' ὅ,τι βλέπει ἄνθρωπος.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἰδοὺ δικαιοσύνη!

Σκᾶς ἢ δὲν σκᾶς;

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Πάντα ὁ νοῦς κλίν' εἰς τὴν ὑποψίαν.
 Πολλαῖς φοραῖς ἓνα καλὸν τὸ ἐξηγεῖ κακίαν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

"Α! βέβαια ἠθέλησε νὰ μὲ εὐεργετήσῃ,
 Ποθήσας τὴν γυναῖκά μου ὥς εἶχε τὴν ποθήσει,
 'Ορίστε;

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

"Εναν ἄνθρωπον διὰ νὰ κατακρίνῃ,
 Πρέπει κάνεις προτῆτερα, παιδί μου, νὰ προσμείνῃ
 Τὸ πρᾶγμα νὰ βεβαιωθῇ καλὰ.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Εὐχαριστῶ σας.

Τὸ πρᾶγμα νὰ βεβαιωθῇ ὡς ποῦ, παρακαλῶ σας;...*

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Τέλος, ἐγὼ τὸν ἄνθρωπον τί εἶναι τὸν γνωρίζω,
 Καὶ διὰ τὴν ἀγίαν του ψυχὴν τὸν μακαρίζω.

* Hé! diantre! le moyen de m'en assurer mieux?
 Je devais donc, ma mère, attendre qu'à mes yeux
 Il eût... Vous me feriez dire quelque sottise.

Μ' αὐτὰ ποῦ τώρα ἔβγαλαν ἐμένα δὲν θὰ πείσουν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Δὲν 'ξεύρω τί θὰ σ' ἔλεγα, ἂν μήτηρ μου δὲν ἦσουν.
Τόσον αὐτοὶ οἱ λόγοι σου, οἱ κοῦφοι, μὲ συγχίζουν.

ΔΡΟΣΗ, πρὸς τὸν Λεμβίκην.

Ἰδῆτε τὰ ἀνθρώπινα ὡς τόσον πῶς γυρίζουν!

Ἡμᾶς δὲν ἐπιστεύετε, σᾶς τώρα δὲν πιστεύουν.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Μὴ χάνωμεν τὴν ὥραν μας, αὐτὰ δὲν χρησιμεύουν.

Ἀνάγκη μέτρη σύντονα νὰ λάβωμεν, πρὶν δράξῃ

Ὁ ἀλιτήριος καιρὸν καὶ πειραθῇ νὰ πράξῃ

Πᾶν ὅ,τι μᾶς ἠπειλήσε.

ΑΛΕΚΟΣ.

Λέγεις ἐκεῖ νὰ φθάσῃ;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Πλὴν δὲν πιστεύω οὔτ' ἐγὼ, ὁ κόσμος νὰ χαλάσῃ,

Ὅτ' εἰς τὰ δικαστήρια θὰ κατορθώσῃ καί τι.

[Πῶς! ἡ ἀχαριστία τοῦ εἶναι προφανεστάτη.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, πρὸς τὸν Λεμβίκην.

Ἄκουε· ὅλα ἡμπορεῖ νὰ τὰ ἀνακατώσῃ

Αὐτὸς, τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ δια νὰ δικαιώσῃ.

Μ' ἐνδόσιμα μικρότερα ἀπέβη ὀλεθρία

Πολλάκις εἰς τὸν ἄνθρωπον μία ῥαδιουργία·

Ὅχι μὲ ὅσα, ἀδελφε, πηγες νὰ τὸν ὀπλίσης.

Δὲν ἔπρεπε τοῦλάχιστον καὶ νὰ τὸν ἐρεθίσῃς.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ναί, ἔχεις δίκαιον, ἀλλὰ — δὲν ἐκρατήθην πλέον,

Ὅταν τὸν εἶδα ἔξαφνα τοιοῦτον Φαρισαῖον.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Θὰ ἦτον εὐχῆς ἄξιον νὰ συνδιαλλαχθῆτε.

Ἴδὲ νὰ τὸν πολιτευθῆς, νὰ ἔλθῃ.

ΚΑΛΔΙΟΠΗ.

Φαντασθῆτε!

* Ἄν εἶχα, ἡ ταλαίπωρος, ἰδέαν τῶν πραγμάτων,
Θ' ἀπέφευγα τὴν ἀφορμὴν αὐτῶν τῶν συγχισμάτων
Καὶ μᾶλλον...

[ΛΕΜΒΙΚΗΣ, πρὸς τὴν Δροσὴν, ἰδὼν εἰσερχόμενον τὸν Κύρ Καλόγνωμον.

Τί ζητεῖ αὐτός; Ἦέ τον, καιρὸν δὲν ἔχω.

Ἴδου στιγμὴ κατάλληλος κ' εἰς ξένους νὰ προσέχῃ!

Σκηνὴ Δ'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ, ΚΑΛΔΙΟΠΗ,
ΕΛΕΓΚΩ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΔΛΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ, ΚΥΡ
ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ, πρὸς τὴν Δροσὴν, εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου.

Εἰπέ, νὰ ζῇς, τὸν τσελεπῆ, πῶς δι' ὀλίγην ὥρα

Νὰ τὸν λαλήσω ἤθελα.

ΔΡΟΣΗ.

* Ἐχει ἀνθρώπους τώρα,

Καὶ δὲν φρονῶ νὰ ἡμπορῇ.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Τουλόγου σου εἰπέ τον*

Ἦλθα διὰ ὑπόθεσιν ἥγουν παράστησέ τον,

* Ὅπου, καθὼς στοχάζομαι, θὰ τὸν χαροποιήσει...

ΔΡΟΣΗ.

Τὸ ὄνομά σας;

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Τί τὸ θές! τὸν λές, ἂν σ' ἐρωτήσῃ,

Ὁ κύρ Ταρτούφος μ' ἔστειλεν ἐδῶ διὰ καλόν του.

ΔΡΟΣΗ, πρὸς τὸν Λεμβίκην.

Εἶν' ἓνας, ὅστις φαίνεται ἀπὸ τὸν φέρσιμόν του

Νὰ ἔχῃ τι χαροποιὸν νὰ σᾶς εἰπῇ, σταλμένος

Ἀπ' τὸν Ταρτούφον.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, πρὸς τὸν Νίκανδρον.

Τί με λές;

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Δέξου τον, κ' ἐπομένως,

Ἄν ᾔῃ μίᾳ πρότασις εἰρηνικῇ, ἀκούεις

Χωρὶς νὰ δεῖξῃς πάθος τι, καὶ δὲν τὴν ἀποκρούεις.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ, πρὸς τὸν Λεμβίκην.

Σᾶς εἶμαι δούλος, ἄρχοντα μὲ τὸ ἄρχοντικό σας,

Καὶ προκοπὴ νὰ μὴν ἰδῇ ποῦ θέλει τὸ κακό σας.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν Νίκανδρον.

Κάπως καλὰ προοίμια· συμβιβασμὸς μυρίζει.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Ἡ ὑπερεκλαμπρότης της ἴσως δὲν με γνωρίζει.

Ὑπῆρξα δούλος παλαιὸς τοῦ ἄρχοντος πατρός σας.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τί λόγος! — Ὅνομάζεσθε λοιπὸν, παρκαλῶ σας...;

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Εἶμαι ὁ Κύρ Καλόγνωμος ἀπὸ τὸ Κοντοσκάλι.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Μὲ κυριεύει, ἀδελφε, ὅντως χαρὰ μεγάλη. —

Καὶ ἀγαπᾶτε;

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Ἔρχομαι ν' ἀδειάσετε τὸ σπῆτι,
Ἐξ ἀνωτέρας προσταγῆς. Αὐτὸ μὴ σας ἐκπλήττη·
Εἶμαι τῇ; ἐνορίας σας, αὐθέντα, ὁ μουχτάρης,
Κ' ἤλθα νὰ πάρω τὰ κλειδιά.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ποῦα κλειδιά θὰ πάρεις!

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Τοῦ οἴκου σας.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τοῦ οἴκου μου;

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Ὡς ἔξυρετε, ἀνήκει

Ἐς τὸν Κύρ Ταρτοῦφον ἔς τὸ ἐξῆς.

ΔΡΟΣΗ, καθ' ἑαυτήν.

Ἰδῆτε καταδίκη!

ΑΛΕΚΟΣ, πρὸ τὸν Κύρ Καλόγνωμον.

Τί λέγεις! ὄνειρεύεσαι; χαμένα θὰ τὰ ἔχεις.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Μὲ συγχωρεῖς, βεῦζαδὲ, παρακαλῶ μὴ τρέχεις.

Γνωρίζει ὁ πατέρας σας ἂν λέγω παραμύθια·

Ἄν ὁμιλῶ ἔς τὰ ψεύματα ἢ ὁμιλῶ ἔς τ' ἀλήθεια.

Ἄν δὲν τὸ ἔξυρης μάθε το· ἐρώτησέ τον μαῖλλον·

Δὲν ἔγραψεν, ὁ ἄνθρωπος, τὰ σπήτριά του εἰς ἄλλον;

ΑΛΕΚΟΣ.

Ἐπάγαινε ἡλίγωρ' ἀπ' ἐδῶ, κάποιος θὰ σὲ κρημνίσει.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ, πρὸς τὸν Λεμβικὴν.

Ἦ τὸν υἱόν σου, ἄρχοντα, εἰπὲ νὰ σιωπήσῃ,

Ἦ στέλλω ἓνα κραχαγῶ ἀπ' τὰ Πατριαρχεῖα.

Μ' ἐφαίνονταν καλῆτερα νὰ μὴ σὰς γίνη βία.

Εἶσαι μὲ γινῶσιν ἄνθρωπος, καὶ μοναχός σου κρῖνε.

ΔΡΟΣΗ, καθ' ἑαυτήν.

Αὐτός ὁ κύρ Καλόγνωμος κακόγνωμος ποῦ εἶναι!

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Ἐγὼ, ὡς φίλος τῶν καλῶν κατ' ἐξοχὴν ἀνθρώπων,

Ἡθέλησα ν' ἀναδεχθῶ ὅλον αὐτὸν τὸν κόπον,

Καὶ ἄφησα τὴν σκλάβά σας, τὴν Φρόσω μου, 'ς τὸ σπῆτε

Μὲ πόνους, ὅπου τὴν κρατοῦν ἀπὸ προχθές, τὴν τρίτη.

῾Θάρρεψα ὅτι μάλιστα θὰ σᾶς ὑποχρεώσω,

Κ' ἤλθ' ἀπὸ τὰ χειρότερα διὰ νὰ σᾶς λυτρώσω.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Καὶ γίνεται χειρότερον ἀπὸ τὸ νὰ μὲ λέγῃς

Νὰ φύγω ἐκ τοῦ οἴκου μου, ἐκ τῆς καλῆς μου στέγης;

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Σᾶς δίδω, εὐγενέστατε, καιρὸν, νὰ ἡμπορῇτε

Ἀκόμη ἕως αὐριον νὰ 'μπῆτε καὶ νὰ 'βγῇτε·

Αὐτὴν τὴν νύκτα δηλαδὴ νὰ ἔχετε 'δικήν σας,

Καὶ μόλις νὰ φροντίσετε πρὸς μετακόμισίν σας

Αὐριον τὸ πρῶτ', πρῶτ'. Πίνετε τὸν καφέ σας,

Τραβᾶτε τὸ τοιμποῦκί σας, καὶ μὲ τὸν σε.λε.λέ σας

Κάμνετε γχιότσι.*

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ἰδιαίτερος πρὸς τὸν Νικανδρον.

Μ' ἔρχεται μέσα 'ς τὰ δύο του μάτις

Νὰ καταφέρω μιὰ γρονθιὰ, κ' ἄς μ' ἔκαμναν κομμάτια!

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ἰδιαίτερος πρὸς τὸν Λεμβίκην.

Ἄφες· ἄς μὴ χαλάσωμεν τίποτε.

* Μὲ τὸν σε.λε.λέ σας, ἦτοι μὲ τὴν ἀνεσίνας. Κάμνω γχιότσι, μετακίνομαι.

ΑΛΕΚΟΣ.

Πῶς μὲ τρώγεις.

Τὸ χέρι μου! Ὁ προπετής, εἶδες ἐκεῖ τί λόγους!

ΔΡΟΣΗ.

Μὲ τέτοιαις, κύρ Καλόγνωμε, πλάταις ἡγεραῖς ποῦ ἔχεις,
 Ξεύρεις τί συλλογίζομαι; ἀθάνατα θ' ἀντέχεις
 Εἰς κάμπους καλαῖς ῥαβδισαῖς.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Κόπρασσε, ἂν ὀρίζης.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, πρὸς τὸν Κύρ Καλόγνωμον.

Ἄς παύσουν τώρα ὅλ' αὐτά· πολὺ καλὰ γνωρίζεις,
 Ὅτι δὲν εἴμεθ' ἄνθρωποι διὰ τοιαύτας πράξεις.
 Πάγαινε, καὶ θὰ κάμωμεν ὥς ἀπαιτεῖ ἡ τάξις.

ΚΥΡ ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ.

Ἄ! εἶδες; ἡγὰρ ἔς τὸ στόμα σου! τώρα καλὰ τὸ εἶπες.
 Τὰ λόγια τὰ ἀνάρμοστα δὲν φέρουν, παρὰ λύπαις.—
 Λοιπὸν, καλὸν ξημέρωμα, καὶ ὕπνον ὅσον τὸ μέλι.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἄμποτε μὴ ἔξημερωθῇς, κ' ἐκεῖνος ποῦ σὲ στέλλει.

Σκηνὴ Ε'.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΤΑΝΙΩ, ΚΑΛΔΙΟΥΠΗ,
 ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΕΛΕΓΚΩ, ΑΛΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ,

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Λέγε λοιπὸν, μητέρα μου. Τὸν εἶδες τὸν προδότην;
 Ἡ ἐπιμένεις μ' ὅλ' αὐτὰ ἔς τὴν γνώμην σου τὴν πρώτην;

Ἐκ τούτου πλέον μόνη σου καὶ διὰ τ' ἄλλα κρίνε.
Πῶς;

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΑΤΑΝΙΩ.

Μνήσθητί μου, Κύριε, αὐτός ὁ κόσμος τ' εἶναι!

ΔΡΟΣΗ, πρὸς τὸν Λεμβίκην.

Δὲν πρέπει νὰ τὸν μέμφεσθε καὶ νὰ παραπονηθῆτε·
Πράττει καθὼς ἐδίδασκεν. Αὐτὸν, ἂν ἐνθυμῆσθε,
Ἀγάπη τὸν κατέφλεγε θερμὴ πρὸς τὸν πλησίον.
Ἔλεγεν ὅτι γίνονται παραίτια μυρίων
Σκανδάλων εἰς τὸν ἄνθρωπον τὰ πλούτη, τὰ ἄχρεϊα·
Ὅθεν τὸν παρεκίνησεν ἀπλὴ φιλανθρωπία
Νὰ τ' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ σᾶς, κ' ἰδοὺ σᾶς ἀναγγέλλει
Ὅτ' ἴσα ἔς τὸν παράδεισον τώρα λοιπὸν σᾶς στέλλει.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Σιώπαινε· τὰς ὥρας σὺ ὅλας τὰς ἔχεις ἓνα.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, πρὸς τὸν Λεμβίκην.

ὦ! ἔλα, δρόμον, ἀδελφέ, νὰ εὕρωμεν κἀνένα.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Τὰ ἄθλα νὰ θεατρισθοῦν αὐτοῦ τοῦ ἀχαρίστου,
Καὶ προφανῶς ν' ἀποδειχθῇ ἐκ τῆς διαγωγῆς του,
Ὅτ' εἶναι δυσωδέστερος ἀνεωγμένου τάφου,
Ἐγὼ νομίζω ἢ ἰσχύς θὰ πέσει τοῦ ἐγγράφου.

Σκηνὴ ζ'.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ
ΚΑΛΛΙΟΠΗ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΕΛΕΓΚΩ, ΑΔΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Μὲ ἄκραν λύπην, κύριε, παρίσταμαι ἐμπρὸς σας,
Πλὴν μὲ βιάζει εἰς αὐτὸ ὁ μέγας κίνδυνός σας.
Εἰς φίλος μου στενωτάτος, ὅστις γνωρίζει ποίαν
Ἐχω νὰ διαφέρομαι ὑπὲρ ὑμῶν αἰτίαν,
Τοὺς ὅρους τῆς πολιτικῆς ἔχεμυθίας λύων,
Καὶ ὄντως πίστιν εἰς ἐμὲ πολλὴν ἀποδεικνύων,
Κρυφίως μὲ εἰδοποιεῖ, ὅτι εἰς τὸ παλάτι
Ἐστάλη ἐναντίον σας ἔγκλησις βαρυτάτη.
Ἐκεῖνος ὁ ἐπίβουλος, ὁ κατὰ δυστυχίαν
Λαβὼν ἐντὸς τοῦ οἴκου σας τὴν τόσῃ ἐξουσίαν,
Ἐπῆγε καὶ κατέθεσε, μὲ ἄλλα δίκαιά του,
Λιθώτιόν τι μ' ἔγγραφα ἐνὸς ἐπκναστάτου,
Ἰπῶν, ὅτι τὸ εἶχετε πλησίον σας κρυμμένον,
Τοῦ ὑπηκόου τοῦ πιστοῦ τὰ χρεὴ παραβαίνων.
Λεπτομερῶς δὲν ἔμαθα, ἀλλ' ὁμως διεδόθη
Ὅτι καὶ σὰς παρέστησεν ὡς ὑποπτον, κ' ἐδόθη
Ἡ ἔντονος διαταγὴ εὐθὺς νὰ προσκληθῆτε,
Συνωδευμένος ὑπ' αὐτοῦ, διὰ ν' ἀνακριθῆτε.
Ὅπου ἂν ᾖται ἢ φανοῦν.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἴδὲ τὸ σχέδιόν του!

Διὰ νὰ τύχ' ὑποδοχῆς τῶν ἀπαιτήσεών του,

Τί μέσον, παρατήρησε, μετέρχεται ἀχρεῖον!

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Ὁ ἄνθρωπος, σέ βεβαιῶ, εἶναι κακὸν θηρίον!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

Μὴ χάνετε τὴν ὥρην σας, κ' ἡ θύρα θὰ κτυπήσει.

Εἶν' ἐν ἀπὸ τὰ πλοῖά μας ἕτοιμον νὰ κινήσῃ.

Ὡμίλησα τὸν πλοίαρχον, καὶ ἄλλα μὴ σκεφθῆτε,

Εἰμὴ εὐθὺς νὰ φύγετε, καὶ οὕτω θὰ σωθῆτε.

Λάβετε μίαν μου γραφὴν· φθάνων εἰς Μασσαλίαν,

Αὐτὴν παρουσιάζετε διὰ χρημάτων χρεῖαν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Γιέ μου, σέ εὐχαριστῶ· ἀλλ' ἔπρεπε, παιδί μου,

Παιδί μου! ἄλλοι ἐνταυτῷ νὰ ᾔσαν οἱ καιροί μου,

Ὡς τε κ' ἐγὼ νὰ δυνηθῶ νὰ ἀποδείξω πόσον

Αὐτὴν τὴν γενναιότητα, δι' ἧς ὑψοῦται τόσον,

Ἀπὸ καρδίας ἐκτιμῶ, καὶ πόσον εἰμ' εὐγνώμων.

Ἀναχωρῶ λοιπόν. — Εἰς σὰς συστήνω...

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Δρόμον, δρόμον!

Ἡμεῖς, ἡμεῖς φροντίζομεν· ἡσύχει.

Σκηνὴ Ζ'.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, Εἰς ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΓΥΓΗΛΗΣ ΠΥΛΗΣ,
ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ,
ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ΑΛΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, συλλαβάνων τὸν Λεμβίκην.

Συγχωρεῖτε·

Παρά πολὺ βιάζεσθε· ποῦ; ποῦ θὰ μοῦ κρυφθῆτε;
 Σᾶς ἐτοιμάζουν ἄσυχον εἰς ἄλλην ἐνορίαν·
 Μίαν ωραίαν φυλακὴν εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Προδότῃ! ἔμενεν αὐτὴ ἡ μοχθηρία πλέον,
 Ἴδού τὴν πράττετε καὶ αὐτὴν· μὲ σβύνετε τελευταῖον.
 Εὖγε, ἀχαρακτήριστε! Εἰς πλήρωμα τῆς τῶστος
 Ἐπιβουλῆς σου, ὠφείλες ὥς καὶ νὰ μὲ προδώσῃς!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Γνώρισε, εἰς τὰς ὕβρεις σου καὶ οὔτε χαλεπαίνω.
 Τὸ πᾶν διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ ἀγάπην ὑπομένω.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Τί ἄνθρωπος μακρόθυμος! Εἶσαι πράοτης ὁλος.

ΑΛΕΚΟΣ.

Πῶς τὸν Θεόν, ὁ μιὰρθς, ἐμπαιζει ἀσυστόλως!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Λέγετε ὅ,τι θέλετε· τὸ χρέος μου φροντίζω
 Νὰ ἐκπληρώσω, κύριοι, καὶ ἄλλο δὲν γνωρίζω.

ΕΛΕΓΚΩ.

Ὁραῖον χρέος, μὰ τὸ ναί! λαμπρὰ ὑπηρεσία!
 Ἐντιμοτάτη!

Καθ' ἑαυτήν.

Κάθαρμα!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Γνωρίσετε, κυρία,
 Εἶναι λαμπρὰ καὶ ἐνδοξος, καθὼ προσερχομένη
 Ἐκ τῆς ἀρχῆς, ἥτις ἐδῶ μὲ στέλλει φωτισμένη.

ΔΕΜΒΙΚΗΣ.

Ἀχάριστ', ἐλθσμόνησες ὅτι, εὐσπλαγχνισθεῖς σε,
Ἀπὸ τὸν δρόμον σ' ἔσωσα· αἶ; δὲν τὸ ἐνθυμεῖσαι!

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ὅτι μὲ εὐηργέτησες δὲν τὸ παραγνωρίζω,
Διὰ τὸν βασιλέα μου πρὸ πάντων πλὴν φροντίζω.
Εἶναι ἐν χρέος ἱερὸν, μία εὐγνωμοσύνη,
Ἦτις εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν πᾶσαν ἄλλην σβύνει,
Κ' εἰς ἣν θὰ ἐθυσίαζα, ἂν ἤθελαν οἱ νόμοι,
Καὶ φίλον μου, καὶ ἀδελφόν, καὶ ἑμαυτὸν ἀκόμη.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Φρικτὸς ἀπατεῶν!

ΔΡΟΣΗ.

Ἴδὲ τὰς χεῖράς του πῶς νίπτει.
Μὲ τί μανθῦαν ἱερὸν τὰ ἔλκη του καλύπτει!

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Ἄλλ' ἂν ἡ ἀφοσίωσις αὐτῇ σου ἦτο τόση, —
Σὺ ἦσουν εἰς τὰ πράγματα καὶ πρότερον ἐν γνώσει·
Πῶς δὲν ἐπήγαινες λοιπὸν τὸν ζῆλόν σου νὰ δείξης
Ἐκτοτε, οὐτ' ἐσκέπτεσο τὸ στόμα σου ν' ἀνοίξης;
Ἄλλ' ὅταν σὲ συνέλαβε, καλότυχς, ἐμπρὸς του
Νὰ τὸν ἐπιβουλεύεσαι ἐπὶ τῆς γυναικὸς του,
Καὶ πάραυτα τὸν οἶκόν του σὲ εἶπε νὰ κενώσης,
Τότε σὲ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν νὰ τρέξης νὰ προδώσης!
Δὲν σὲ τὸ λέγω ἐννοῶν νὰ στρέψης τὰ ὅποια
Ἐπῆγε καὶ σ' ἐχάρισεν· εἶν' ἄλλη θεωρία.
Ἐὰν πλὴν ἐβουλεύεσο νὰ τὸν καταμηνύσης,
Πῶς ἔστερξης τὸ δῶρόν του αὐτὸ νὰ τὸ κρατήσης;

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ, πρὸς τὸν μεταφραστὴν τῆς Πύλης.

Νὰ ζήσης! μ' ἐξεκούφαναν· θὰ μὲ ὑποχρεώσεις,
Τὸ πρόσταγμα σου ἐκπληρῶν, γὰ μὲ ἀπολυτρώσης.

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ.

Πολὺ τφόντι ἤργησα· αὐτὸ καὶ συλλογοῦμαι.
Ἄλλ' ἀπὸ σέ τὸν ἴδιον ἐγκαίρως προσκαλοῦμαι.
Λοιπὸν, αὐτὸ τὸ πρόσταγμα διὰ νὰ ἐκπληρῶσω,
Τὴν φυλακὴν κατάλυμα κόπιασε νὰ σέ δώσω.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Ποῖον! ἐμέ;

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ.

Σέ.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ.

Διατί ἐμὲ θὰ φυλακίσεις;

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ.

Περὶ αὐτοῦ δὲν χρεωστῶ εἰς σέ τὰς ἀποκρίσεις.

Πρὸς τὸν Λεμβίκην.

Ἀπαλλαχθῆτε, κύριε, πάσης ἀνησυχίας.
Ζῶμεν ὑπὸ κυρίαρχον ἐχθρὸν τῆς ἀδικίας·
Μονάρχην πατρικώτατον, περιεστοιχισμένον
Ὑπὸ ἀγρύπνων ὑπουργῶν, νόων πεφωτισμένων,
Φερόντων εἰς τὰ πράγματα τὴν εὐθυτέραν κρίσιν,
Καὶ ἐκπληρούντων εὐκλεῶς τὴν τοῦ αἰῶνος κλῆσιν.
Ἐνόμισεν ὁ κύριος αὐτὸς ὅτ' ἦσαν ἄλλοι
Καιροὶ, καθ' οὓς ἡδύνατο ψευδῶς νὰ διαβάλλῃ,
Πρὸς χάριν μιᾶς ἔχθρας του, ἐνὸς συμφέροντός του.
Ἄλλ' ὅμως ἐνεθάτευσεν εὐθὺς εἰς τὰ ἐντός του
Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ὑπουργοῦ, ὁ ὀφθαλμὸς ἐκεῖνος,

Ὁ μόλις μὲν ὑψούμενος, ἀλλ' ἐκ μιᾶς ἀκτῖνος
 Περὶ ληψίν σου ἀκριβῆ δύναμενος νὰ λάβῃ.
 Οὕτ' ἤργησεν ὁ ὑπουργὸς νὰ σοῦ τὸν καταλάβῃ,
 Ὅτ' ἦτον εἰς ἀπατεῶν ἐκ τῶν περιβοήτων,
 Ὁ ἥρωε ἀνδραγαθῶν πολλῶν ἀσυνειδήτων,
 Ὅστις ἀλλάζας ὄνομα, ὡς ἐπληροφωρήθη,
 Ἐκρύβη μὲν καιρὸν πολὺν, πλὴν δὲν ἐλθμονήθη.
 Τὴν δίκην τῶν πταισμάτων του ἐπέπρωτο νὰ δώσῃ,
 Καὶ ἐπροδύθῃ μόνος του ἐλθὼν νὰ σᾶς προδώσῃ.
 Ὁ ὑπουργὸς τὸν ἤκουσε, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην
 Νὰ ἀποδείξῃ πρὸς αὐτὸν κακὴν ὅτ' εἶχε πίστιν.
 Ἀφοῦ δ' ἐνόησε σχεδὸν πόσῃ ἀχαριστίας
 Ὑπῆρχεν ἔνοχος πρὸς σᾶς, χάριν αἰσχροκερδείας,
 Μ' ἐκάλεσε καὶ μ' ἔβαλεν ὑπὸ τὰ νεύματά του,
 Διὰ νὰ μάθῃ κ' ἕως ποῦ φθάν' ἡ ἀναίδειά του.
 Καὶ τότε, εἰς τὸν φύλακα, ὅστις προσμένει κάτω,
 Νὰ δώσω ἀνθ' ὑμῶν αὐτόν. Τοῦτο λοιπὸν καὶ πράττω.
 Λάβετε τώρα, κύριε, αὐτὰ τὰ ἐγγραφέα σας,
 Δι' ὧν τὸν ἀπενέμετε δῶρον τὰ κτήματά σας.
 Ἡ πρᾶξις μένει ἄκυρος, ἀφοῦ ἐφανερώθῃ,
 Ὅτι εἰς φίλον ἄφιλον τὸ δῶρόν σας ἐδόθη.
 Ἐκεῖνο δὲ τὸ παταῖσμά σας, τὸ ἐκ τῇ; αἰφνιδίου
 Φυγῆς ἐνὸς τῶν φίλων σας, ὅντως ἐγκληματίου,
 Μακροθυμῶν ὁ βασιλεὺς διὰ τὰς πρὸς τὸν θρόνον
 Πιστὰς ὑπηρεσίας σας πρό τινων ἤδη χρόνων,
 Κ' εἰς ταύτην τὴν περίστασιν θέλων νὰ γίνῃ δῆλον
 Ὅτι αἰεί ποτ' ἐκτιμᾷ τὸν ἐγνωσμένον ζῆλον
 Ὡν ἀγαθῶν ὑπηρετῶν τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ του,

Ἐπεικῶς σᾶς συγχωρεῖ διὰ τοῦ ὑπουργοῦ του.

ΔΡΟΣΗ.

Ἄς ἔχη δοῦσαν ὁ Θεός!

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ.

Ἡβοῦ! πῶς ἀνασαιίνω!

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Τί ἔκβασις χαρμόσυνος!

ΕΛΕΓΚΩ.

Ἐκθαμβος ἔτι μένω.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ, πρὸς τὸν Ταρτούφον, τὸν ὁποῖον ἀπάγει ἐκ τῆς
χειρὸς ὁ Μεταφραστὴς.

Τὰ βλέπεις τώρα μιὰρὲ, προδότῃ!...

Σκηνὴ Ἡ'.

ΚΟΚΚΩΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΙΩ, ΛΕΜΒΙΚΗΣ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ,
ΕΛΕΓΚΩ, ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ΑΛΕΚΟΣ, ΔΡΟΣΗ.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ.

Μὴ θελήσεις

Νὰ καταβῇς εἰς ταπεινάς τοιαύτας ἐκδικήσεις.

Τὸν φθάνει, τὸν ἔλεεινόν, ἡ θλιβερά του τύχη,

Κ' ἡ τύψις, ἣτις ἐνταυτῷ θέλει τὸν κατατρύχει.

ὦ! μᾶλλον νὰ τὸν εὐχηθῇς αὐτὸ νὰ τὸν διδάξῃ

Νὰ ἀσπασθῇ τὴν ἀρετὴν, ἀπὸ τοῦ νῦν ν' ἀλλάξῃ.

Καὶ οὗτος μὲν διατελὼν ἐν μετανοίᾳ πλήρει,

Τὸ τοῦ μονάρχου ἔλεος εἶθε νὰ ἐπισύρῃ.

Σὺ δὲ νὰ κλίνῃς ὕπαγε τὸ γόνα πρὸς ἐκεῖνον,

Εὐγνωμοσύνης δάκρυα διὰ τὴν χάριν χύνων.

ΛΕΜΒΙΚΗΣ.

Τῶνόντι· τρέχω μὲ χαρὰν, ἀντὶ καλοῦ τοσούτου,
 Νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας του διὰ τοῦ ὑπουργοῦ του·
 Κ' εὐθύς ἀφοῦ ἐκπληρωθῇ τὸ πρῶτον τοῦτο χρέος...

Βλέπων φιλοστόργως τὸν Στέφανον καὶ τὴν Ἑλέγκω.

Τί μένει νὰ φροντίσωμεν μαντεύετε βεβαίως. —

Γενναῖε φίλε Στέφανε! Ἑλένη μου, παιδί μου!

Νὰ σᾶς φιλήσω... Ἐχετε, παιδιά μου, τὴν εὐχή μου!

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΑΡΤΟΥΦΟΥ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

		Ἀντί	Γράφε
Σελίς	46	παγαίνω	᾽παγαίνω
»	31	Τί!; καλ' ἐγὼ	Τί!; καλ' ἐγὼ
»	34	ἐλαττώματα	ιδιώματα
»	65	εἶσθαι κορυφή των	εἶσθε κορυφή των
»	79	ἀσβώλη	ἀσβόλη

ΠΑΡΑΛΛΑΣΙΣ.

Οἱ ἐξῆς στίχοι τῆς Πράξεως Ε', Σκηνῆς Ζ',

Ἄλλ' ὅμως ἐνεθάτευσεν εὐθύς εἰς τὰ ἐντός του
 Ὁ ὀφθαλμός τοῦ ὑπουργοῦ, ὁ ὀφθαλμός ἐκεῖνος,
 Ὁ μόλις μὲν ὑψούμενος, ἀλλ' ἐκ μιᾶς ἀκτίνος
 Περίληψίν σου ἀκριβῆ δυνάμενος νὰ λάβῃ.
 Οὐτ' ἤργησεν ὁ ὑπουργὸς νὰ σοῦ τὸν καταλάβῃ,
 Ὅτ' ἦτον εἰς ἀπατεῶν, κτλ.

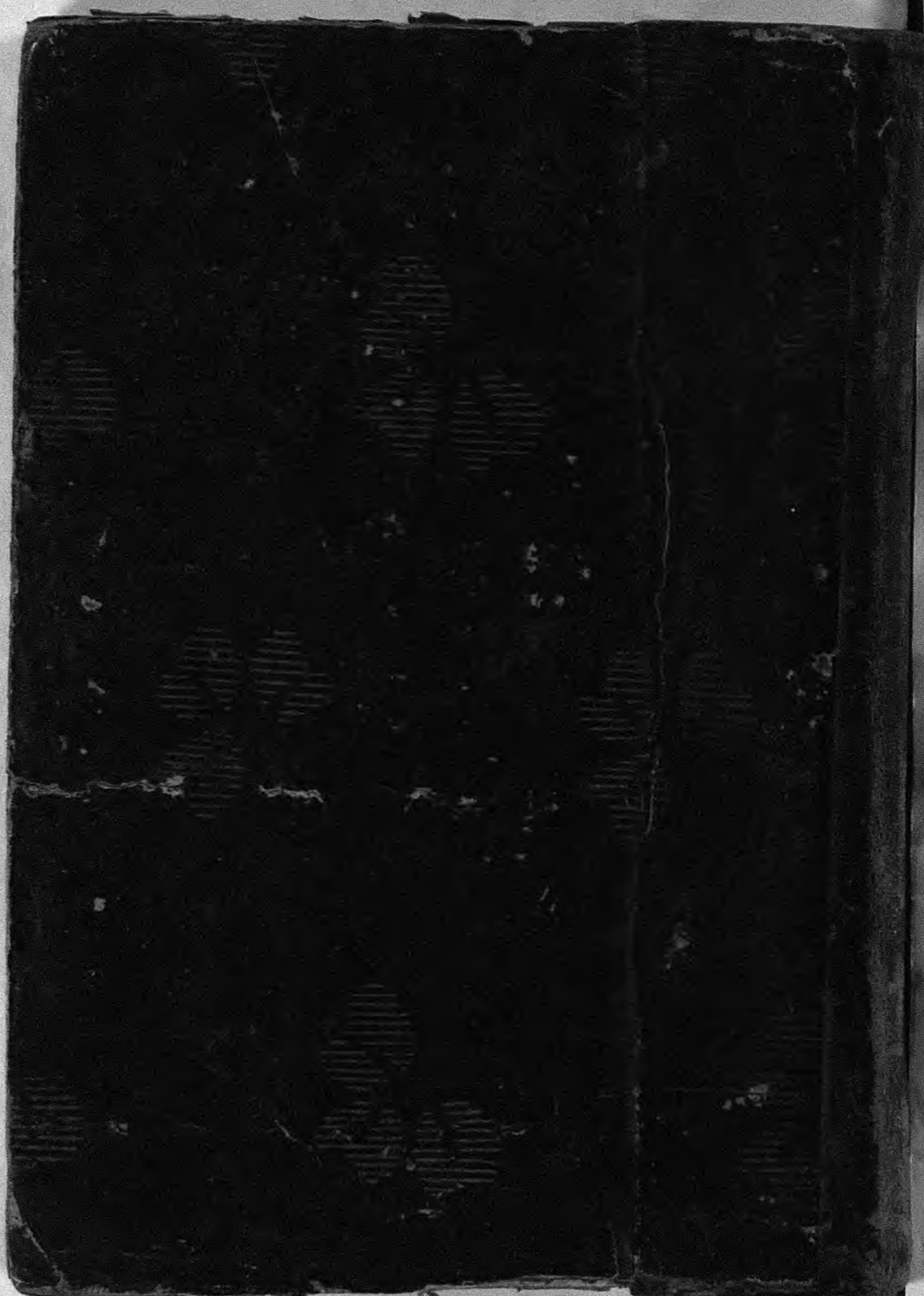
δύνανται κατὰ θέλησιν καὶ ν' ἀντικαταστηθῶσι διὰ τῶν
 ἐπομένων, ἐπὶ τὸ γενικώτερον·

Ἄλλ' ὅμως ἐνεθάτευσεν εὐθύς εἰς τὰ ἐντός του
 Ὁ ὑπουργός, τοὺς λόγους του θελήσας νὰ σταθμίσῃ,
 Καὶ δὲν ἐβράδυνε ποσῶς νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ,
 Ὅτ' ἦτον εἰς ἀπαταιῶν, κτλ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ο. Α. Ν. 3

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας